

516 - 518 - 520 - 522 - 524 - 526 - 528 - 530 - 532 - 534 - 536 - 538 - 540 - 542 - 544 - 546 - 548 - 550 - 552 - 554 - 556 - 558 - 560 - 562 - 564 - 566 - 568 - 570 - 572 - 574 - 576 - 578 - 580 - 582 - 584 - 586 - 588 - 590 - 592 - 594 - 596 - 598 - 600 - 602 - 604 - 606 - 608 - 610 - 612 - 614 - 616 - 618 - 620 - 622 - 624 - 626 - 628 - 630 - 632 - 634 - 636 - 638 - 640 - 642 - 644 - 646 - 648 - 650 - 652 - 654 - 656 - 658 - 660 - 662 - 664 - 666 - 668 - 670 - 672 - 674 - 676 - 678 - 680 - 682 - 684 - 686 - 688 - 690 - 692 - 694 - 696 - 698 - 700 - 702 - 704 - 706 - 708 - 710 - 712 - 714 - 716 - 718 - 720 - 722 - 724 - 726 - 728 - 730 - 732 - 734 - 736 - 738 - 740 - 742 - 744 - 746 - 748 - 750 - 752 - 754 - 756 - 758 - 760 - 762 - 764 - 766 - 768 - 770 - 772 - 774 - 776 - 778 - 780 - 782 - 784 - 786 - 788 - 790 - 792 - 794 - 796 - 798 - 800 - 802 - 804 - 806 - 808 - 810 - 812 - 814 - 816 - 818 - 820 - 822 - 824 - 826 - 828 - 830 - 832 - 834 - 836 - 838 - 840 - 842 - 844 - 846 - 848 - 850 - 852 - 854 - 856 - 858 - 860 - 862 - 864 - 866 - 868 - 870 - 872 - 874 - 876 - 878 - 880 - 882 - 884 - 886 - 888 - 890 - 892 - 894 - 896 - 898 - 900 - 902 - 904 - 906 - 908 - 910 - 912 - 914 - 916 - 918 - 920 - 922 - 924 - 926 - 928 - 930 - 932 - 934 - 936 - 938 - 940 - 942 - 944 - 946 - 948 - 950 - 952 - 954 - 956 - 958 - 960 - 962 - 964 - 966 - 968 - 970 - 972 - 974 - 976 - 978 - 980 - 982 - 984 - 986 - 988 - 990 - 992 - 994 - 996 - 998 - 1000

Zimski upad v Anglijo - mogoč ali nemogoč?

Vreme je važna postavka v strateških računih. Vojaška zgodovina pozna na stotine primerov, ko se je skrbno pripravljeno vojno podjetje izjalovilo zaradi nevesčnosti, ki jih prinaša slabo vreme, zaradi poudarjenih, raznočenih plovov, hudega mraza ali velike suše. To ne velja samo za napadalca, marveč tudi za napadenega. Prav zaradi tega se svetovno mnenje ne prestopa bavi z mislijo, kakše možnosti odpira bližnja zima morda nameravanemu napadu na Britansko otočje in kakše ugodnosti ali težave bi lahko od vremena imeli obe bojujoči se stranki. Zimski letni čas v predelih Velike Britanije je čas nepredvidnih megla in razburkanega morja. Ravno okoliščina, da pozimi leži nad vsem otokom gosta megla po tri ali štiri dni zadržanja, potrjuje slutnjo, da bi napadalec lahko izkoristil to vremensko posebnost ter izkrcal dovolj čet in vojaškega materiala ter si ustvaril nekoliko krepkih oporišč iz katerih bi nato prodiral v notranjost otoka. V teku treh ali štirih dni bi napadalec lahko uredil vse potrebno, da se učinkovito zavaruje pred zračnimi napadi, ki bi se mogle razpršile ter odkrile sovrane položaje.

Ni dvoma, da bi se izkrcanje v tako ugodnih prilikah utegnilo posrečiti, ako bi bilo podjetje temeljito pripravljeno. Vendar bi se s tem šele začele prave težave in nevarnosti. Kdor zasede popolnoma neznan ozemlje, na katerem se v večini poltemi in nepreglednosti ne more znajti, je veliko na slabšem v primeru z domačo vojsko, ki ima v svojih vrstah ljudi, poznajočih vsako dolinico in vsako kotanjico ter zaradi tega s popolno gotovostjo smotno izvaja potrebna premikanja čet. Izkrcanje čet v današnjih časih ne more dolgo ostati tajno. Ako bi napadalec ne zvedel o tem že prej, bi njegove izvid-

nice takoj ugotovile prisotnost tujih čet. Obramba bi pod varnim zaslonom megle lahko izvršila obširne priprave za napad, ki bi sledil tisti trenutek, ko bi se megle dvignile. Na drugi strani bi bile izkrcane čete in njihova oporišča pod udarcem sovražnega topništva že od prvega trenutka dalje, dočim bi se napadalec ne mogel uspešno braniti, ker bi takoj ne imel dovolj sredstev in ker so mu tla neznan in jih v megli ne more pregledati. Še huji pa postane položaj za napadalca, ako se dvigne megla in se izkaže, da napadalec nima premoči v zraku in na morju.

Megle in dolge zimske noči so zelo ugodne za približanje k otoku in moment presenečenja, ta važni činitelj in pogoj vojaškega uspeha, gre v dobro napadalca. To je gotovo res, toda res je tudi, da mu iste okoliščine ne dovoljujejo razširiti ta uspeh. Redki so namreč ponočni napadi, ki jim je usojen popoln uspeh. Brž ko sta obe vojski v dotiku, ima ona, ki se bojuje na neznanih tleh, silno psihološko oviro. Nje vojski vidijo povsod iz tal vstajati nove in jake neprijateljske trupe in v takem duševnem stanju je vsako pravilno

delovanje izvidnic skoraj nemogoče. Mnoge vojske ki so se bojevale že v svetovni vojni, imajo v tem pogledu velika izkustva glede nočnih podjetij velikega obsega. Na Angliškem bi bila ta nevarnost še v toliko poostrena, ker bi stanje nepreglednosti zaradi teme in megle trajalo kar po nekoliko dni.

S tem pa seveda ni rečeno, da bi ne bilo nevarnosti za Angleže, da le še dožive tak napad. Oni sami to dobro vedo, zato se od Dunkerque dalje na vso moč pripravljajo za sprejem napadalca s trdnjo vero, da se jim bo posrečilo zavrniti njegov naval. Za obrambo imajo vojsko, ki se vedno jača in moči ter je avgusta meseca štela 40 divizij. Z istim namenom je bila organizirana krajevna obramba, ki je v avgustu štela 1.700.000 mož. Edinice te krajevne obrambe imajo naloge manjše taktične vrednosti, se smejo porabljati samo v okoliš iz katerega so izbrane, vendar je jasno, da bodo v primeru potrebe postavljene tja, kjer jih bo najbolj potrebovala. Krajevna zaščita je razdeljena v 1200 bataljonov, 5000 specialnih čet in 25.000 motoriziranih izvidnic. Te čete imajo na-

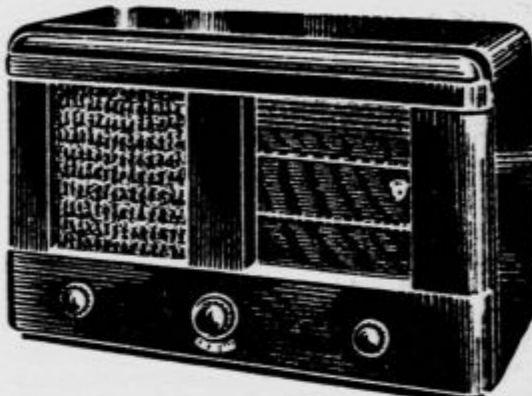
logo, da delujejo po lastni uvidnosti in po trenutnih krajevnih prilikah, kadar bi se sovražnik pojavil, bodisi iz zraka ali pa z morja. K vsemu temu prihaja še utrjeni obrežni pas v globino 30 kilometrov, ki je nagosto zaseden z vojaštvom in s četami krajevne zaščite. Velika Britanija je tedaj v znatni meri zboljšala svoj obrambni položaj v primeru z onim, ki ga je imela takoj po izgubljeni flandrski bitki.

Kar se tiče napada preko Irske, ta pot ne obeta bogve kakšnih uspehov. Irska je oddaljena od Francije 500 km in bi zaradi tega angleško brodogradnjo in letalstvo vedno imelo dovolj časa, da se zopet postavi prevozu čet in materiala. Izkrcane bi bile lahko samo maloštevilne edinice, ki bi jim bila gotovo kos že sama irska vojska s svojimi 25.000 možmi, ojačena s četami krajevne zaščite, ki štejejo približno 180 tisoč mož. Vse te čete bi imele močno oporišča v obrežnih utrdah, ki so bile zgrajene po zasedbi Belgije in Nizozemske.

Po švicarskem vojaškem strokovnjaku Grosselinu.

metrov je največja višina, ki jo je dosegel človek. Radio ne pozna meje in prinaša novice iz vsega sveta.

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION RADIO 150

RADIO d. z o. z., LJUBLJANA, Miklošičeva c. 7.

RADIOVAL, LJUBLJANA, Dalmatinova ul. 13.

ANTUN BREMEČ, CELJE, Miklošičeva ul. 2.

L. LUSICKY, MARIBOR, Koroška c. 11.

gleški poleti nad Nemčijo (Köln, Düsseldorf) in Italijo (Turin, Napoli), medtem ko so Grki z bojišča v Albaniji tudi pretekli teden poročali o novem napredovanju, zlasti pri Argirokastru in proti luci Santi Quaranta. Po najnovejših poročilih sta obe postojanki že v grških rokah. Izredno pozornost je ob koncu preteklega tedna vzbudil odstop šefa italijanskega generalnega štaba maršala Badoglio, ki se je s tega važnega mesta, kakor pravi uradno sporočilo, umaknil na lastno prošnjo. Njegov naslednik je general Ugo Cavallero.

Zanimivosti

Rdeče-rjavo barvo egiptskih piramid so razlagali doslej kot lastnost kamenin, iz katerih so Egiptčani svoje piramide gradili. Sedaj pa je francoski gimnazijski profesor Pochan odkril, da je ta barva umetna in da so stari Egiptčani svoje piramide tedaj barvali. Kemična preiskava je to odkritje potrdila. Barva je v tisočletjih pometena, nekoč je morala biti svetlo rdeča.

Rimski zdravnik dr. Cassagnoli si je izmislil posebno terapijo s smehom, s katero ima baje sijajne uspehe. Bolnikom pripoveduje ob svojih obiskih nove, dobre dovtipe. To okrepi po njegovih izjavi obrambne sile telesa in duha. Celo rane, kostni kmi in podobne stvari se hitreje zdravijo, če se pacient mnogo smeje. Tako pravi vsaj dr. Cassagnoli.

Henri Garat in Yvonne, hči neke vdove Loumerove iz Arrasa, sta se hotela poročiti. Poročni uradnik pa se je zmotil in je pri poroki vpisal v knjižo namesto nevestinega imena ime njene matere. Ker je po francoskih paragrafih odločilo samo poročni register, je Garat za sedaj poročen s svojo tašbo.

Ta zakon se da seveda ločiti. A stvar tudi potem ne bo tako enostavna. Vprašanje je namreč, ali se bo smel Garat nato poročiti s svojo — pastorko...

Filadelfski milijonar James Ow je pred kratkim praznoval 50letnico svojega rojstva. Prej je s svojimi prijatelji stavil, da bo vsakemu Američanu, ki se tudi imenuje James, daroval po en dolar. Na sporočilo, ki ga je dal v liste, se je oglašilo nič manj nego 463.275 reflektantov. Ow je sicer malo kisto gledal in dejal je, da ni bil računal na takšen odziv, vendar pa je kot moč beseda vsakemu nakazal dolar.

V Zedinjenih državah imajo list z imenom »Sola«, ki ga pišejo in urejajo izključno učenci osnovnih šol. V 25.000 izvodih je razširjen na 600 šolah. 12leten sodelavec tega lista je pred kratkim došel do predsednika Roosevelta in ga intervjuval za list. Roosevelt mu je brez nadaljnje odgovoril na vsa vprašanja. Pomnilni je treba samo to, da je deklica vprašanja prej še pregledala in korigirala tajništvo državnega predsednika.

Neki ameriški študent medicine Wagner je tožil vseučilišče na Long Islandu za odškodnino 25.000 dolarjev, in sicer zato, ker je spoznal, da je bilo njegovo znanje, ko je dovršil šolo, nezadostno.

Borci za Jugoslaviijo

Veliko zadoščenje in zadovoljstvo je zbudila v naši javnosti objava odlikovanj članov Jugoslovenskega odbora, izvršenih na praznik narodnega zedinjenja. Saj se je s tem končno le dalo najširše priznanje onim možem, ki so si stekli prvenstvene zasluge pri ustanovitvi naše države in zedinjen-

proti tem predsodkom je bila tem težja, ker je na zapadu le malokdo poznal naše prilike, vsakomur pa so bile naše težnje nekaj popolnoma tujega. Marsikdo bi bil obupal nad ogromno nalogo, v dušah članov Jugoslovenskega odbora pa je gorel mladeniški ogenj navdušenja, ki je naposled le premagal okorele nazore zapadnjakov. Tudi razvoj dogodkov je seveda odločilno pripomogel, da so slednji opustili svoje zastarelo stališče ter si osvojili politični koncept Jugoslovenskega odbora vsaj v osnovnih potezih.

Slovenci smo lahko ponosni, da so se tudi med nami našli pogumni možje, ki so razumeli klic zgodovine. Njihova je zasluga, da ima tudi naš narod svoj delež pri gradnji prvih temeljev Jugoslavije. Ti možje so: dr. Gustav Gregorin, dr. Bogumil Vošnjak in dr. Niko Župančič. Važno je bilo zlasti sodelovanje dr. Gregorina, ki je edini med Slovenci imel poslanski mandat in je tedaj lahko veljal za resničnega zastopnika ljudstva; na to formalno stran so zapadni državniki položali veliko težavo in v njih očeh je naše gibanje takoj dobilo skoro legalen značaj. Ne glede na to je imel dr. Gregorin tudi dolgoletno politično izkustvo in ni bil nikak novinec na vročih tleh mednarodne politike. Dr. Vošnjak je bil ideolog, specialist za slovenske zadeve in neumoren delavec. Njegovo ime ostane za vedno spojeno z važno Krško deklaracijo, ki je eden izmed ustanovnih aktov naše države. Oba je krepko stal ob strani dr. Župančiča, ki je bil že v času svojega bivanja v Srbiji pridobil važne zveze s srbskimi odločilnimi krogi. Slednje je bilo posebno velike važnosti, kajti zaradi njegovega poznanja prilik na našem jugu se je vse delo razvijalo lahko brez nepotrebnega trenja in nesporazumov. On je v svojem mladeniškem ognju dosegel, da je 1. 1914 izjavila srbska vlada v Nišu med vojnimi cilji prvič omenila osvoboditev Slovencev.

Izmed ostalih zaslužnih borcev, katerih dolgi spisek je v teku desetletij že močno skril, naj omenimo predvsem tiste, ki jih naša javnost pozna iz prvih časov jugoslovenskega gibanja kot možje, ki so se z enako vnemo bili za usodo slovenskega ljudstva, kakor so se neustrašno bojevali za boljšo bodočnost svoje ožje domovine. Ne smemo prezreti mojstra Ivana Meštroviča, ki je s svojim svetovno znanim umetniškim

Dr. Gustav Gregorin

nju njenih treh narodnih delov v čvrsto in nezlomljivo zajednico. Bilo je treba velikega poguma, silnega domoljubja in krepke vere v našo bodočnost, da je kdo v tistih časih tvegval svoje življenje, svoje ime in v svojo bodočnost ter se z vso dušo zapisal jugoslovenski misli. Kdor pa se je enkrat zapisal, si je nakopal moreče

Dr. Bogumil Vošnjak

skrbi in mnogostranskega dela pri oranju ledine.

V svetovni vojni je bila na zapadu ukoreninjena misel, da je treba podunavsko monarhijo na vsak način ohraniti, kar je bilo v kričečem nasprotju z našim narodnim programom, ki se je dal uresničiti le z razbitjem habsburške dedovine. Borba

Jovo Banjanin

Londonški dan

Za Londončana se pričinja dan z znakom »Konec alarmu!«, piše po sebnih poročevalcih United Press. Tedaj si zvije svojo posteljino in odejo ter zleze s trdimi udi iz podzemskih železnic ali pa iz malega, iz valovite pločevine izdelanega družinskega zaklonišča na dvorišču — če se ne dvigne enostavno iz običajne postelje, kajti končno uporablja samo 15 odstotkov Londončanov javna zaklonišča in podzemsko železnico za prenočevanje. Čim dalje večje število ljudi pa prebije svoje noči v kolikor mogoče normalnih okoliščinah.

Potem pride na vrsto zajtrk, pri čemer velja pripomniti, da ta zajtrk po vsej verjetnosti ne sestoji iz jajc in da je tudi plinski pritisk pogostoma preslaboten, da bi bilo mogoče ocvetiti potrebno količino slanice. Potem odide Londončan na delo. Njegova pot do pisarne ali tovarne je lahko v skladu z napadom pretekle noči dvakrat, trikrat daljša nego normalno, pogostoma je treba prestopati in ubrati drugo pot nego včeraj. Nekolikokrat na dan ga utegne potem svarilni znak prepoditi v zaklonišče.

Med tem opravlja njegova žena nakupe. Trgovine so še vedno dobro založene z mesom, zelenjavo, sadjem in konzervami. Omejitve ji nalaga samo seznam racionaliziranih stvari in pa cena živil. Bržkone bo zaman iskala citron in čebule, zato pa ima veliko izbero med konzervami za juhe, zelenjavo in delikatese.

Londončan končuje svoje delo zgodaj in hiti potem domov, da bi bil tam še pred začetkom zatemnitve in vsakonočnih napadov. Če so med tem od zadnjega zračnega napada poškodovane proge popravili, ima še nekaj časa, da popije čašo piva, drugače pa mora zgodaj k večerji in zgodaj v posteljo. Takšen je dan povprečnega Londončana. V Mayfairu pa je mogoče v kletnih plesiščih prebiti še do 1. po polnoči, a na jedilnih listih restorantov je dobiti še vedno najrazličnejše, drage specialitete. Le vinske kleti se pričinja poglagona prazniti.

Tudi za East End ne velja ta opis vsakdanjega življenja v Londonu. Tam je vojna prisilila tisoče družin k nekakšnemu somračnemu življenju. East End živi skoraj stalno v zaklonišču, jami podobnem, tlakovanem skladišču, kjer išče vsako noč do 6000 oseb zavetja. To tovarno skladišče je praktično varno pred bombami, ker se širi pod vrsto trdnih nadstropij — a s tem se njegove atrakcije končujejo. Kjer so ležali nekoč tovarni, so danes vrste trojnih postelj za nekoliko tisoč oseb. Ostane ljudje, ki iščejo zavetja, si pogrne kar na prašnih tleh, nekateri spijo med velikimi zaviti papirja, ki tu še vedno ležijo. Zaklonišče ima kemična stranišča, ki jih trikrat ponoči osnažijo. Mnogi ljudje spijo v ležalnih stoli ali pa polagajo debel papir na vlažna tla, da bi varovali svojo posteljino. Armada spasa je v zaklonišču uredila nekakšno potujočo kantino, ki nudi ljudem za malenkosten izdelek juho, kruha, klobasice, jabolčne rezine, mrzle mesne paštete itd. Pod majhno britsko zastavo je nekoč uredil postajo zoper neznanje, kjer opravljajo od 5. ure popoldne službo zdravnik in nekoliko bolničark.

V vsem ogromnem zaklonišču ni enega prostora, kjer bi se ljudje lahko umili, a pri tem ljudje, ki ga uporabljajo, nimajo drugega doma. Zjutraj ga morajo zapustiti, da ga očistijo in razkužijo, šele ob 4. popoldne jih spuste spet vanj. V večini drugih javnih zaklonišč so razmere dosti boljše. Mnoga so suha in čista, mnoga imajo prhe. Oblasti store vse, kar je v njih moči, da bi se zaklonišča čim hitreje izboljšala. Kakor je poročal skoraj dva milijona poštelet in skoraj 400.000 so jih že dobavili. Trajalo pa bo še dolgo, preden jih bodo razmestili in jih bodo mogli ljudje uporabljati.

Otroci, ki še žive v Londonu, nimajo nobene šole. Kakšen milijon otrok je tu in v drugih krajih, kjer so šole zaprte. Pol-drugi milijon otrok so spravili v kraje, kjer so razmere še prilično normalne in kjer zahajajo redno v šolo. Kakor pišejo, so večina staraš krivi, če je ostalo še kakšnih 80.000 šoloobveznih otrok v Londonu, ki ne dobe pouka. Starši se namreč od svojih otrok nočejo ločiti in zato delijo svoje trpljenje z njimi.

Gospodarstvo

Naše trgovstvo in aprovizacija prebivalstva

V petek je bila v Trgovskem domu seja občega odbora Zveze trgovskih združenj. Predsednik g. Stane Vidmar je podal daljša poročila o delovanju zveze, zlasti glede ukrepov, ki se tečejo kontrole cen in glede delovanja posameznih osrednjih odborov. Med drugim je omenil, da se je na pobudo ljubljanskih trgovcev z deželni pridelki na debelo, zlasti g. Albina Smerkolja, bivšega predsednika trgovinskega odbora zbornice za TOI, ustanovil osrednji odbor veletrgovcev z živil, ki je takoj pričel poslovanje. Intervencij je na pristojnih mestih zaradi pomanjkanja moke v Sloveniji in glede delitve sladkorja po Prevedu.

Predsednik g. Vidmar je nadalje omenil, da se bo po potrebi ustanovil pri zvezi tudi osrednji odbor trgovcev s surovimi lesi, za kar je že vse pripravljeno. Enotne cene na surove kože so mogoče le, če se ustanovi dobro organizirana nakupna centrala za surove kože.

V svoji odločbi o minimalnih mezdah je g. ban deloma upošteval predloge delodajalskih organizacij. Daljša debata se je razvila o vprašanju draginskih doklad nametencev. Sprejet je bil predlog, da zveza priporoči svojemu članstvu, naj plača draginske doklade po lestvici, kakor jo je uveljavil ban banovine Hrvatske. Za zvišanje plač pa ne prihajajo v poštev oni nametenci, katerim je bila določena minimalna meza za banovo odredbo. Ožji odbor je sklenil, da se tudi les izvede akcij v korist obmejne države.

Obširno je ožji odbor razpravljal o načelih, po katerih naj se izvede aprovizacija prebivalstva. Člani odbora so se soglasno opozorili, da bi bilo zgrešeno, če bi se občine preveč obremenjevale z aprovizacijsko akcijo, ker za takšno delo niso usposobljene. Tudi oskrba prebivalstva s predmeti, ki bodo racinirani, naj

se prepusti trgovini, ker bi sicer nastal kaos in z njim polom. Racinirano blago naj se prosto dobi v trgovinah na izkaznice, ki jih bodo izdajala sreska načelstva občine. Zlasti bi moralo to veljati za prodajo petroleja, ker se sicer lahko zgodi, da bodo tudi letos ljudje na praznike brez luči. Na seji je bilo nadalje ugotovljeno, da aprovizacija prebivalstva ni zadovoljiva in je posebno odredila glede moke. Slovenija potrebuje na teden po 120 vagonov moke. V zadnjem času pa dobi samo 40 vagonov. Zato bi bilo treba, da bi oblastva pomagala trgovcem pri nabavi blag in da jih ne bi ovirala.

V razpravo je prišlo tudi vprašanje razmerja med veletrgovci in detalisti. Veletrgovci imajo danes zaradi izrednih razmer ter raznih monopolov velike težave pri nabavi potrebnega blaga in ga pogosto sploh ne dobe v zadostnih količinah. Te okolnosti so skalele razmerje med veletrgovci in detalisti. Treba je gledati na to, da se razmere tako urede, da se detalistu ne bo treba več pritoževati, da ne dobi potrebnega blaga. Pogosto so pritožbe detalistov upravičene. Od slabega razmerja med veletrgovci kakor detalisti pa imajo dobiček samo tretji, kar škoduje tako veletrgovcu kakor detalistu. Po izčrpi debati so bili sprejeti potrebni ukrepi.

O načrtu pravilnika za sprejemanje vajecev je zveza prejela več različnih predlogov in bo o tem še razpravljala glavni odbor. Na predlog podpredsednika g. Ferda Pinterja je bilo soglasno sklenjeno, naj zveza zahteva dopolnitev obrtnega zakona v tem smislu, da mora delodajalec vajenca po končani učni dobi zaposliti najmanj še pol leta. Sprejet je bil tudi predlog g. Čeha, naj zveza priporoči vsem združenjem, da na svojih običnih zborih sklenejo uvedbo nedeljskega počitka.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 7. decembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 89, za maj 85.625, za julij 81.125; koruza: za dec. 59.50, za maj 59.625.
+ Winnipeg, 7. decembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 72.75, za maj 76.725.

Ljubljanski trg

Spričo mraza, ki vlada že ves teden, je bil trg vse dni prav zadovoljivo založen. Posebno v soboto je bilo več blaga, kakor povprečavanja po njem.

Zelenjadarice imajo vse svoje pridelke prav skrbno zavite, da jim ne zmrznejo, tudi je težko dobiti na njivi in vrtu zmrznjene pridelke, zato so cene primerno pokošile. Dragocena jed je sedaj solata, posebno endivija in tudi motovilec je že po 1.50 din merica. Prinašajo že rdeč radič, tudi zelenega je še dobiti. Zabačno je, kako znajo prodajati listnato zelenjavo na merice. Vse kar nadeva nanjo, pet šestkrat, pade zopet dol, da na merici ostane smešno malo. Gospodinje se sicer jezijo kar se da, niso pa toliko korajžne, da bi se uprle proti takemu neekonomičnemu načinu nakupa zelenjave. Kje le dobijo prodajalke vsako leto manjše merice? Spinače je dovolj, merica po 1.50 din. Po isti ceni za merico prodajajo tudi glavčasti ohrovt. Cene zelju repi, kolerabi in korenju so nespremenjene, dražji pa so peteršilj, zelena, hren in zelena kolerabica, ki je ni več mnogo. Kislo zelje na trgu nima cnotne cene, nekatere prodajalke ga prodajajo po 3 din, druge po 4 din kg. Pojavil se je zopet posavski zeljar, ki nas bo odšel zopet vsak dan zalagal. Stalne prodajalke zelenjave nam sedaj poleg limon in novih pomaranč nudijo le še karfiolo po 8 din kg. Videli smo tudi drobne domače suhe slive po 12 din kg, torej ravno še enkrat dražje kakor lani. Orehova jedra so že po 44 din kg, ena masla Belokranjska jih je imela po 40 din. Cele orehe prodajajo po 7 din liter ali 10 do 12 din kg. Rozine so na trgu od 28 do 36 din kg. Po trgovinah so cenejšje rozine že skoro povsod pošle, ker ljudje hitijo že sedaj z nakupom za potice. Bolj

čudno je, da je pošel tudi koruzen zdrob za polento. Koruze menda ne manjka in upamo, da ta pojav ne bo dolgo trajal. Cena je, v kolikor se ga dobi po 6.50 kg, na trgu pa zahtevajo cele 7 din za liter. Krompirja na debelo v soboto ni bilo, tudi zelja ne, na drobno je bil krompir po 2 din kg.

Ze nekaj tržnih dni prinašajo kmetice več perutnine kakor običajno. Cene v primeri z mesom niso pretirane, sicer so pa zelo različne. Zato tudi gospodinje toliko zbirajo in pretehtavajo in je na perutninskem trgu vedno prav živahno. Ne sklene se toliko kupiti, kakor se zdi. V soboto je bilo po deseti uri še precej perutnine neprodane. Lepe purane so cenili na 100 din, pozneje so jih ponujali po 90 din. Bliznji meščani lahko izrabijo to priliko, saj v poznih dopoldanskih urah lahko dobijo perutnino brez barantanja in izgube časa po znatno nižjih cenah. Sedaj so tudi manjša fajca že po 2 din komad. Najlepša prodajajo po 2.25 din Vložena so nekoliko cenejšja in jih je največ. Vseh vrst fižola je vedno več in ga letos gospodinje posebno radi kupujejo. Kuhano maslo prodajajo kmetice po 40 do 45 din kg surove slabše pa od 40 din dalje, boljše pa do 50 din. Vse maslo je bilo hitro razprodano. Stalne prodajalke mlečnih izdelkov prodajajo kuhano maslo po 50 din, čajno maslo pa do 56 din kg. Kljub visokim cenam se ljudje zalagajo z njim že za praznike.

Najbolj pereče je sedaj vprašanje mleka. Po večini so vse mlekarice že v novemburu povišale ceno na 2.50 do 2.75 din za liter. Za december so nam napovedale novo podražitev in sicer na 3 din liter. Morda bodo za januar zahtevale zopet več. Vrh tega se gospodinje pritožujejo, da je sedaj mleko slabo, obrano. Takole do božiča bi moralo mestno tržno nadzorstvo strogo kontrolirati mleko, ki pride v mesto. Za praznike se pa rabi smetana in maslo, mi meščani pa plačujemo obrano mleko po 3 din liter.

V soboto je prispela sveža pošiljka sardelic, ki so jih prodajali po 8 do 10 din kg. Sicer se pa stanje na ribjem trgu ni spremenilo.

Zdravilno delovanje Rogaske mineralne vode:

Pri ledvičnih kamnih in kamnih v mehurju je dobro piti čim večje količine iz vrelica Tempel.

med nami jih še posebno utruje v veri, da se bo ideja bratskega zblizanja Bolgarov in Jugoslovenov vedno bolj krepla.

Dr. Puc in dr. Korun

sta se zares razšla

Zabeležili smo že, kako huda in nepopravljiva nesreča je začela slovenski narod, ker se je skregala prijateljska družina »slovenackih radikalov«. Doslej so se gospodje razumeli pod skupnim vodstvom bivšega bana dr. Dinka Puca in

dr. Milana Koruna, pretekli teden pa je dr. Korun s svojimi zvestimi na lastno pošto krenil v Beograd in s tem ubral svoj pot. Odkrito priznamo, da smo takrat, ko smo o tem poročali, še vedno na tistem upali, da v est ni resnična in da bo Slovincem ta težki udarec prihranjen. Na žalost sedaj dvom ni več mogoče, kajti razcep potrjuje tudi zadnje števila »Slovenske besede«, dosedanjega skupnega glasila slovenskega radikalnega omizja. List poroča, da so bili v petek, 29. novembra, dr. Korun in trije njegovi prijatelji izključeni, da pa so se zato vrnili v skupino nekateri drugi, ki so se doslej ravno zaradi izključitve članov držali ob strani.

Usodnemu in zgodovinskemu razcepu posveča »Slovenska beseda« še drugi, mastno tiskani članek z naslovom »Za sledo leče«. V njem trdi, da so se oni štirje gospodje z dr. Korunom na čelu preselili v drugi tabor »vse prejšnjake« zaradi načelnega političnega hotenja. O pravih motivih tega koraka je poučen in na jasem samo eden izmed navedenih gospodov.

Pomen Sredozemlja za Veliko Britanijo

Angleški pomorski strokovnjak Johnston je napisal v londonskem listu »Daily Telegraph« članek o pomenu Sredozemlja za Veliko Britanijo. Johnston piše med drugim:

»Pomen Sredozemlja za Anglijo je bil doslej v tem, da je ono glavna prometna pot britanskega imperija. V sedanjih vojni pa se je značaj Sredozemlja za Angleže bistveno spremenil. Britanski cilj na tem področju je na prvem mestu ta, da pomaga Egiptu, Grčiji in Turčiji ter da prepreči, da bi naša na Bliznjem vzhodu prišla v roke nasprotnika. S tem da drži Egipt in Suez, onemogoča Anglija nasprotniku pristop po kopnem ali morju k bazam v vzhodni Afriki. Toda Sredozemlje danes ni več samo pot, temveč bojišče in prava trdnjava. Srednji Bliznji vzhod je danes prostor, na katerem lahko razvijejo svoje akcije vsi deli britanskega imperija vzhodno in južno od Suez.«

Odlikovanja četnikov

Na predlog predsednika vlade g. Dragiša Cvetkovića so bili odlikovani razni službeni srbski četniki, med njimi z redom Jugoslovske krone III. stopnje vojvoda Kosta Pečanec, predsednik Udruga četnikov, četniški vojvoda Obren Knežević, četnik Mileta Milojević in drugi. Z istim ukazom je bil odlikovan z visokim odlikovanjem tudi bivši narodni poslanec in sedanji mariborski notar Karel Gajšek.

Potrošnja monopolskih predmetov

Glede na povišane odkupne cene za tobak bo monopolska uprava primorana ponovno podražiti tobačne izdelke

Preteklo nedeljo smo objavili poročilo uprave monopolov ki je predpisala raciniranje prodaje petroleja, da se prepreči nepotrebno kupčevanje pri potrošnikih. Istočasno je monopolska uprava povišala prodajno ceno od 7 na 9 din. Prav tako smo poročali, da je monopolska uprava povišala ceno za sol od 1.50 na 2.50 din za kilogram. V zvezi z gorljivimi ukrepi so zanimivi podatki, ki jih objavlja uprava državnih monopolov o potrošnji monopolskih predmetov v proračunskem letu 1939-40. Ti podatki niso zanimivi samo s fiskalnega vidika, temveč tudi za presojo kupne moči in rezerv pri potrošnikih.

Potrošnja soli je že v letu 1939-40 znatno narasla, kar je očito v zvezi s kupovanjem večjih količin od strani potrošnikov, da si ustvarijo privatne rezerve. Znano je, da so se po izbruhu vojne v Evropi ponovno pojavile neutemeljene govorice, da bo prišlo do pomanjkanja soli, kar je dalo mnogim potrošnikom povod, da si iz bojazni pred pomanjkanjem nabavljajo večje količine. Uprava monopolov ugotavlja, da se je prejšnja leta potrošnja soli gibala samo v sorazmerju z naraščanjem števila prebivalcev, kar je naravno in je tudi v skladu z izkušnjami v drugih državah. V letu 1939-40 pa se je potrošnja nasproti prejšnjemu letu povečala za 20 odstotkov, kajti v letu 1938-39 je znašala 15.395 vagonov, v letu 1939-40 na 18.475 vagonov. Nedavno smo na tem mestu kritizirali politiko monopolske uprave, ki mora navzlic 20letnemu prizadevanju za povečanje domače produkcije uvažati znatne količine soli iz inozemstva in je nedavno kupila v Madžarski 5000 vagonov soli. Navedli smo, da se je uvoz soli v zadnjih letih celo dvignil na 60 do 61 milijonov kg letno, čeprav smo že leta 1935 zgradili veliko moderno morsko solarno v Ulcinju. Sedaj čitamo v beograjskih listih nekako opravičilo za nezadostno produkcijo soli v domači solarni, ki pravi, da se je zaradi deževnega vremena pričela produkcijska kampanja v naših solarnah kasneje nego druga leta. To opravičilo morda drži za letošnje leto, toda v prejšnjih letih produkcija tudi ni bila večja, čeprav je bilo vreme ugodno in smo navzlic temu morali povečati uvoz inozemske soli.

Zanimivi so podatki monopolske uprave o potrošnji tobaka in tobačnih izdelkov. Po količini se je potrošnja tobaka in tobačnih izdelkov povečala od 9.72 milijona kg v letu 1938-39 na 10.73 milijona kg v letu 1939-40. Potrošnja je torej narasla po količini na 10.3 odstotka. Ker pa se je povečala predvsem potrošnja cenejših vrst

na škodo potrošnje dražjih vrst, so dohodki monopola od prodaje tobaka in tobačnih izdelkov narasli za 6.3 odstotka. Zanimivo je, da se je najbolj povečala potrošnja cenejšega križanega tobaka. Ta je znašala v prejšnjih letih 2.5 do 3 milijona kg, leta 1938-39 je že narasla na 4.83 milijona kg, v letu 1939-40 na 5.72 milijona kg. Najbolj se je povečala potrošnja najcenejšega tobaka za pipo II. vrste, in sicer na 1.1 milijona kg. Ta tobak so kupovali najsiromašnejši kadilci in ga zvijali v cigarete. S tem v zvezi se je povečala tudi potrošnja cigaretnega papirja. Potrošnja cigaret se je povečala le za 3 odstotke od 4.72 na 4.87 milijona kg. Pri dražjih cigaretah se opaža nadaljnje nazadovanje potrošnje najbolj pa se je povečala prodaja cemenih cigaret Ibar. Tako se je tudi v lanskem letu nadaljevala glede potrošnje cigaret preorientacija kadilcev od dražjih na cenejšje vrste. Navzlic povečani količini je znašala v preteklem proračunskem letu potrošnja tobaka in tobačnih izdelkov le 650 g povprečno na prebivalca, to je mnogo manj nego v letih pred gospodarsko krizo, saj je znašala od leta 1927 do 1930 potrošnja povprečno okrog 800 g na prebivalca. Monopolska uprava smatra, da je manjša potrošnja v znatni meri posledica povečanega tihotapstva tobaka.

Potrošnja petroleja je nazadovala zaradi pomanjkanja v zimskih mesecih in je zaradi tega znašala le 27.8 milijona kg. Potrošnja vžigalic se je sicer povečala v primeri s prejšnjim letom za 3 odstotke, vendar še ni dosegla potrošnje v dobi pred nastopom gospodarske krize, kar je po mnenju monopolske uprave posledica vedno večje porabe vžigalnikov, ki so po večini vtihotapljeni.

Monopolska uprava je bila v letu 1939-40 stavljena pred nalogo, da tudi v bodoče zajamči državi neokrnjen presežek dohodkov, ki se je v zadnjih letih gibal na višini 1.7 milijarde din. Letos v aprilu je predpisala povišanje cene tobačnih izdelkov razen cene križanega tobaka. Da bi se preprečila nadaljnja preorientacija kadilcev od ciganet na križani tobak, je pričakovati, da bo v kratkem tudi povečana cena križanemu tobaku. Fiskalni razlogi so bili tudi merodajni za nedavno povečanje cene soli in petroleja, odnosno za povečanje monopolske takse na petrolej od 2 na 4 din za kilogram. V poučenih krogih smatrajo, da bo monopolska uprava glede na povišanje odkupne cene za tobak tudi primorana ponovno podražiti cene tobačnih izdelkov.

Gospodarske vesti

— **Odradna glede zvišanja števila vajencev v nekaterih strokah.** Na podlagi 4. odstavka § 1 uredb o ureditvi razmerja števila vajencev nasproti številu pomočnikov v trgovskih in rokodelskih obratih ter delavnicah, v katerih se opravljajo rokodelske obrti, je banska uprava dravske banovine po zaščitništvu Zbornice za TOI odobrila, da se v stroki strojnih ključavničarjev iz točke 11., kleparjev iz točke 13., livarjev kovin iz točke 15., pasarjev in kovinostrojecev iz točke 16., zlatarjev iz točke 17., gravirjev iz točke 18., mehanikov in avtomehanicov iz točke 21., optikov iz točke 24. ter urarjev iz točke 25. paragrafa 23. obrtnega zakona zviša število vajencev, določeno z gori označeno uredbo, za enega nadaljnjega vajenca, vendar samo če podjetje zaposluje vsaj enega pomočnika.

— **Prodaja olja v detaljnih trgovinah veletrgovcev.** Prejeli smo: Ministrstvo za trgovino in industrijo je dozvalo, da prodajajo veletrgovci olje, ki ga dobivajo iz tvornice za prodajo detalistom, v veliki meri v svojih detaljnih trgovinah neposredno potrošnikom, in sicer čisto v količinah, ki presegajo njihov običajni odjem odnosno potrebo, kakor tudi potrošnikom, ki niso njihovi stalni odjemalci. Na navedeni način zmanjšujejo veletrgovci količine olja svojim odjemalcem-detailistom ter čisto celo izključujejo gotovo število maloprodajalcev od dobav olja, da bi na ta način zagotovili sebi čim večji profit. Tak način postopanja veletrgovcev v današnjih

prilikah ni pravilen, ker se tako prepreči redna in pravilna razdelitev jedilnega olja. Gornjemu opozorilu pripominja »Preved«, da bo vodil strogo kontrolo nad prodajo olja in ne bo dovoljeval veletrgovcem prodajati v njihovih maloprodajalnih večjih količin olja, kakor v lanskem letu. Maloprodajalci naj sporoče vsak utemeljen primer kratenja dobave olja Prevedu, ki bo ukrenil vse potrebno, da bo dobava pravilno izvedena.

— **V normalnih — posebno pa v sedanjih izrednih časih** je vsakemu poslovnemu človeku neobhodno potrebno strokovno-gospodarsko glasilo »Trgovski list«. Naročite se nemudoma nanj. Naslov: Trgovski list Ljubljana, Trgovski dom.

— **Spomladni dunajski velesejem 9.—16. marca 1941.** Prireditelj spomladnega dunajskega velesejma, ki bo od 9. do 16. marca 1941, bo v znamenju kmetijstva, saj bo večino razstav organiziral »Reichsnährstande«. Poleg tega bo razstava v prvi vrsti upoštevala potrebe jugovzhodnih držav glede kmetijskih strojev in orodja. Zaradi tega tudi pričakuje uprava velesejma veliko obiskovalcev iz jugovzhodnih držav. Poleg tega bo na spomladnem dunajskem velesejmu obilno zastopana nemška avtomobilarska industrija, pa tudi industrija protektorata. Naravno je, da dunajski velesejem ne bo pozabil posebej podčrtati svoj dunajski značaj, zlasti pa bo pokazal najnovejše modne pridobitve ter izdelke umetnostne obrti. Zaradi tega bo tudi razširjena tekstilna skupina. Potrebno je zaradi velikega povečanja zgraditi tudi nove razstavne zgradbe, katero delo krepko napreduje.

Meje naše miroljubnosti

»Narodna odbrana« objavlja članek »Ne bojimo se smrti«. V njem razpravlja o modernih vojnih orožjih in novi vojni taktiki ter nadaljuje:

»Jugoslovanci se ne bojimo bombnikov in ostalega modernega orožja. Taktika in orožja se menjajo, smrt pa je ostala nespremenjena. Kakršna je bila pred stoletje, taka je danes in bo ostala tudi v bodoče. Jugoslovanci ne poznajo nobenih razlik v hrabrosti umiranja borcev na Kosovu, v Karadordjevih ustajah ali pa v svetovni vojni. Včasih so ginili naši pradedje od udarcev sabelj in kopij, pozneje od krogel kremenjač, brzometov in strojníc, jutri bomo padli, če bo treba, pod ognjem avionskih bomb in tankovskih granat. Smrt je lahka, če je cilj vreden umiranja.«

»Danes je za nas vse — piše dalje list — glavno samo eno: očuvati se pred speculanti, izdajalci, defetisti in plačanci. Svoje domače zadeve bomo uredili, ko bo čas za to, sami med svojimi štirimi stenami. Danes pa smo vsi enodušni v odločni volji braniti meje svoje države in svojo svobodo. Jugoslovanci smo miroljuben narod, ker smo v stoletjih borb prelili že preveč krvi. So pa stvari, za katere se niti trenutno ne bi pomišljali spet poseči po orožju, pa naj se zgodi potem, kar se hoče. Prve med temi zadevami so svoboda, neodvisnost in neokrnjenost naše države.«

Slovenska pesem v norveških gozdovih

»Koroški Slovence« prinaša v svoji zadnji številki med drugim tudi popis slovenskega vojaka iz Norveške, ki piše: »Naj Vam, cenjeni bralci, naslikam, kaj mi je bila slovenska pesem v času moje službe na Norveškem. Imel sem prijatelja, ki je tudi koroški Slovenec in s katerim sva po ure kramljala o najini domovini. Ne vem kako to, da naju je privlačil k sebi posebno norveški gozd, ki tako zelo sliči dobrih namajne domovine. Stopila sva med drevje in že sva bila sredi pogovora o dragih domačin, o starših in znaneih. V duhu sva stopala po znanih stazah skozi pisane travnike in zoreča polja. Naša zemlja! Kako svet je ta košček najine domovine, povečen po molitvah, znoj in trudu naših prednikov in naših staršev! Ena strast se je prenašala iz roda v rod in ta strast je bila slovenska zemlja. Njej so posvečali svoje delo in svoje življenje, svoje skrbi in svojo kri. Za svojo domo so delali noč in dan, zanj se borili v trdih bojih z neprijatelji.

Ta čudna strast po domači zemlji je napolnila tudi naju in kar nehotne se nama je nekje iz globin srca izvila pesem: »Kdor ima srce, zna za dom, solze, za slovenske domovine raj. Zanj je živ, zanj hrepeni, njo, le njo bo ljubil vekoma!« Tih je donela najina melodija v norveškem gozdu in nad njo je šumelo drevje, kakor da bi pritrjevalo najini pesmi in jo hotelo izročiti svetovladu, da jo ponesejo kot pozdrav na jug med rojake.«

Luksus malega naroda

»Naša volja« glasilo jugoslovensko usmerjeno študiračo mladino med Slovenci, objavlja članek o slovenskih političnih razmerah in prihaja do zaključka, da »še vedno gaziimo drug po drugem in imamo največji užitek, če smo kot Slovenci svojega brata dobro obrabli in očrnili. Hodimo še vedno po izvoznih potih naših prednikov, ki jih sicer napadamo kot nesposobne, pa jih kljub temu zvesto pscnemamo prav tam, kjer so največ grešili.«

»In zakaj vse to?« se sprašuje list dalje ter odgovarja: »Samo zaradi nekih ideologij. Kot pripadniki res majhnega naroda si dovoljujemo luksuz ideoloških razprtij v časih, ko nastajajo zveze največjih narodov, čeprav se ti narodi ideološko razlikujejo med seboj ko noč in dan. Velikih narodov ideološka nasprotstva ne ovirajo, da hodijo skupaj, če zahtevajo to njihovi skupni interesi. Mi Slovenci pa smo bolj papeški, kakor papež sam. Nobeden od nas ne more ostati nepobarvan. Kdor si ne izbere svoje barve sam, tega pobarvajo drugi in je nemalo začuden ko sliši, da je tako ali tako pobarvan, čeprav dotične barve nikakor ne mara. Potem pa kažejo tisti,

BELEŽKE

ki vrše to samolastno barvanje, s prsti za ubogimi pobarvanci in jih označujejo kot sovražnike in izdajalce naroda.«

Izjava bolgarskih akademikov v Ljubljani

Akademsko društvo »Kristo Botev«, ki združuje na ljubljanski univerzi študirajoče Bolgare, nam sporoča, da je imelo 4. t. m. članski sestanek. Govorili so o odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo ter sprejeli resolucijo, ki najprej z radostjo ugotavlja, da sta ostala oba bratska slovenska naroda na Balkanu izven vojne, čeprav je ta posegla že tudi v ta del Evrope. Prav tako resolucija z zadoščenjem ugotavlja, da so odgovorni činitelji Bolgarije in Jugoslavije odločno demantirali, kar so nekateri poslanci neugodno govorili v bolgarskem parlamentu glede odnošajev z Jugoslavijo. Bolgarski akademiki v Ljubljani bodo tudi v bodoče delali za čim boljše medsebojno spoznanje in zblizanje obeh bratskih narodov.

Končno pravijo Bolgari v svoji resoluciji, da se bodo slej ko prej skrbno izogibali vsakega vmešavanja v strankarsko politične borbe, sodelovali pa pri vseh akcijah, ki imajo za cilj čim večje prijateljstvo in sodelovanje med Bolgarijo in Jugoslavijo. Zahvaljujejo se tudi ob tej priliki Slovincem za priščno gostoljubje, ki so ga deležni v Ljubljani. Ravno življenje

Berlinski nevojni drobiž

Iz Francije vrnjeni stari nemški topovi — Veliko umetno drsališče — Ljubitelji cvetlic in živali

Berlin, decembra. Berlinski vojaški muzej, znameniti Zeughaus, je nedavno pridobil novo zanimivo, ki privlači na tisoče gledalcev. Iz Francije se je vrnilo osem orjaških bronastih topov, ki imajo za seboj burno zgodovino. Ljudje pravijo topovom »kurfürst«, ker jih je dal vlti zadnji braniborski volilni knez, kasnejši kralj Friderik II. V spomin svojim prednikom. Braniborskih volilnih knezov je bilo 11 in toliko bronastih cevi, lepo okrašenih, ki predstavljajo mojstrsko delo tedanje livarske obrti, je dal vlti kralj Friderik II. Na vsakem topu je vrezano ime dotičnega prednika, čegar spominu je posvečen top. Topovi so bili za takratne čase veliki in prvega reda, saj so metali granate, težke po 24 funtov. Dvanajsti top te serije je bil poseben velik in lep in je predstavljal kraljevsko dostojanstvo, ki so si ga bili pridobili volilni knezi, zato se imenuje »kraljevski top«.

Z enajstimi »kurfürsti« je kralj obsteleval Prago med obleganjem, toda po izpriznavit Prage je moral pustiti topove v mesto, kjer so postali plen avstrijske vojske. Tako so prišli na Dunaj in ostali tam, dokler jih ni Napoleon, ki je kot artilerist posebno ljubil orjake te vrste, dal odpeljati v Pariz. Se prej pa jih je porabil v znameniti bitki treh cesarjev pri Slavkovem, kjer so iz svojih ogromnih žrel burali ogenj in železo na ruske, avstrijske in pruske čete.

Poslej so imeli ti težki komadi časten prostor v pariškem Invalidskem domu, toda bilo jih je le še osem, kajti tri komade so prelili v manjše topove med obleganjem Strasbourga l. 1814. Po zmagi nad Francozi v letošnjem poletju so Nemci začeli po sestavljenem spisku voziti domov vse zanimive zgodovinske predmete, ki so jih bili izgubili v teku prejšnjih časov. Osem orjakov se je vrnilo v berlinski »Zeughaus«, kjer so postavljeni v družbi svojega še težjega brata »kraljevskega topa« in tvorijo veliko privlačnost za gledalce. V poučenih krogih zagotavljajo, da bodo iz Francije vrnjeni postopoma vsi predmeti, ki jih je morala Nemčija izročiti l. 1921. na temelju določb versajskega miru.

Prestolnica tretjega rajha ima že kake tri tedne še-neko drugo, manj bojevito umetno drsališče, ki sedaj vsako popoldne odmeva od radostnega vriska drsajočih se mladine. Drsališče leži v prelepem parku, ustanovljenem l. 1845, ki ga krase skupine

kipov, predstavljajoče posamezne prizore iz nemških bajk. Omembe vredna je zlasti umetniška skupina vodometna, delo kiparja Hoffmanna iz l. 1913. Prebivalci tega berlinskega okraja so ponosni na svoj park, ki je ob vsakem dnevnem in letnem času poln sprehajalcev in ljubiteljev prirode.

Ko smo že pri ljubiteljih prirode, je treba omeniti veliko in znamenito berlinsko cvetličarstvo, zlasti gojitev redkih, eksotičnih in tropskih orhidej. Cas njihovega cvetenja je namreč pred durmi; okoli božiča bodo te cvetke vročih dežela, presajene na mrzli sever, v svojem najlepšem cvetju. Berlinsko predmestje Britz ima zlasti velike cvetličnjake za to vrsto cvetov. Prostorne stavbe iz stekla, v katerih se goje eksotične cvetke v stalni tropsko topli in vlažni atmosferi, imajo dovolj obiskovalcev in kupcev, kar je vsekakor značilno za današnje čase vojne stiske in raznih omejitev. Povprečna cena teh čudovitih gojencev je 25 mark, nekatere dosega seveda naravnost fantastične cene, ki jih ljubitelji plačujejo brez pomislekov.

Kakor prebivalci velikih mest sploh, so tudi Berlinčani veliki prijatelji domačih živali. V Berlinu tudi stroga omejitev živil ni zmanjšala številnega stanja psov. Človek se nerad loči od svojih četrtonogih prijateljev in najlepši dokaz ljubizne je pač dejstvo, da jih drži in goji tudi v časih krize. Statistično je ugotovljeno, da ima nemška prestolnica danes kakih 85 tisoč psov, 60.000 mačk, 300.000 kuncev in 2.500.000 kokoši. Gosi in race, Berlinčanom zelo ljubja perutnina, tu niso vračunane. Kunci in perutnina se pač goje iz drugačnih razlogov in z drugim namenom, ki menda ni v tesni zvezi z ljubeznijo do živali.

So pa seveda tudi ljudje, ki danes več ne zmorejo stroškov za rejo domačih živali. Ti so se polastili dreves v parkih in dvorcih, ki so mestoma kar preplepena z naznanili: Prodaj ali oddam v rejo psička, muciko, ali: Ušel mi je pišek, kanarček, kos itd. Pripisana je mila prošnja, naj se ubežnik odda tam in tam proti večji ali manjši nagradi. Sprehajalci hodijo brezbrizno mimo teh oznanil, je pa vsekakor mnogo takih, ki se zanimajo tudi za ta del velikomestnega življenja ter pazno prečitajo vsak oglas. Čudno je, kaj vse ljudje nudijo

SPORT

XIV. in zadnje kolo v ligi

Kdo bo prvak v nogometu?

Ljubljana igra na domačih tleh, v gostih pa so: Mars v Trbovljah, Železničar na Jesenicah, Olimp v Mariboru

Zelo marljivo so bili letošnji jesen naši nogometaši, predvsem oni iz slovenske lige. V nedeljo 1. septembra so začeli prvenstveno sezono, potem pa so nedeljo za nedeljo — eno samo so izpustili v začetku novembra, ko je bila ona meddržavna tekma v Zagrebu — tekali za žogo in danes so dosegli cilj ter dobili novega prvaka za sezono 1940/41. Še štiri tekme so danes na sporedu — in še ena izven reda, ker je SNZ razveljavil prvo tekmo med Marsom in Kranjem v Ljubljani — pa bo vsakemu izmed 8 udeležencev odredeno mesto za prihodnjo sezono. Danes bo torej od naslov prvaka SNZ, obenem pa tudi dokončno začetna usoda onih, ki bodo morali znova nastopiti drugo in težavno pot za vstop v ligaško družbo.

Današnje tekme v splošnem niso več izrazito odločilnega pomena, ker so se glavni kandidati za najboljša in najslabša mesta že nekaj tednov pred koncem otresli najbolj nevarnih nasprotnikov. Kljub temu pa so — predvsem na vrhu — po teoretično možne še spremembe in zato tudi ta zadnji termin vsaj na dveh ali treh frontah ni brez privlačnosti. Kot prijateljem vsega novega bi nam nepričakovani izidi iz Ljubljane ali z Jesenic, pa nazadnje tudi iz Trbovlj, dali mnogo zanimivega gradiva za oceno letošnjega ligaškega prvenstva in njegovih akterjev, toda mimo tega pa smo se bolj ali manj pripravili na to, da bo danes povsod vse poteklo normalno in bo vrstni red v tabeli ostal, kakor ga pišemo že od X. kola dalje: Ljubljana, Železničar, Amater...

Zadnje štiri pare za prvenstvo slovenske lige so že določili takole:

Ljubljana-Kranj v Ljubljani

Srečanje dveh dobrih moštvev v znamenju revanše za poraz Ljubljane na kranjskih tleh.

Bratstvo—Železničar na Jesenicah

Tekma za prestiž Jesenčanov, v kateri bi morebitna zmaga Mariborčanov utegnila v okoliščinah prinesiti veliko presenečenje.

Amater—Mars v Trbovljah

Nastop rudarskih nogometašev na domačih tleh proti ljubljanski enajstorici, ki jim je v prvem srečanju odvzela obe točki.

Popoldne bodo dirke z motorji
Začetek ob 14. na Hermesovem stadionu

Za današnje motorne dirke, ki bodo ob 14. na Hermesovem stadionu, je vse pripravljeno. Če ne bo mraza in proga ne bo pomirjena, bodo dirke v nezmanjšanem obsegu. Ne bo pa propagandne vožnje po mestu, ker jo je oblast prepovedala.

Včerajšnji trening je bil že kakor prava dirka. Z veliko vnašajo se vozači pripravljajo za današnje dirke. Prijavljenih je precej vozačev iz bližnjih in daljnjih krajev. Iz Zagreba bomo videli zopet Babiča, ki se bo zopet prav resno spoprijel z »letelcem Kranjem« Staričem.

Najmočnejša pa bo domača ekipa Hermesovčanov, ki bodo hoteli zasedeti največ prvih mest. Puchar, predstavnik turnirskih kategorij, namerava v tej kategoriji vse gladko obrniti. Vozači turnirskih strojev do 200 cm kot Kavčič z Monetom, Podberšek s Puchom ter Rotar z Ardijem bodo imeli mno-

V nekaj vrstah

(Delno iz zimsko-sportne korespondence ZSSJ št. 7)

V Planici je neumnosti in bloudek prestatil znano vzpenjačo pod Cipernikom na drugi kraj, tako da bo zdaj vse smučišče tam okoli uporabno za slalom. Skakalnice v Planici so po prizadevanju US Planice po škodi zaradi zadnjih poplav popolnoma popravljene in jih bo začelo društvo takoj oskrbovati, brž ko bo zapadel prvi sneg.

Sarajevski smučarski klub je zadel huda nesreča. Agilni Sarajevčani so si na Jahorini postavili nov smučarski dom, ki je bil že skoraj dograjen. V zadnjih dne-

Maribor—Olimp v Mariboru

Dvoboj obeh »outsiderjev« iz tabele, ki pa na boljša mesta z zadnjega in predzadnjega ne moreta več.

Vse današnje tekme se bodo začele točno ob 14. V Ljubljani bo spored na igrišču Ljubljane podaljšal še za eno tekmo, in sicer prijateljsko srečanje med Ljubljano in Svobodo, ki se bo začelo ob 12.30.

Odločilna mladinska tekma v Celju. Danes ob 14. se prične na celjski Glaziji prvenstvena tekma mladine Celja in Jugoslavije. Ta tekma bo odločilna, kdo bo zasedel prvo mesto v tabeli.

Madžari v Zagrebu in Splitu

Glavna pozornost ostale nogometne publike bo danes veljala dvema mednarodnim tekam, ki jih imajo na svojih tleh Hrvati. V Zagrebu bo reprezentanca Hrvatske igrala proti elitni enajstorici Madžarske, ki je pred tednom dni dosegla v Genovi remis proti Italijanom, v Splitu pa se bodo pomerili najboljši juniorji iz obeh držav. Hrvatsko reprezentanco bodo v glavnem sestavljali igralci Gradjanskega, med juniorji pa bodo večinoma nastopili mladi nogometaši iz Splita in Šibenika. Zagrebško tekmo bo odločil italijanski sodnik Scarpi, splitsko pa domačin iz Splita.

Ostali današnji spored je precej skromen. Če omenimo še, da bodo v Ljubljani smučarji SmK Ljubljane na klubski prireditvi tekli po Rožniku, v Zagrebu roko-borci nadaljevali borbo za naslove državnih prvakov tabletenisti v Beogradu odigrali reprezentančno tekmo z Madžari in nogometaši beograjske Jugoslavije gostovali proti moštvi enakega imena v slovaški prestolnici, smo navedli precej vse, kar bo danes važnejšega na sportnih terenih.

Da celo govornikov na obnih zborih in konferencah danes skoraj ne bo nobenih, če ne upoštevamo naših kolezarjev, ki so v Celju sklicali širši sestanek zastopnikov vseh kolezarskih klubov, da proučijo novi položaj in morda najdejo pametno rešitev, da bodo imeli manj organizacij, pa več delavcev za pravo in edino koristno delo na terenu.

go posla, če bodo hoteli zmagati nad Zagrebčanom Bečaričem. Znani Trampuž je svojega AJS tako sfriziral, da upa oditi z dirkališča kot favorit v kategoriji 350 sport.

Pozabiti ne smemo tudi zanimive kategorije »brenčeljev«, v katerih pripravljajo Dergane presenečenje in v kategoriji 125 cm resno misli zmagati nad Fantinijem. Sicer bomo pa lahko na lastne oči že danes vse videli sami in vsakemu posebej ocenili sposobnosti.

OFICIRSKO LOVSKE TERENSKO
IZME GOSTE IN SPORTNA OBLIČJA
GIZMARSKA ZADRUGA
ZIRJA (NAD ŠKOLSKO LOKO)
ZARTEMATI PROSPEKTI

vih so v bosanskih planinah divjali hudi viharji, ki so zgradbo do tal podrli. Nove-mu smučarskemu domu je odneslo streho, pozneje pa se je porušilo tudi zidovje.

Kongres FISG, o katerem je bilo v zadnjem času mnogo pisanja po listih, za zdaj še ni sklican. Po vseh iz Helsinkov je fiska smučarska zveza predlagala, naj se ta kongres vendarle skliče o prikladi tekem za svetovno smučarsko prvenstvo, ki bodo v prvih dnevih februarja 1941 v Cortini.

Naša zimskosportna zveza je prejela vabilo, naj bi se naši tekmovalci udeležili smučarskih tekem v Lahtiju, kjer je bilo svoječasno že prirejeno svetovno smučar-

ske prvenstvo. Te mednarodne tekme bodo v dnevih 1. in 2. marca 1941.

Madžarski tabletenisti igralci, ki gostujejo zdaj v Beogradu, so se na poti iz Zagreba v Beograd med drugim ustavili tudi v Somboru, kjer so se enkrat igrali z našimi najboljšimi tabletenisti. Naši igralci v tej tekmi niso bili razpoloženi in sta se dobro držala samo brata Harangozo iz Subotice, vsi ostali pa so igrali precej pod formo in so tako v tem srečanju zmagali Madžari.

Gostovanje plavalcev ljubljanske Ilirije, na katero so se pripravljali v Beogradu in ga je hotel organizirati tamkajšnji Bob klub, je za enkrat odgodoeno. Kakor pišejo, bodo morda nameravali plavalno tekmo v Beogradu prirediti o božiču.

R A D I O

Nedelja, 7. decembra

Ljubljana 8: Jutranji pozdrav. — 8.15: Kvarter mančolin. — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos iz franc. cerkve. — 10.20: Verski govor (dr. g. Rant). — 10.40: Kozaske pesmi (plošče). — 11: Radijski orkester. — 12.30: Objave, napovedi. — 13.02: Vojaška godba 40. pp. Triglavskega. — 17: Kmet. ura. — Gospodarska navodila in tržna poročila. — 17.30: Mladinska igra »Kako je Rdeča kapica oživela«. — 18.15: Glasbeni drobiž (plošče). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.30: Slovenska ura: Samospevi g. Ksenije Kušejeve, spremlja prof. M. Lipovšek. — 20.30: Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Smetanova glasba s plošč.

Beograd 20.30: Reportaža iz Jagodine. — 22: Vesela muzika in ples. — Zagreb 17: Orgelski koncert. — 20: Koncert orkestra. — 20.30: Recitacije. — 20.45: Petje. — 22.10: Lahka glasba. — Praga 18.30: Koncertni večer. — Sofija 19.50: Mali orkester. — 20: Petje. — 20.30: Operetna muzika. — 21: Lahka in plesna glasba. — Be'lin 19.10: Orkestralni in pevski koncert. — 21.10: Vesela muzika. — 23.10: Nočna oddaja. — Rim 19.30: Operni večer.

Ponedeljek 8. decembra

Ljubljana 7: Jutranji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoki (plošče). — 12: Naši pevci in pevke (plošče). — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Radijski orkester. — 14: Napovedi, poročila. — 18: Duševno zdravstvo (dr. A. Breclj). — 18.20: Vaški umetniki (plošče). — 18.40: O podnebnih zemljevidih Slovenije (dr. O. Reja). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.25: Nac. ura. — 19.50: Hudomušnosti (g. Fr. Lipah). — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Veseli zvoki Radijskega orkestra.

Beograd 20: Zvočna igra »Turki pred Siskom«. — 21: Radijski orkester. — 22: Skladbe za čelo. — 22.50: Ples. — Zagreb 17.15: Domači skladatelji. — 20: Pevski koncert. — 20.30: Komorna glasba. — 21.30: Zborovsko petje. — 22.15: Orkester mandolin. — Praga 18.20: Koncertni večer. — Sofija 19: Vesela muzika. — 20: Simfonični koncert. — 22: Bolgarske pesmi in ples. — Be'lin 19.10: Pester glasbeni spored. — 21: Lahka glasba. — 23: Nočna oddaja. — Rim 19.30: Operni večer. — 20.30: Simfonični skladbe J. Sibeliusa. — 23.10: Vesela muzika.

Iz Litije

I— Prijatelj dobrega branja. Litiska poverjenica Vodnikove družbe gđ. Fani Jerebova je že začela razdeljevati knjige za leto 1941. Za 20 dinarjev prejme vsak član Vodnikove družbe štiri knjige in so naročniki izredno veseli lepega in cenega darila. Pohvalno omenjamo, da je število naročnikov v Litiji in šmartnem naraslo kljub krizi. Tudi šmarnski poverjenik Vodnikove družbe g. Adamčič je začel že razdeljevati knjige. Vsi ki bi želeli še prisočiti k Vodnikarjem, naj pohite, dokler je še kaj zaloga.

Iz Slovenjegra Gradca

sg— Gradbena delavnost se iz dneva v dan veča, saj je kljub težkim časom pričelo rasti v mestu mnogo novih hiš. Tako je med drugimi pričel graditi šef davčne uprave g. Vrč Ivan hišo za Sokolovim domom, za njim pa ne zaostajata gospodinj. Grelnovi, ki gradita večjo hišo, kar bodo pozdravili predvsem mnogi uradniki, ki so doslej zaman iskali stanovanja. Lepoto mesta je doslej kvaril kloks sredi mesta z branjarjo, ki bo zdaj premišljena na prostor pri Schulerjevem hotelu.

Iz Brežice

br— Mlačna kuhinja. Od daleč in blizu prihajajo naši otroci iz Brežice in marsikateri med temi malčki ostane ves dan brez vsake tople hrane, saj jim revni starši ne morejo nuditi več ko kosček kruha. Z ozirom na slabo prihodno nekaterih bo tudi letos poslovala v zmskem

casu na tukajšnji ljudski in meščanski šoli mlečna kuhinja. Da pa se zagotove tudi denarna sredstva za ureditve te akcije, je učitelstvo obeh šol poslalo pismeno prošnjo na naslov premožnejših domačinov. Prošnja ni naletela na gluha ušesa, saj se bo predvidoma nabralo okrog 7.000 din. Za ta denar bodo kupovali toplo mleko in kruh, ki se bo razdeljevalo brezplačno siromašnim otrokom obeh šol.

VIRILINETS?
MOŠKI
ki trpe na spolni slabosti, naj poskusijo preprati »VIRILINETS«
Skatlica z 20 tabletami 64 din, s 40 tabletami 97 din, s 100 tabletami 203 din. Dobiva se v lekarnah.
Generalno zastopstvo:
LEKARNA S. MITTELBACH
Zagreb, Jelačićev trg. 2

Reg. sp. br. 265-39

Krajevnege zastopnika

dobro vpeljanega v trgovinah s sprejememo takoj. Nudimo fiksno plačo in provizijo. Samo gospodje, ki razpolagajo s prvostvornimi referencami, naj se javijo pod »Stalno mesto 54/C-1« na Interreklam d.d., Zagreb, Masarykova 28.

Samostoinega uradnika

za pisarniško in zunanjo službo in korespondenta-ko, stenodaktilograf-ko, ki perfektno obvlada srbohrvatski in nemški jezik, arijskega porekla, išče za takojšnji nastop vodeče podjetje v Beogradu. Obširne ponudbe s curriculum vitae na poštni predal 626 Beograd.

Mesto: Zagreb, ravno
Občina Ljubljana

Dotrpel je naš nad vse ljubljani soprog, sin, brat, stric in svak, gospod

Ernest Paulin

prokurist in bivši poslovodja tovarne Ivan Šiška

Draga pokojnika prepeljemo v nedeljo, dne 8. t. m. dopoldne iz škojfe Loke v Ljubljano, kjer ga isti dan ob 4. uri pop. sprejemo na njegovi poslednji poti z žal, kapele sv. Andreja, k Sv. Križu.

Ljubljana, škojfa Loka, Straža, dne 7. decembra 1940.

Globoko žalujoči: FANIKA, soproga in ostalo sorodstvo.

Nenadoma nas je zapustil naš zlati, nepozabni sin, soprog, očka, stric, svak, gospod

Teodor Novotny

slašičar

v 54. letu starosti.

Preljubega pokojnika ponosimo k poslednjemu počitku v ponedeljek ob pol 4. z žal, iz kapele sv. Krištofa, k Sv. Križu.

V Ljubljani, 7. decembra 1940.

Globoko žalujoča mama Terezija; soproga Zinka; otroci Teodor, Anica in Teja; sestri Risa Ecker in Ani Zobec — ter ostalo sorodstvo.

Danes nas je zapustila naša dobra, draga žena, mama, stara mama, sestra, teta, svakinja, gospa

Marija Schubert
ro. Rožanc

soproga železniškega upokojenca

Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek 9. t. m. ob 15.15 z žal, kapele sv. Jakoba, k Sv. Križu.

Ljubljana, Celovce, Zagreb, 7. decembra 1940.

Žalujoče rodbine: Schubertove, Sterletova in ostalo sorodstvo.

Hulbert Footner:

7

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

Spremljavo je stalo nedaleč od njega. V ospredju je Luke po Dianinem opisu spoznal Vasinto, radževga brata, gibnega dvajsetletnega mladeniča maslinaste polti. Bil je lep kakor deklica, toda ognjivo so iskrece oči pod dolgimi žametnimi vejnami so razodevale moza. Luke je takoj začutil, da mora biti ta potomec stare indijske rodbine dobro podkovan v spletkah in ukanah.

Druga zavzetna prikazen med spremljavo je bil visok, mršav Indijec, ki je imel na turbanu zeleno prog. Obrobljeni naočniki so se kaj malo ujemali z njegovo ostalo vnajstojto. To je mo al biti Šihab al Zuri, sultanov tajnik. Bil je razburjen in veliko jabolko mu je živčno poskakovalo gor in dol.

Med fotografiji in za njimi je stalo nekaj časniskih poročevalcev, ki so zadajali radži nesteto vprašanj, kadar so jim pustili fotografije le količjak priložnosti. »Kako vam je všeč Amerika, visokost?... Kaj bi radi najprej videli v New Yorku?... Ali je rubin na vašem turbanu največji, kar jih imate? Koliko je vreden?... Zakaj prihajate v Združene države?... Bi se hoteli oženiti z Američanko?«

Šihab al Zuri je bil zaradi drznosti in radovednosti teh vsakdanjih ljudi ves iz sebe.

»Ali, gospodje, prosim vas!« je oporekal in dvigal roke.

Sultan pa je smehljaje se trpel vse to. »S petdesetimi ljudmi hkratu se ne morem razgovarjati,« je rekel s prijetnim glasom v gladki angleščini. »Ako izvolite zapisati svoja vprašanja, bom nanje

odgovoril, kakor vem in znam. Predlagam vam, da izberete odsek dveh ali treh gospodov, ki naj potem pridejo v moj hotel. Radč volje jim dovolim intervju.«

Luku je zdaj vendar že uspelo, da se je priril do radže, in Ramavarna ga je zagledal. Z veseljem vzklikom je poskočil in iztegnil roke.

»Oh, Luke, dragi, stari prijatelj!« Tako govoreč ga je potegnil na zofo in že so imeli spet fotografije besede. Bliskovna luč in vzplamnela kap ne preprečujeta.

»Obrnite se nekoliko — vi, veliki, da Kako vam je že ime?... Kakšno je vaše razmerje do radže?« Luke, ki mu je bilo vse to mučno, se je v zadregi smehljaj. Zamišljaj si je že, kako bedaste bodo fotografije v večernikih, kajti Ramavarnov turban mu je segal baš do ramena. Indijec je odgovarjal namesto njega.

»To je moj dragi prijatelj Luke Imbrie. V Oxfordu sva skupaj študirala. Odvetnik je, član tvekdre — kako ji že pravijo, Luke?«

»Dunning, Colfax in Porter,« je suho odvrnil Luke. »Toda član tvekdre se nisem.«

»Gospod Imbrie bo za čas mojega bivanja v Ameriki moj pravni zastopnik in svetovalec,« je radža nadaljeval. »Če boste pozneje hoteli kaj vedeti o meni, je najbolje, da se obrnete nanj.« Segel je Luke pod pazduho. »Pojdiva, poiščiva si prostorček, kjer bova mogla v miru govoriti.«

Glasno oporekanje se je vzdignilo z vseh strani. »Samo še eno snetje, prosim, visokost! Dajte, obrnite se malce, da vaju dobimo oba na ploščo... Tu sem sestavljal spisek vprašanj, visokost...«

Čeprav je bil Ramavarna le majhen, je vendar uveljavil svojo voljo. »Zmerom me bo veselilo, da vas morem sprejeti, gospoda, a zdaj imam druge opravke. Do svidenja.«

Krenil je z Lukom po stopnicah nizdol in po hodniku. Poročevalci in fotografi so jo ubirali za njima

kakor rep za kometom in pritiskali druge potnike kratko in malo ob steno Radža je porinil Luka skozi vrata svoje razkošne kabine, se še enkrat vljudo obrnil, pred nosom zaprl nadležnikom vrata in od znotraj zavtil ključ.

»Zdaj si vas moram najprej ogledati,« je rekel Luke. »Kakšna imenitna prikazen bi bili, ko bi s turbanom na glavi in kopjem v desnici sedeli na arabskem konju!«

Razburjeno je potrkalo na vrata, nato je zunaj nekdo rekel nekaj besed, ki jih Luke ni razumel. »Preklete, to je Šihab,« je dejal radža. »Tega morava spustiti noter, ker ne sme zasumiti, da mu kaj prikrivava. Pozneje bova lahko nemoteno govorila.«

Tajnik je stopil v kabino. Njegov mrki obraz je bilo od razburjenja sivkasto zelen. »Oh, ti Američani! Ti strašni Američani!« je zatarnal s povzdignjenimi rokami.

»Kje je moj brat?« je vprašal radža.

»Časnikarji ga izprašujejo,«

»Privedite ga sem,« je strogo odvrnil knez.

»Kdo ve, kaj jim vse pripoveduje,«

Kmalu nato so privedli zalega Vasinto, ki je bil videti zelo nejevoljen.

»Kaj želiš od mene?« je vprašal z neprikrito kljubovalnostjo.

»Opomni sem te hotel, da ne sme noben član mojega spremstva razbena meniti Šihaba al Zurija ali gospoda Imbrija dajati časnikarjem podatkov. To je gospod Imbrie.«

Vasinta je Luke hladno pokimal, nato je sedel na zofo, kjer si je prižgal cigareto in jel slastno kaditi. Na oko je bil res kar nenavadno zal Bil je znatno večji od brata, vitek, gibčen in nevaren kakor črn leopard.

Kako se ima Diana? Dobro?« je vprašal radža. Mladi Indijec pri oknu vobče ni okrenil glave, a Luke je videl, da se je izraz njegovega obličja

izpremenil. Šihab al Zuri je napeto poslušal.

»Gospodična se dobro ima,« je stvarno odvrnil Luke. »Niste mi naročili, naj jo privedem semkaj, in v danih okoliščinah se mi je zdelo boljše, da vas gospodična in gospa Morvenova počakata v hotelu.«

»Seveda,« je rekel Ahmed. »Časnikarji Diane ne smejo nadlegovati. Toda čakanje je strašno težko.«

Vasinta se je drzno nasmehnil in otresel pepel s svoje cigarete. Šihab je odvrnil obraz, toda Luke je videl, kako mu je jelo jabolko znova poskakovati in drgetati.

Uro pozneje sta Luke in radža sedla ob koncu pomola v taksi. Pri sebi sta imela srednje velik kovček. Indijec je vztrajal pri tem, da ga osebno vzame s seboj. »To so moji dragulji,« je ravno dušno dejal. Šihabu al Zuriju je naročil, naj spremi Vasinto, služabnike in ostalo prtljago v hotel.

Na carini niso preiskali nobenega izmed kovčgov, ki so jih imeli Indijci s seboj. Ahmed se je oddahnil in se zleknil v znak po blazinah.

»Oh, kako dobro mi de, da sva vendar že s ma, Luke. Na vas se lahko zanesem. Vi nimate mržnje do mene. Tako rad se spominjam starih srečnih časov v Oxfordu, ko nisem imel nobene sk bi. Moja natura je izrazito vkipljiva, in kadar moram nenehoma paziti nase, mi je takisto, kakor da bi sedel v ječi. Mreža spletk me obdaja z vseh strani!«

»Nemara bi bilo dobro, da bi mi razložil sedanji položaj. Po tem bi se vedel kasnejše ravnanje.«

»Moji deželici vladajo, kakor vam je znano Angličji. Zahodno in severno od nas je francosko ozemlje, in Francozi bi Šihar rad dobili, ker je to njihov naravni izhod na morje.«

»A Francozi in Angličji so vendar zavezniki.«

Zvezda brez kostanjev — največji trg sredi Ljubljane

Ljubljana, 7. decembra

Stoletnega kostanjevega nasada na Kongresnem trgu ni več. Mnogo let so vodili borbo za ta stara drevesa, zasajena v obliki nekakšne zvezde, po kateri je nasad dobil svoje ime. Sedaj pa je tako rekoč preko noči izginil. Nikomur ni žal za njim, niti ne starih upokojencem, ki so imeli v toplih in vročih dneh svoje vsakdnevne sestance na klopih v sencih košatih dreves. Kdo ve, zakaj so se prav kostanjeva drevesa nekaterim Ljubljančanom tako priljubila.

bila. Kar ima človek dobrega od njih, je hladna senca v poletnih dneh. V jeseni z odpadlim listjem po nemarnem gnoje bele ceste in pota, ob viharjem vremenu so se lomile težke, trhle veje in povzročale marsikatero nezgodo. Kostanjev les ni kaj prida, še za kurjavo ne. Nekateri pa so se teh starih dreves tako privadili, da se niso mogli sprijazniti z nobeno nameravano spremembo. Pred leti so zaradi previdnosti mer, da ne bi bili nevarni pešcem, oklestili kostanje, da je bil nasad kakor

gozd v Vogezih med svetovno vojno. Od časa do časa so katerega najbolj častljive, betežnih starin zamenjali z mlajšimi, kar pa drevoredu ni moglo podaljšati življenja za dlje časa. Nu, usoda ki ga je sedaj zadela, je bila pravična in poštena.

Kaj pa sedaj? Takšna Zvezda seveda ne more in ne sme ostati. Slišati je že bilo glasove, da bi trg le deloma zasadili z drevesjem. Kakor, da bi bilo Ljubljani prepovedano ponašati se vsaj z enim prostorom, ki bi ga smeli brez sramu imenovati trg.

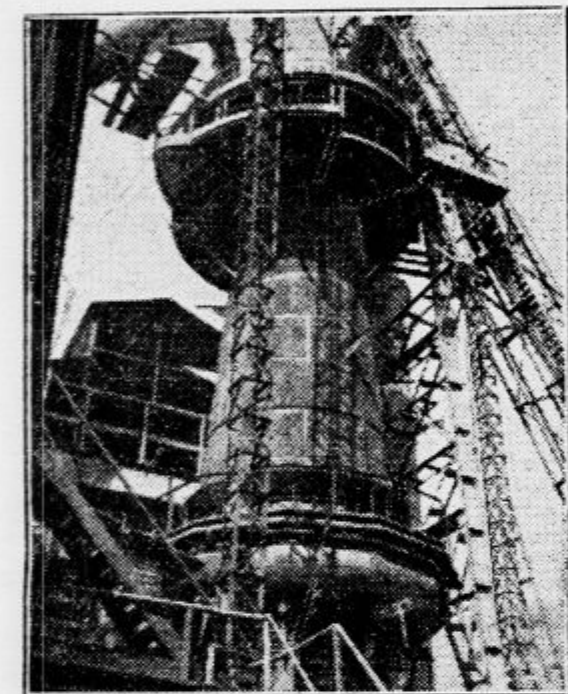
Nikar Zvezde znova ne zasajajte. Naročite rajši arhitektom, naj napravijo sodoben načrt za obrobno zazidavo trga, prostor sam pa arhitektonsko tako uredite, da ga bo mogla Ljubljana ob določenih prilikah uporabljati. Ni, da bi našteval, v kakšne namene bi se utegnili okoristi s takim razsežnim, prostim trgom, vse preveč smo že imeli prireditve, proslav itd. ko smo bili s primernim prostorom v zadregi. Morala bi kazalo razpisati natečaj za dobro rešitev vprašanja. Celotni predlogi sami bodo koristni.

Doslej smo imeli Zvezdo in Kongresni trg. Obe imeni nista kaj primerni v današnjih časih, saj nas spominjata tistih dob, ko so nam tuji, časniki kajzerji strojili kozo. V teh dneh sta imeni še toliko bolj neprikladni, ker stoji na trgu spomenik kralja. Kako vendar, da se pred odkritjem spomenika ni javil nihče z zahtevno po preimenovanju trga. Z ustanovitvijo nove države smo dobili svoje svobodo in morda ne bi bilo napak, da bi novi veliki trg imenovali Trg svobode. Tisti, ki odloča o, naj to urede.

Na Jesenicah so zgradili nov plavž

Lep uspeh domačih strokovnjakov

V železarni na Jesenicah bo kmalu zagorel drugi plavž. Ogromna železna konstrukcija predstavlja v pogledu te vrste gradnje višek sodobne tehnike. Pri gradnji plavža je bilo zaposlenih mnogo domačih gradbenih strokovnjakov in na stotine kvalificiranih domačih delavcev. Orjaško peč so zgradili na najbolj kompliciranem terenu. Pred leti nihče ne bi verjel, da se bodo v kotu med Ukovo in Savo, ki tvori cel vzvozi komunikaciji in nešteti naravnih ovir, v kratkem razdobju gradile moderne visoke peči. Na-

Drugi moderni plavž v železarni KID na Jesenicah

črte za gradnjo drugega plavža so napravili domači inženjerji, delo v obratih in na licu mesta so vodili domači strokovnjaki in izvršili domači kvalificirani delavci s pretežno domačim gradivom.

V naši državi ni pokrajine, odli bi se lahko ponašala s tako starim železarstvom.

Naša baletna umetnost

Pri današnji popoldanski baletni predstavi v ljubljanski operi bodo nastopili kot glavni solisti: Gizela Bravničarjeva, Erna Moharjeva, šef baleta inž. Golovin in Pilato, razen njih pa še: Japljeva, Remškarjeva, Carman in Drago Pogačar ter celokupni baletni zbor. Izvajali bodo izredno zanimiv spored, ki obsega velik del novih plesov, med njimi Schubertov »Moment musical«, Sibeliusov »Valse triste«, Osterčev »Nocturne«, Chopinov »Valse«, Bizetov »Ples« iz opere Carmen, Čajkovskega »Hrestača« itd. Uspehi našega baleta so v

zadnjem času zbudili veliko pozornost in pokazali njegov napredek. Glasbo vodi dirigent D. Žebre. Opozorjamo, da bodo večjele za današnjo predstavo globoko znižane cene.

V četrtek bodo gostovali trije umetniki ljubljanske opere v mariborskem Narodnem gledališču. Naša dva odlična plesalca gospo Erno Moharjevo in g. Borisa Pilato bo na klavirju spremljal naš odlični dirigent g. dr. Švara, ki bo z dvema Novakovima skladbama doprinesel k visoki kakovosti večera. Plesni spored bo zanimiv in opozorjamo posebno na »Valse triste«, ki je bil l. 1938 v Berlinu nagrajen. Mlada plesna umetnika sta pozvana tudi v Beograd, v začetku marca pa bosta nastopila z dvema oddajama v berlinski televizijski postaji, kjer bosta med drugim izvajala neka, naših narodnih plesov.

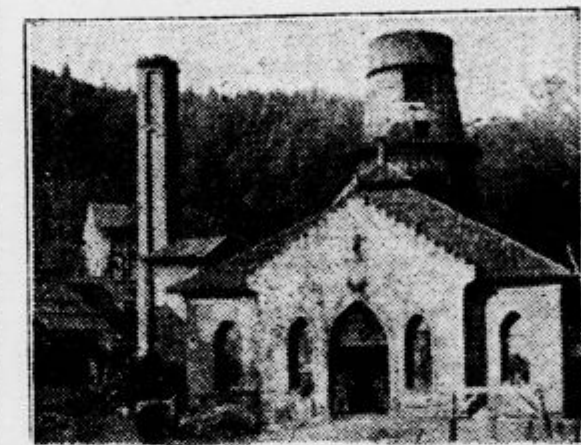
stvom, kakor je Gorenjska. Železarska obrt se je v teh krajih prenašala iz pokolenja v pokolenje. Začetki gorenjske železarske obrti segajo že v davno preteklost.

Temelje sedanje velike železarske industrije so tvorile fužine na Jesenicah, v Boh. Bistrici, v Stari Fužini, Tržiču in Sp. Radovni. Na teh temeljih je pričela delovati KID, ki je bila ustanovljena l. 1869.

Toda pogoji velikih gospodarskih podjetij se radi spreminjajo. Prišlo je primanjlovali železne rude v rudnikih pod Golico, na Begunjski in Zelenici. Predrag je postal prevoz rude in premoga iz daljnih krajev in prevoz izdelkov v širni svet. Železarska industrija je morala k morju, ki je za vsako veliko gospodarsko podjetje okno v svet. V dobi l. 1897 do 1908 so bile postavljene tri visoke peči KID v Škedenju pri Trstu. Tam je zrasla velika in moderna železarna. Jesenice pa so postale le stranski obrat. L. 1897 je ugasnil stari plavž na Stari Savi, nekaj let kasneje pa poslednji plavž na Slovenskem Javorniku. Za Jesenice in okolico so nastopili težki časi. Pri prevažanju rude od Savskih jam na Jesenice in na Javornik je bilo prejšnje čase zaposlenih mnogo kmetov od Sv. Križa. Toda na mah se je ustavilo delo v rovih Savskih jam in zamrlo je življenje na cestah.

Svetovna vojna je spremenila državne meje. Veliko železarsko podjetje je bilo popolnoma navezano na uporabo starega železa, ki ga je moralo uvažati iz drugih držav in kontinentov, ker ga v naši državi nismo imeli dovolj. Borba za staro železo in za tržišča je bila vedno hujša. Prejšnji lastniki niso kazali nobenega pravega razumevanja za tukajšnje žele-

zarstvo in nobenega smisla za izboljšanje industrijskih naprav, ki so jih zahtevale nove razmere in časi. Šele l. 1929, ko so jeseniško železarsko industrijo prevzeli novi gospodarji, se je pričela za železarsko industrijo in za Jesenice nova doba. polna trdega dela in ustvarjanja. Z razumevanjem novih gospodarjev in s spretnim tehničnim vodstvom je bil pred leti napravljen najvažnejši korak k zagotovitvi obstanka jeseniških železarn z dograditvijo novega plavža na Jesenicah jeseni l. 1937. Temu plavžu se bo te dni postavil v bok drugi plavž, ki bosta skup-

Stari plavž na Javorniku, ki je bil ugašen že pred 35 leti

no tvorila mogočno enoto in trdno gospodarsko osnovo temu velikemu železarskemu podjetju. Načrtno gospodarstvo, za sebnega vzpodbuda, smisel za napredek, ljubezen do dela in tudi žrtve so bile potrebne, da se je izvršilo to veliko delo, ki bo še kasnejšim rodovom nudilo vsakdanji kruh. Iskrena želja vseh, katerih usoda je tesno povezana z železarstvom, je, da bi novi plavž srečno prestal svoj krst in preizkušnjo in da bi nikoli ne ugasnil.

Zadnja pot dveh odličnih zdravnikov

Ljubljana, 7. decembra

Bela Ljubljana, pobeljena od slane in sode, je danes popoldne spremila k večnemu počitku dva odlična zdravnika. Ob 14. uri je poromal v svoj rodni kraj primarij dr. Pavle Krajec, ob 16. uri pa je domača prst pri Sv. Križu sprejela v svoj objem drugega sinu vseučiliškega profesorja dr. Janeza Plečnika.

Pred mrlisko vežo na Štajmerjevi cesti se je zbrala odlična in številna družba ljubljanskega meščanstva, od visokih inteligentov do delavcev, ki so vsi imeli radi pokojnega dr. Pavla. Cvetlični voz je bil ves obložen s krasnimi vencami, nekaj pa jih je bilo odbranih, da jih ponese v sprevodu. Vence pokojnikovih najdražjih so položili na krsto, ki je počivala na topovskih lafetih, v katero je bilo vpreženih troje parov vrancev. Štirje duhovniki šentpeterske župnije so opravili pogrebne molitve. V slovo sta izpregovorila katehet prof. dr. Kotnik in predsednik Zdravniške zbornice dr. Meršol. Zapeli so leonjski študentje krasno ubrano žalostinko. Častni vod je izkazal poslednji pozdrav vojaška godba je zaigrala. Potem se je razvil dolga žalni sprevod. Spredaj je stopala mladoletna Lichtenurnova z avda in gluhonemice. Pred cvet-

ličnim vozom je oficir nesel pokojnikovo odlikovanje. Ob krsti je stopala častna straža šestih narednikov. Za svojci so se uvrstili številni predstavniki, med njimi skorajda celotni zbor zdravnikov s predsednikom dr. Meršolom in predstavnikom naprednega staršinstva prof. dr. Zolotarjem, zastopniki lekarniške in odvjetniške zbornice, lovstva in raznih ustanov in mnogo ostalih gospodov in dam. Sprevod je šel skozi mesto mimo magistrata do dolenske mitnice, kjer so krsto preložili v avtofurgo, da je pokojnika prepeljal v njegov dragi Smihel. Bila je že noč, ko so krsto prevzeli smihelski gasilci in jo ob svitu bakelj ponesli v rodbinsko grobnico.

*

Ob 16. se je pred kapelico sv. Nikolaja na Zali zbrala marčiča občinstva, da se poslovi od pokojnega vodje anatomskega inštituta univerze kralja Aleksandra, univ. prof. dr. Janeza Plečnika. Med pogrebi so bili med drugimi ban dr. Natičen, predsednik mestne občine dr. Adičič, profesor dr. Kušej s člani senata, dekan medicinske fakultete dr. Hribar s korporativno zbranimi člani profsorskega zbora pa veliko število pokojnikovih stanovskih tovarišev in študentov. Pred krsto se je

Dajte mi kokoš s sivimi pegami!

Kdo bi tako kupoval, namesto da bi vprašal po kakovosti!

Pri nakupu žarnic zahtevajte izrecno le kvalitetno TUNGSRAM-KRYPTON žarnico:

Ista da več sončnim žarkom podobne svetlobe in porabi pri tem mnogo manj toka!

BOLJŠA LUC, MANJŠI STROŠKI!

TUNGSRAM

Krypton

od pokojnika poslovi prektor dr. Kušej, člani APZ pa so zapeli v srce segajočo »Človek glej«. Služatelji medicine so krsto prenesli v pokopališko kapelo, kjer je duhovščina opravila obredne molitve, visokošolci pa so zapeli globoko ubran kor. Medicinci so nato svojega nepozabnega učitelja prenesli do groba, kjer je dr. Janez Plečniku v slovo izrekel nekaj kratkih, pretresljivih besed dekan dr. Hribar, predsednik Društva medicincev Kovac pa je očrtal plemenite poteze pokojnikovega značaja in njegove zasluge za razvoj fakultete. Člani APZ so zapeli še »Angelček, varuh moj«, nato pa so grude prsti zabobnele na krsto.

Najstarejša Trboveljčanka

Trbovlje, 7. decembra
Visok jubilej obhaja te dni najstarejša trboveljska občanka ga. Marija Novakova. Osem krizev je odpravila iz občudovanja vredno življenjsko silo, ki je značilna za naš starejši rod. Je iz staroznane, menda najstarejše trboveljske rodbine Pustovih, katerih gredo družinski začetki še tja v začetek šestnajstega stoletja.

Rojena 8. decembra 1860 v stari glazuti kot hčerka Ivana Pusta, enega najstarejših rudniških uslužbencev, je preživela vso tisto dobo, v kateri so se ustvarjali prvi početki trboveljske industrije. Obiskovala je še prvo trboveljsko šolo v glazuti, bila je potem kuharica ter se je poročila 1885. leta z Antonom Novakom, marljivim rudniškim delavcem, s katerim je želela v srcnem zakonu 29 let. Dve hčerki in sin so našli doma dobro vzgojo ter so sami osnovali svoj dom. Eno od hčeri je odšla v Ameriko. Po moževi smrti je Marija ostala vdova ter živi pri svojem sinu Pepiju, že tudi vdovu. Gospa Novakova, zgleđna mati in gosposinja, kljub svoji visoki starosti še vedno posveča največ časa

skrbri za svojo deco in vnuke, katerim je priskrbi dobro svetovalka in vzgojiteljica. Z veseljem pokramlja v rodbinskem krogu o lepih starih časih ter se bistro spominja marsikaterih zanimivosti iz starih Trbovelj. Preko nje se izvrši prvi prehod iz stare vaško-kmetijske v delavsko generacijo, ki je preživela ves dolgoletni trboveljski industrijski razvoj. Gospe Novakovi iskreno čestitamo k njenemu visokemu življenjskemu jubileju!

Umetnostna razstava v Murski Soboti

Murska Sobota, 7. decembra

Na državni praznik je bila v prekmurškem središču v »Stari kavarni« pod pokroviteljstvom Prekmurskega muzejskega društva odprta umetnostna razstava dveh mladih prekmurskih slikarjev in enega kiparja.

Po pozdravnem govoru predsednika Prekmurskega muzejskega društva Gumilarja je povzel besedo umetnostni zgodovinar iz Celja g. Franc Šijanec ter v kratkih oblikih podal zgodovino slovenske likovne umetnosti. Nato se je podrobneje ustavil ob razstavi sami in razstavljajčih ter naposled razglasil razstavo za odprto.

Razstava, ki je ena izmed prvih te vrste v Prekmurju, obsega pokrajinska in portretna dela akad. slikarja Karla Jakoba iz Lipovca (člana »Lade«) in samonka Štefana Sagadina iz Beltincev ter kiparska dela Franca Kührarja iz Rankovca. Jakob in Sagadin sta zastopana vsak z več kot dvajsetimi deli.

Umetnostna razstava, za katero kažejo Sobočani in okoličani veliko zanimanje, obeta, da bodo mladi prekmurški umetniki v kratkem času še dostojno predstavili Prekmurje tudi v sliki in liku. Razstava bo odprta do 15. t. m.

Kam za božič na smuko?

Mraz je pritisnil, v jutranjih urah pokriva poljane slana, ivje krasí vejeve golih dreves, vsi znaki kažejo, da smo že v prvem obdobju zime. V opoldanskem soncu nestrpno pregibljive okorele ude, hrepenenje po soncu in snegu, po prostosti in divni zimski prirodi nas vznemirja. Spominjamo se prejšnjih zim, življenja na smučeh v srebrno čistem jutranjem vzduhu, težkih smučarskih tur, zadovoljstva pri povratku v planinsko kočico ob večerih, ožarjenih po prečudni harmoniji zimskih barv. Radi mislimo na čneve, polne sonca, in na prijetno družbo smučarskih tovarišev. Smučarske zgodbe pretekle zime so najbolj prikupne in priske takrat, ko jih preživljamo v spominih. Smučarjeve želje bite zdaj tja v višave, preko snežnih vrhov do zadnjih pogledov na zasneženi Triglav.

Ze vabijo smučarje Slovenije na vrhove, da zdravimo v doline. Snega bo dovolj. Kdor danes še z nezaupanjem motri početke smučarjev v prelepi zimski prirodi, naj se priključi in prepriča o privlačnosti zimске prirode. Pri smučarjih začetnikih se nihče ne bo spodtaknil na neobhodnih prvih pikah, pomoč bo takoj na mestu. Vsakdo najde svojega tovariša in dobi sebi primerno družbo, ki z njim vred v veselju in zadovoljstvu preživi lepe zimске solnčne nedelje v zimski naravi. Ne kaže oklevati, ker sicer ti bo žal, da si prepozno začel s smučanjem ter tako zamudil toliko prijetnih trenutkov. Treba je trdne volje in veselja do gibanja. Prijatelji in znanci po-

magajo začetniku z nasveti in ga seznanijo z abecedo smučarske umetnosti, v vseh predelih naših planin najdeš udobne planinske domove, ki nudijo prijetno bivanje. Čitali smo že, da bodo letošnje solnske počitnice trajale od 22. decembra do vključno 10. januarja. Koliko veselje! Družine bodo imele več ko 14 dni časa, da pohitijo s svojim naraščanjem v zimsko prirodo.

Planinski domovi, planinske kočice in planinska zavetišča se že pridno pripravljajo, da sprejmejo vsakega pod svoje okrilje. Odločiti se je treba, kam bomo usmerili smučke za božične počitnice, razmišljati, kje so najlepša smučišča. Spomini na najlepše izlete v pretekli zimi v prijetni družbi nam bodo pri tem pomagali, upoštevali bomo finančne zmožnosti in odločitev bo padla. Vsaj do 15. decembra si mora biti vsak na jasnem, kam bo krenil in takoj naj sporoči v dotični kraj, koliko ležišč potrebuje in za koliko dni, da bo vse pripravljeno za prijetno bivanje.

Pri vseh teh premišljevanjih se takoj spomnimo Bohinja in prelepe solnčne Komne. Kdor pozna ta predel naše domovine, ve, da je vredna svojega slovesa. V divnem gorskem kotičku ob Bohinjskem jezeru stoji »Zlatorog«, ki tvori končno postajašče za avtomobiliste in izhodišče za Komno, Planino na Kraju, Triglavsko jezero in številne vrhove tega planinskega predela. Pot je speljana v složnih ključih proti Komni in nudi divne poglede na zasne-

žene vrhove ter na jezero. V položnem hribovitem svetu prostrane Komne je nebroj lahkih in težkih izletov v najbližjo okolico, začetnikom so na razpolago položna vežališča, kjer se pod vodstvom izkušenega Jožeta vtepa v ukazeljenim učencem znano smučiški likov. Prekrasen je pogled iz Doma SPD na Komni na Bohinjsko jezero in na veneč gora, ki ga obdajajo. V tej očarljivi okolici bo vsakdo našel prijetno družbo ter razigrano božično razpoloženje, največ razvedrila pa smeča na smučeh.

Pri Triglavskih jezerih, v osrčju naših planin in v središču najlepšega smučarskega izhodišča na strne vrhove, bo za božič odprta planinska kočica SPD, ako se najpozneje do 18. decembra prijavi vsaj deset turistov, ki bodo bivali v tej prijetni postojanki za božične praznike. Odločite se čimprej za bivanje v dolini Triglavskih jezer ter se prijavite čimprej, da ne bo prepozno.

Ali poznate zimsko jutro na Vršču? Za ped na debelo krije srez snežno podlago. Na oknih prijazne Erjavčeve kočice cveto ledene rože. Mojestrovka, ki ji pošilja solnce prve poljube iz škratice, sramežljivo zardeva. V tisočih kristalih se bleste srebrna pobočja. Kako sika, šumi in poje sneg pod dotikom jeklenih robov! Ogledite si zimске lepote ob poti iz Kranjske gore skozi dolino Plisnice proti Vršču, zadovoljni boste v tem gorskem predelu in še in še se boste vračali pod stene šilastega Špika, veličastne škratice, enookog Prisninka in težki gromade Mojestrovke.

Kaj pa v Kamniških planinah? S Kravca je razgled odprt na vse vetrove: vsa Gorenjska dolina s svetlimi vršaci Julij-

skih Alp in z očakom Triglavem na sredi, na vzhodu dolina Save, na jugu Snežnik z vso Notranjsko, spredaj mogočni masivi Grintavca, najbližje Veliki Zvoih in Kravca, naprej velika veriga Kamniških planin z značilno potegneno Veliko Planino. V bližini Doma SPD na Kravcu je primernih slučič, kolikor kdo hoče. Božična v tej postojanki je na moč privlačna. Po končani smuki in potrebna okrepila je pred Domom SPD pripravljeno zavarovano ležišče za solnčenje. Pre-rojen se boš vrnil s Kravca in spet se boš povrnil nazaj, ko boš zaslužil kile zime. — Tudi Velika Planina bo spet očivila, ko bo bela odeja pokrila naše hribe in poljane. Njene planarske naselbine s slikovitimi pastirskimi stanovi, ki predstavljajo svojevrsno idilo, dalje neprekosljiva visokoravniška smučarska torišča in končno prijetna planinska kočica SPD — vse so mikavna vaba za smučarje planince. Zlasti pa je priljubljena Velika planina pozimi fotoamaterjem, ki so prvi spoznali svojevrsnost Velike Planine. Odločite se in ne bo vam žal. — Ob vzhodu Kamniških planin stoji sredi zasneženih gozdov prijazni Dom v Kamniški Bistrici, ki je tudi pozimi dostopen vsakomur, pešcu in smučarju, vozniku s samni in avtomobilistu. Tudi v ta kotiček naše domovine pride božiček s svojimi darovi, ne zamudite ga!

Tako lahko vsakdo najde za božič sebi primerno zatočišče! V vseh planinskih postojankah bo našel dovolj razvedrila in vrnil se bo po Novem letu srečen z željo, da se čimprej spet vrne v krasno zimsko naravo naših planin.

Svet junakov in bojev

Iz zgodovine Epira — Neukrotljivi Sulioti — Rajši v prepad kakor v suženjstvo — Pleme, ki se nikoli ne podvrže

Epir, severozapadna grška mejna pokrajina, prizorišče ogorčnih bojov med Grki in Italijani, je že v starih časih imel podobno ulogo kakor danes. Trd in nedostopen kakor soteske Pinda je značilnost njegovega gorjanskega prebivalstva, ki ljubi svojo domovino nad vse.

Že v starem veku so se odlikovali v tem oziru plemena Tesprotov, Haoncev in Molosov, ki so prebivala

v gorah Ilirije,

kakor so rimski zgodovinarji imenovali Epir. Mološki kralj Tarip, ki se je vzgajal v Atenah, je okrog l. 500. pred našim štetjem uvedel v svojo domovino grško kulturo. Iz njegovega rodu je bil tudi najznamenitejši kralj, ki ga je rodil Epir, kralj Pir, ki je l. 230. do 274. pred našim štetjem ponesel vojno v Italijo in pred katerim so trepetali Rimljani. V srednjem veku je Mihael I. Angel l. 1204. po zmagovitih vojnah z Latinci in Bolgari ustanovil

epirski despotat,

ki so mu pripadali tudi veliki deli Makedonije in Tesalije. Ko je postal Epir del otomanskega cesarstva, kakor ostali Balkan, je visoka porta le v malokaterem delu ogromne države stala pred tako težkimi problemi kakor baš tu. Pred vsem je bilo pastirsko ljudstvo Suliotov, v gorskih predelih jugozapadno od Janine, proti kateremu ni še tako ogromna turška premoč opravila ničesar. Turški namestniki so zaman poskušali, da bi si podjarmili to neukrotljivo,

bojevitost v svobodoljubno ljudstvo.

Končno pa je postal turški namestnik v Epiru Ali paša, mož izrednih sposobnosti in izredne energije. V Janini je imel razkošen dvor, kjer je med drugimi obiskovalci sprejel tudi angleškega pesnika lorda Byrona. Za svojo življenjsko nalogo si je izbral to, da zloni suliotski odpor. Prisegel je, da prej ne bo miroval, dokler ne doseže tega smrti. S tremi nad vse grozovitimi vojnimi pohodi od l. 1792. do 1803. je skušal izpolniti to prisego, na zadnje se je moral

ponižati do nekakšnega kompromisa.

L. 1803. je podpisal s Sulioti dogovor, po katerem so se ti obvezali, da se bodo preselili na Krf, ki je bil tedaj v ruskih rokah. Sulioti pa se niso izselili kot premaganci, temveč z vsem svojim orožjem. Se danes živijo v nešteti narodnih pesmih po vsej Grčiji dejanja junaškega patriotizma in presunljivega samozrtovanja, ki so se dogajala med tem izseljevanjem in ki spominjajo na bajke iz antike. Mnogi

Sulioti so rajši poginili,

nego da bi zapustili deželo svojih očetov. Tako se je zgodilo z menihom Samuelom, ki se je z nekoliko možmi zaprl v grad Kungl in ga pognal v zrak. Ko je oddelek Albancev pri Zalongi napadel skupino Suliotov, so se dekleta in žene prijele za roke in se pognale s pesmijo ter svojim

narodnim plesom v neki prepad.

Življenje so izgubili, toda žensko čast so si ohranili. Neka druga ženska, Despo Boti, se je v stražnem stolpu v Dimouli s svojimi hčerami in snahami pognala v zrak.

Popularni milijonarji

Rockefeller in Američani — Reporter, ki je pripomogel bogatašu do slave in hvale

Rockefeller starejši živi v spominu ljudi kot eden največjih dobrotnikov. Neštete ustanove govore o njegovem človekoljubnem delovanju. Motil bi se pa, kdor bi mislil, da je v očeh ameriškega ljudstva veljal vedno za takšnega dobrotnika. Bil so časi, ko so mu bili široki sloji le malo naklonjeni, ko so se pred upravljavci njegovega močnega petrolejskega trusa zbirale velike množice in skušale z grožnjami doseči uresničenje svojih zahtev. Še kratko pred svetovno vojno je morala policija nastopiti proti ogorčeni množici, ki je demonstrirala proti Rockefellerju. Da se je pa potem razmerje med starim milijarderjem in javnostjo razvilo ugodno, je v prvi vrsti zaslug nekega moža, Joya

Cisto voleno — kvalitetno blago za obleke, površnike, zimske suknje itd. dobite še vedno pri tvrdki

Drago Schwab

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 7
Zaloga konfekcije za gospode in dečke.

»Če smem vprašati — čemu pa ste zapustili zadnjo službo?«
»Gospod direktor me je hotel poljubiti.«
»Škoda, velika škoda! Pri nas bi imeli sijajne izgled.«
(»Domenica del Corrieres«)

Ko se je Ali paša 1820. sam uprl visoki porti, je poklical Suliote s Krfa nazaj in sklenil z njimi pravo zavezniško pogodbo proti Turkom. Toda njegov zlom v naslednjem letu je te načrte prevrnil, Sulioti so morali spet v pregnanstvo, in sicer na Jonske otoke, ki so bili tedaj

pod angleško oblastjo.

Samo ob sebi je umevno, da se je to junaško pleme udeležilo kakor vsi Epirci grške osvobodilne vojne. Sestavili so poseben zbor, ki se je odlikoval zlasti v bitki pri Misolongiju.

Epir je bil vedno prereven in premaio

Umor z žarki gama

Zapestna ura povzroča hude opekline

V septembru l. 1935. je umrl prof. Allan Shoemaker, vodja radijevega zavoda v Los Angelesu. Že dve leti prej je vedel, da ga čaka smrt zaradi radija. Bila je to počasna in mučna smrt. Ko so ga položili v rake, je imel na desni roki še vedno zlato zapestno uro.

Star profesorjev prijatelj, dr. Milles O'Donnell, ki je stal z asistentom dr. Hinkjem Collinsom ob mrtvaškem odru, je vzel uro kot spomin na prijatelja, čeprav se Collins s tem ni popolnoma strinjal. Ure dr. O'Donnell štiri leta ni uporabljal, potem jo je nekega dne pritril okrog zapestja in jo navel. V jeseni 1939. je opazil prve znake opekline z radijem in je pohitel k dr. Collinsu, ki je bil med tem postal

rodoviten, da bi mogel preživljati svoje prebivalstvo in zato so se ljudje iz njega že od nekdaj izseljevali zlasti v Rusijo, v Rumunijo in Egipt. Toda tudi v tujini slovi Epiroti kot

vzor miroljubja,

tisti, ki so se v tujih deželah dokopali do bogastva, so se vedno izkazovali s slajnimi darili in volili svoji domovini. V Atenah in drugih grških mestih je nešteto čudovitih zavodov, ustanov in parkov, ki so nastali iz njihovega denarja. Epirci so bili tudi med prvimi, ki so se začeli v sedanji vojni vračati domov, da bi se udeležili vojne.

vodja v Shoemakerjevem zavodu. Dr. Collins se je nekam čudno vedel, ko mu je G'Donnell opisoval znake svojega obolenja. Pacient je začel nekaj sumiti in je dal uro v Bostonu končno preiskati. Izkazalo se je, da vsebuje ura precejšnjo količino radija.

Tedaj so obvestili policijo, ki je začela dr. Collinsa opozoriti. Izkazalo se je, da je strasten igralec. Kmalu so slišali, da je neki ženski, s katero je bil imel razmerje, pripovedoval, da si je svoje mesto v zavodu pridobil z zločinom. Ko so mu končno naravnost povedali, da je prof. Shoemakerja umoril na počasen in mučen način, se je zrušil in vse priznal. Sodniki so ga obsodili na smrt.

Kemična netiva

Kroglice iz nafte in premogovega praha nadomeščajo trske in papir

Na ozemlju bivše avstrijske republike si netijo gospodinjice ognje čedalje bolj s kemičnimi netivi. Ta kemična netiva so kroglice in nekaki oreh, ki jih izdelujejo iz nafte in premogovega prahu ter imajo med drugim to prednost, da se drže neomejen čas. Podkuritev ognja z njimi je lažja nego s papirjem in treskami, razen tega pa dosti udobnejša. Gospodinja vzame nekoliko kroglice ali orehov iz umetnega netiva, jih prižge z vžgalico in položi okoli njih nekaj drobnejšega premoga, ki prične kmalu goreti. Vrata pri peči ali štedilniku se pri tem ne smejo odpirati, da bi hladni zrak od zunaj ne znižal temperature v peči ali štedilniku tako, da bi se premog ne vnel.

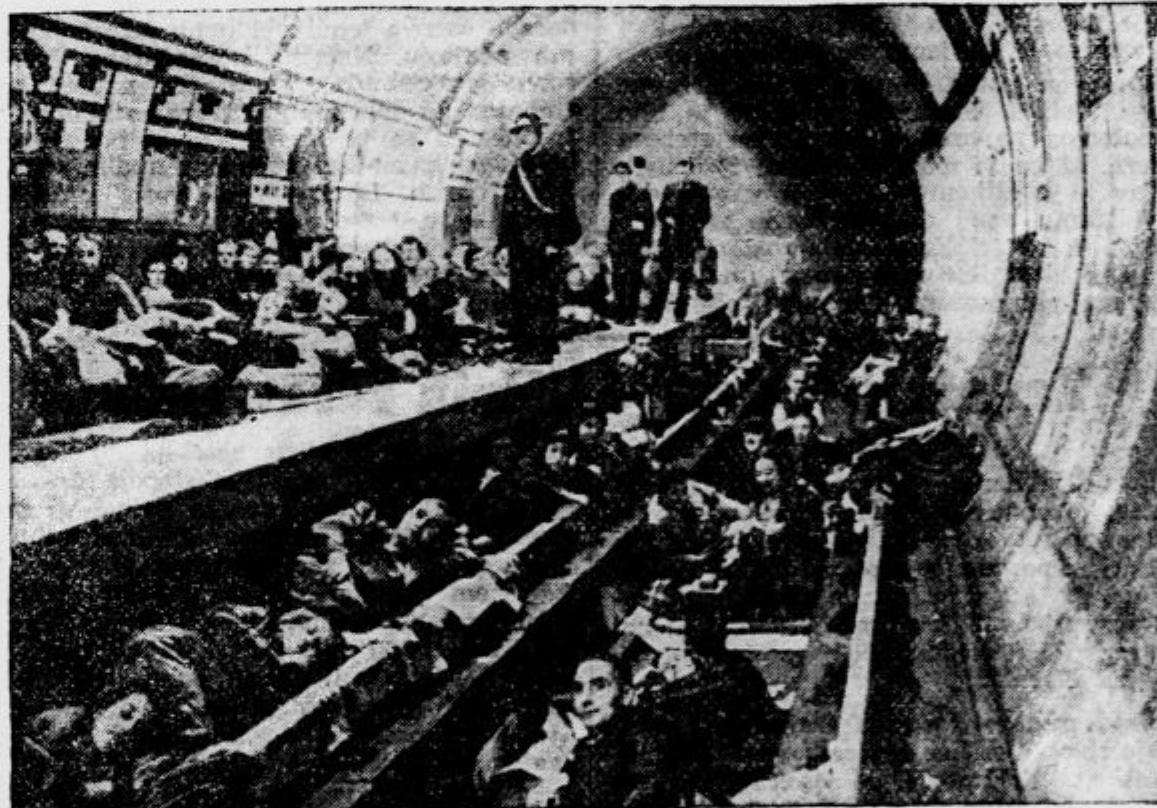
Oblasti in tisk propagirajo novi način za pripravo ognja z vso odločnostjo in opozarjajo pri tem, da je treba pač tudi v Avstriji, čeprav je tam mnogo lesa, štediti s tem lesom. Pri tem navajajo sledeči račun: Na Dunaju je okrog 700.000 gospodinjstev. Če vzamemo, da zakurijo v njih vsak dan samo en ogenj in porabijo pri tem

Najboljše čtivo za zločince

Ravnatelj coloradske državne kaznilnice v Denverju je uredil za jetnike knjižnico, ki vsebuje same kriminalne romane. Ravnatelj je mnenja, da za zločince ne more biti nobene bolj vzgojne literature, kajti v vseh kriminalnih zgodbah pade zločinec na koncu pravici v roke.

samo za 10 dkg več lesa, nego bi bilo nujno potrebno, tedaj pomeni to 70.000 kg ali 50 železniških vozov brez potrebe uničenega lesa. Da se iztvoari in razdeli ta les, je treba velikega števila delovnih sil, najvažnejše pa je to, da izgubi industrija na ta način vsak dan 70 ton dragocene sirovine.

London ob alarmu

Noč za nočjo morajo spati množice londonskih prebivalcev v postajališčih podzemskih železnic, ker nimajo na razpolago varnejših zakonitih

Predpotopna kraljica mode

Priče nekdanjega življenja v Uru Kaldejskem

Na kraju, kjer se je dvigalo nekoč staro kaldejsko mesto Ur, so našli v novem času zanimive priče nekdanjega življenja. Ur Kaldejski je bil nekoč pristanišče ob Perzijskem zalivu, naplavljena zemlja pa ga je šečasoma odrinila daleč od morja. Pod raznimi vrtnimi kulturnimi plastmi in pod plastjo, ki je kazala še jasne sledove poplavne katastrofe, o kateri nam govori Sveto pismo so našli še starejše kulture in v njih znake ženske kosmetične spretnosti okrog l. 3500. pred našim štetjem.

Takrat je živila resnična vladarica v kraljestvu mode, kraljica Šub Ab, ki je bila vsem drugim ženskam v tem oziru za vzgled. Črni lasje, fino zapogajen nos

in majhna usta so bila tedaj lepotni ideal. Ženske pa so si ustnice živo rdeče barvale in prav tako tudi obrvi s črnim tušem. Okrog oči so si barvale zelenkaste sence, kakor si igralci še dandanes napravljajo pogled s temno sminko skrivnostnejši in prodirnejši.

Vrstnice kraljice Šub Ab so uporabljale rdečo, črno, belo, zeleno in rumeno šminke. Kraljica Šub Ab in njene dvorne dame so nosile v laseh zlate trakove in vence z zlatimi listi ter cveti, ki so bili sestavljeni iz draguljev. Ogrlice so jim bile zlate ter okrašene z modrimi, rdečimi in zlatimi kroglici. Za toaletne potrebe so imeli srebrne konice in glavice.

„Jutranja zarja nad ribiško vasjo“

Novoletno pesnikovanje na japonskem dvoru

Japonski dvorni maršal je objavil pred kratkim snov za novoletno japonsko pesem. Tema se glasi tokrat: »Jutranja zarja nad ribiško vasjo«. Maršal je povabil s tem vse podložnike dežele vzhajajočega sonca, naj se udeležijo tekmovanja, ki je lepa in prastara navada japonskega dvora.

Ta navada ima že več nego tisočletno zgodovino. Vsako jesen izbere mikado sam snov, ki se mu zdi najprimernejša za novoletno pesniško tekmovanje. Do 10. decembra pa mora vsak udeleženec poslati svojo pesem uradu dvornih pesnikov. Vodja tega urada je ta čas princ Kimiteru Sanjo. S svojimi uradniki pregleda vse dopisane material in izbere petorico najboljših pesmi. Vsako leto se tekmovanja udeležijo okrog 50.000 oseb. Vsakdo mora svojo pe-

sem napisati s čopičem in tušem na najboljši japonski papir, pri tem se mora držati strogo predpisane oblike pesmi. Tudi japonski cesar sam, cesarica, cesarica mati in večina princev ter princes na dvoru tekmujejo.

Na novoletni dan preberejo izbrane pesmi z vso cerimonialnostjo. Najprvo preberejo petkrat zaporedoma cesarjevo pesem, potem trikrat cesarico pesem in pesem cesarice matere, potem pa po enkrat ostale nagrajene pesmi. To prebranje je cela, precej težka umetnost, ki zahteva muzikalnega, pojočega prednašanja. Več članov dvornega cerimonijskega urada, ki so po svojem stanu grofje, je nalašč izvežbanih za to prebranje.

Menažerija v stanovanju

Bruseljsko sodišče pred težko odločitvijo

V Bruslju mora sodišče rešiti vprašanje, ali je dovoljeno, da prebivajo šakali in hijene v pritličju stanovanjske hiše, levi v prvem nadstropju, kaže pa v drugem.

Najemnik neke stanovanjske hiše, drugače lastnik menažerije, je stopnišče pozivil z nešteti kletkami, v katerih žvrgo-lijo ptice vseh vrst in krehajo vse mogoče papige. To bi še šlo. Toda lahko si mislimo, da sosedje niso bili nič kaj očarani, ko so opazili, da se spakujejo v pritličju tudi hijene, ker jim večno bruseljsko deževje ni všeč, in da pogleda tu pa tam skozi okno prvega nadstropja mogočen lev, kakšno je vreme.

Zagovor lastnika te menažerije, da so živali od gladi tako oslabele, da bi ne mogle storiti nikomur nič hudega, ne učinkuje baš prepričevalno, kajti še nikoli ni bilo slišati, da bi baš glad delal zverine mirne. A po drugi strani je tudi društvo za zaščito živali izjavilo, da je ravnanje menažerista čes res pušča živali stradati, čisto navadno mučenje živali. Vsa stvar je tako obsežna, da sodniki v enem samem dnevu niso mogli izreči svoje sodbje. Vsa menažerija mora še počakati, dokler ne bo padla odločitev, da-li smejo levi in hijene prebivati v stanovanjski hiši sredi velikega mesta.

Temperatura meseca

Štirinajst dni sonca, dva tedna noči

Vsaka točka na mesecu ima v stalni menjavi po štirinajst dni sonce in po štirinajst dni noč. Ker mesec nima ozračja, ki bi do neke mere izenačevalo temperaturne razlike si lahko mislimo, da je razlika med dnevnimi in nočnimi temperaturami na mesecu velika. Včasih so jo cenili na 300 stopinj in še več.

V tem pogledu je zanimiva razprava, ki jo je izdala zvezdarna na Mountu Wilsonu v Kaliforniji in ki poroča o termoelektričnih raziskavah meseca med poškodbami luninim mrkom 27. oktobra lanskega leta.

Točka v sredini lunine površine, ki jo je sonce torej navpično obsevalo, je iz-

kazovala temperaturo 98 stopinj. Med tem ko se je mrk širil proti tej točki, se je njena temperatura, dokler mrk še ni bil popoln, znižala na 73 stopinj pod ničlo med popolnim mrkom pa se je znižala na okroglo 100 stopinj Celzija pod ničlo. Te podatke se smatrajo za zelo zanesljive, ker se skladajo prav dobro z drugimi raziskavami v novem času.

Temperaturne razlike za točke v sredini mesečeve površine znašajo tedaj okrog 200 stopinj Celzija, in sicer med mrki. Točke ob južnem robu meseca so kazale temperaturo do 120 stopinj pod ničlo. Sredi mesečeve noči so izmerili temperaturo do 150 stopinj pod ničlo.

Spomenik z netočnimi podatki

V ameriški državi Mississippi — šala ali žrtev pomote?

V letošnjem juliju so v Jacksonu, prestolnici države Mississippi, odkrili veličasten spomenik, ki naj bi za vedno fiksiral pomembne datume iz ameriške zgodovine. Spomenik je stal mnogo denarja. Državna komisija, ki je sestavljena iz slovitih umetnikov in zgodovinarjev, pa je Američanom pripravila sedaj veliko presenečenje. Ko je odklonila, da bi dala svoje dovoljenje za plačilo stroškov. Ugotovila je namreč, da so zgodovinski podatki, ki so v mramornem reliefu vklesani s poldrug meter visokimi črkami in

številkami — napačni. Viceguverner Deny Murphree in minister Walter Wood teh napak nista opazila, ko sta spomenik posvetila.

Lahko si mislimo, da se vsa dežela možem iz Mississippija smeje. Guverner je odredil strogo preiskavo. Dr. Mac Cain, glavni arhivar in sestavitelj napisov, trdi, da je njegov izvirnik vseboval točne podatke, zato je domnevali, da si je kakšen izdelovalec spomenika dovolil slabo šalo. Vsekako je čudno, da dr. Cain že med delom ni opazil te šale. Podjetnik, ki je izdeloval spomenik, se rot, da so napis kopirali točno po izvirniku, le v enem primeru so vklesali letnico 1815. namesto 1812., ker se mu je zdelo, da je zadnje število boljše...

Napačni podatki na spomeniku v Jacksonu so n. pr. sledeči: Reko Mississippi so odkrili baje l. 1540. namesto 1541., pokol nad Indijanci iz rodu Natchezov so Francozi priredili l. 1716. namesto 1729., bitka pri New Orleansu je bila l. 1815. in ne 1812., kakor stoji na spomeniku, mesto Jackson so ustanovili 1822. in ne l. 1821., i. t. d.

Tisoč kg živega srebra so ukradli

V neki kovinski tovarni v Lozani so tatovi v eni zadnjih noči odnesli okrog 1000 kg živega srebra. Vrednost tega materiala je znašala okrog 30.000 švic. frankov. Policija je stvar energično prijala v roke in je že aretirala tri osebe, ki so sodelovale pri tej tatvini, med njimi eno žensko.

A NEK DOTE

Mark Twain, sloveči ameriški humorist, se je v majhnem kraju, kamor je prihajal na letovanje, spri s poštarjem. Iz maščevanja je uredil mož dostavo pošte tako, da jo je pisatelj, navzile temu, da je stanovan v neposredni bližini poštnega urada, prejemal kot zadnji. Ves kraj je že imel svoje poštne pošiljke, ko je Mark Twain še nestrpno čakal, da pride vrsta nanj.

Toda pisatelj si je znal pomagati. Zavil je nekega dne težak kamen v paket in ga oddal na svoj naslov. Poštni sel mu ga je naslednji dan prinesel kot zadnjemu. Ko je pa moral potem vsak dan prenašati takšen težki zavitek skozi ves kraj in se je pritožil poštnemu načelniku, mu je ta dovolil, da izvrši dostavo najprvo pri Marku Twainu, ki je na ta način dosegel popolno zmago.

Ko je bil Lessing dramaturg, je neki pisatelj pri njem povprašal za usodo svoje igre, ki se je imenovala »Ogenj in voda«. Nekaj časa prej je bil to igro izročil v pregled. »Če vam smem svetovati, je dejal Lessing, »vzemite igro nazaj, kajti ta mešanica mora po vsej sili povzročiti — sikanje!«

VSAK DAN ENA

Kavallr

»Očka dovoli, da ponudim svoj prostor gospodični?«

(»Humorist«)

Kraljestvo mode

Kariraste obleke

Kadar koli primorajo okoliščine modo, da postane bolj skromna in da skrbi predvsem za praktično vrednost svojih stvaritev, namesto da bi se udajala razkošju, je vselej opaziti, da se v večji meri poslužuje karirastih tvoriv. Prilike nanesejo tako, da se mora mnogo žen zadovoljiti s prenavljanjem starih oblek — in že se domisli moda, kako imenitno je moči sestavljati blago enobarvne obleke s karirastim vzorcem. Res je ni sestave pri sportni vsakdanji obleki, da bi je ne mogle izpeljati s kolikaj primernim karirastim blagom. Tako nam predlaga moda, da si iz dveh ostankov blaga, iz karirastega in enobarvnega, napravimo novo obleko, ki je lahko povsem v skladu z novo modno linijo. Pa tudi za enotne kariraste obleke se moda vedno bolj navdušuje, kajti manj so občutljive od enobarvnih oblek, nosimo jih lahko pod vsakim plaščem, vrhu tega pa učinkujejo čudovito pozitivno v mračni monotoni zimskih barv.

K enotni karirasti obleki predlaga moda vselej še kako enobarvno podrobnost,

da bi umirila živahni učinek vzorca. Tu gre za enobarven usnjen pas, za progo iz enobarvnega blaga, s katero obrobimo krilo, ali za ljubek dečji ovratnik iz belega pikeja (1. skica).

Kariraste rokave in karirast gornji del života vsijemo v enobarvno krilo. Karirasti del života je prekrit, izrezan v dve konici in ima majhne reverje ob izrezu. Obleka je spredaj gladka, ob straneh in zadaj pa jo prepmemo s karirastim pasom (2. skica).

K temnemu krilu oblečemo drobno karirast kazak z zanimivo krojenim sprednjim delom. Kazak zapnemo po vsej dolžini z barvasto patentno zadržko, v prsni žepki pa zataknemo barvasto žepno rutico (3. skica).

Po zadnji modi učinkuje karirasta obleka z velikimi stranskimi žepi. Obleko sestavimo iz diagonalno in navpično krojenega vzorca in jo prepmemo z ozkim pasom. Okrasimo jo s kovinastimi gumbi (4. skica).

H karirastemu krilu priključimo enobarven živet, ki ga sešijemo v modernem klomastem kroju. Iz karirastega blaga izrežemo potem ozke stranske žepke, ki jih namestimo na živet, enako izrezane enobarvne žepke pa prišijemo na krilo (5. skica).

Dvodelno obleko sestavimo iz enobarvnega krila in iz kariraste jopice, ki jo po sredi prekinemo s široko enobarvno progo. Jopico zapnemo z gumbi iz enotnega blaga (zadnja skica).

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Tople pletene rokavičke

Otroške rokavice z izdelanim palcem pleteno na štirih iglah, ki merijo 3 mm v premeru. Rokavičke pletemo iz svetlorjave

Vera Gaber:

štefka

Štefka je prišla v pisarno nekaj čez osmo uro. Naglo je sedla k mizi in pravkar pričela urejati neke rubrike, ko je nenadoma potrkalo na njena vrata.

»Prosto!«

Ker nihče ni vstopil, je šla k vratom in jih odprla. Na pragu je stala mlada ženska in držala v naročju dojenčka.

»Ze zopet ena?«, je pomislila Štefka, ponudila materi stol in jo vprašujoče pogledala.

»Prosimo, je pričela nekam negotovo mlada mati, »bi me lahko vsaj za nekaj časa sprejeli v Dečji dom?«

Štefka je že hotela odkimati, ko pa je pogledala mladi ženski v oči, je za trenutek pomislila, potem pa segla po telefonu in poklicala dežurno zdravnico.

»Halo! Da. Mlada ženska prosi za sprejem... Da, nujno...«

»V skrajnem primeru vas sprejemamo. Bi hoteli navesti svoje in otrokove osebne podatke?«

Zgodba mlade matere je bila kaj preprosta. Pisala se je Anka Podboj in je bila, dokler je niso vrgli iz službe tik pred porodom, zaposlena v neki advokatski pisarni. Imela je še očeta, ki pa je z otrokom ni hotel več sprejeti pod streho. Da, otrok je nezakonski. Njegov oče je koncipient Pavel Bregar.

»Kdo?« je vzkliknila Štefka.

Mlada mati je ponovila ime. Štefki je zastal peresnik v roki. Pavel Bregar, koncipient... je zasepetala, potem pa je zbrala vse sile in s trdo, pokončno pisavo zapisala njegovo ime v pripadajočo rubriko.

Ko je štefka ostala sama v pisarni, se je naslonila na mizo in kakor omamljena šepetala: »To ni res, ni... Pavel Bregar je njen prijatelj. Pred nekako dvesti meseci sta se spoznala. Zakaj ji ni nikoli ničesar povedal o Anki? — Nenadoma se je domislila in prišla za telefon.

»Da, jaz sem. Tu smo sprejeli dekle Anko, ki trdi, da si ti oče njenemu otroku. Kako si upa trditi tak nesmisel?«

»Nesmisel?« V telefonu je za trenutek zavladala tišina. »Otrok je moj. Gospodična Anka je govorila resnico. Kaj...«

Štefka je s treskom zaprla telefon in se znova naslonila na mizo.

Poslej se je štefka izogibala srečanj s Pavlom in materjo njegovega otroka. Toda, kadar je bila prisiljena govoriti z njo, je vedno našla te ali ono stvar, ki je bila kakor koli v zvezi z Anko in nad katero se je lahko spotikala. Kadar je ušla Ankin smehljaj, ko je došla otroka, se je vselej obrnila stran in si grizla ustnice.

Njena muka je rasla iz dneva v dan. Ni bila samo izdana ljubezen, bilo je tudi samoljublje, ki jo je bolelo.

Tu pričnemo snemati in sicer tako, da pletemo na vsaki strani roke dvakrat po 2 zanki skupaj, v vsaki vrsti torej 4 z. Pri snemanju moramo paziti, da snemamo zanke natančno drugo nad drugo. Ko nam ostane samo 7 z. na iglah, jih naberejo na nit in to nit na notranji strani zadržnemo in zavežemo. Za palec naberejo na igle tistih 7 zank, ki smo jih pustili čakati na niti, in nasnujemo 7 zank na odprtini, ki jo imamo na dlani. Nato pletemo 3 cm v višino, od tu pa pričnemo snemati v vsaki vrsti po 2 z., dokladam ne ostane na igli 5 z., ki jih naberejo na nit, zadržnemo in zaključimo.

KRZNENE PLAŠČE

OVRATNIKE
in MUFE si
izberete — po
ugodni ceni pri
L. ROT

LJUBLJANA, Mestni trg 5.

še je čas

Zelenjava v mivki. Pozno je sicer že, a vendar je še vedno čas, da si za prihodnje mesece napravimo malo zalogo zelenjave, ako ni bilo prilike, da bi jo bili vložili v kozarce. Zelenjavo pozne jeseni: peteršilj, zeleno, luk, korenje, peso, črno redkev posadimo v temnem kotu kleti ali dvorane naokrog v kup suhe mivke, da dobimo obliko stožca. Rastline naj imajo še nekaj srčnih listov, ki gledajo iz peska. Tako si posadimo v posameznih kolobarjih različno zelenjavo. Paziti treba samo, da se posamezni gomolji med seboj ne dotikajo, marveč jih pesek docela pokriva.

Zelnate in ohrovtove glave v časopisnem papirju. Časopisni papir izvrstno služi za shranjevanje zelenjave, zelnatih glav, pa tudi sadja. Velike zelnate ali ohrovtove glave, ki so suhe in niso niti najmanj nagnjene ali zmraznjene zavij vsako zase v časopisni papir in jih zloži v hladni, temni kleti ali shrambi s kocenom navzdol na police. Potiskani papir vsrkava morebitno vlago, smrad po tiskovnem trnulu pa tudi podi od sebe mrčes. Glave ostanejo dolgo sveže in zdrave. Seveda jih je treba od časa do časa pregledati. Tudi solato, zelenje in peteršilj in karjoli ohranimo brezhibne za par dni, ako jih zavijemo v časopisni papir. Pogoj za uspeh je, da zelenjava ni mokra in nagnata.

Prezimovanje zelja in ohrovt v mrvi. Zgodnje vrste zelja ali ohrovt, ki so bile sajene šele proti koncu julija, napravijo do pozne jeseni majhne, toda trde in odporne glavice, ki se čez zimo najbolje ohranijo. Take glave najlepše prezimimo v kleti, dvorani ali tudi v skednju. Zelju oz. ohrovtu odstranimo zunanje liste od onih listov, ki se oprijemajo tesno glave. Obenem odrežemo tudi kocen, da glava stoji ravno. Nato položimo pripravljene glave na debelejšo plast suhe mrve, tako da se med seboj ne dotikajo. Vse prazne prostorčke vmes zatlačimo z mrvo, površ pa tudi naložimo najmanj 10 cm visoko plast mrve. Vrh nje razvrstimo zopet lego glav in nato ponovno plast mrve. Tako ravnamo, dokler nismo spravili vseh glav. Najvišja plast mrve mora biti najmanj pol metra visoka, da glave ne zmrazne. Mrva vsrkava vlago, ki jo zelje izpušča, zato se glave nepoškodovane ohranijo tja do pomladi. Zelja in ohrovt ne spravljamo prezgodaj z vrta, ker se najlepše ohrani na planem na kocenih, dokler ne pritisne huda mraz.

Jabolka v časopisnem papirju. Ponočno zdrava, čvrsta jabolka zavij vsako posebej v časopisni papir in jih zloži tesno drugo poleg drugega v zaboj. Povrhu pokrij s časopisnim papirjem in zaboj zaboj na rahlo. Na hladu se ohranijo tako ozimljena jabolka izredno dolgo ter lepo porumene in pordeče. Ker so v papirju, ni škoda velika, ako katero segnijo, saj ne more okužiti sosedo.

Odprava v Tihem oceanu

Ameriška vlada je poslala dve l diški odpravi v neraziskane predele Tihnega oceana. Nekor poročajo ameriški listi, pričakujejo raziskovalci na teh dveh ladiah, da bodo odkrili daleč neznane otoke in na njih morda ljudi še neznanih plemen, potomce ljudi, ki so jih zemeljske katastrofe v predzgodovinskih časih ločile od vsega sveta.

Neke noči ko je bila štefka dežurna, je opazila, da ima Pavlov otrok sumljivo rdeča lička. Razvila ga je in mu zmehčila temperaturo. Imel je vročino. Skušala se je domisliti, kaj vse so storili z otrokom, kadar je dobil vročino, toda nič pravega ji ni prišlo na misel. Končno je čez dve uri, ko se otroku stanje ni hotelo izboljšati, poklicala zdravnico. Potem je čakala. Vedela je, da zdravnica, če ne dobi takoj, ne more priti prej ko čez eno uro. Kaj če se otroku med tem vročina zviša in umre? Obilil jo je mraz pot. V sosednji sobi je zajokal otrok. Štefka je tja, ga previla in ko se je umiril, se je vrnila k postelji Pavlova otroka. Toda ni dolgo vzdržala. Njegova od vročine napeta lička so jo begala. Očala je k očni, se naslonila na mrazo steklo in se zagledala preko vrta na ulico.

Otrok je tiho zastokal. Stopila je k postelji. Toda, zdaj je bil zopet miren. V sobi je vladala tišina. Le tu pa tam se je v svoji postelji zganil kak otrok in včasih rahlo zavzdihnil. Toda vsak vdih je povečal štefkin strah. Zdravnice ni bilo od nikoder... noč se je vlekla v brezkončnost, dokler ni pričela v grozi, ki jo je zajela, moliti.

Končno so se na hodniku zaslišali koraki. Vsa v vročini je štefka na pragu skoraj padla v naročje zdravnic. Vso noč je ostala pri otroku. Njegovo stanje se ni niti zboljšalo niti poslabšalo. In tako je sedela pri njegovi postelji, opazovala njegova vročena lička in sama nič manj vročena razmišljala o sebi, o svojem odnosu do

Novi orehi

V mornariški gostilni

Pri mizi sedi Mac Grec. Vse skupaj se godi v newyorški mornariški gostilni, če smemo temu lokalu dati tako ime.

Pa začne govoriti Mac Grec svojim tovarišem: »Na dan svojega godu, ko sem imel devetnajst let, sem se z očetom prvič odpeljal iz Londona čez veliko lužo v Ameriko. Zdal mi je komaj ena in dvajset let in pravkar sem končal svojo dvajseto pot čez ocean in nazaj.«

»To je pa laž!« je zaklical eden imed tovarišev.

Zadeva je začela postajati nerodna... Sicer pa — kako je mogel tovariš sploh očitati Macu Grecu laž?

Skrit pregovor

SPOSOBNOST - KLABUND - ZVITONEPKA - POGLAVAR - KIŠINJEV - JIRASEK - NAVADA - POGLAVJE - VABILO - KOLIBRI.

Iz vsake besede vzemi tri zaporedne črke in sestavi iz njih pregovor!

Veriga

— LO —
— RI —
— GO —
— NI —
— RI —
— ME —
— VNI —

Namestu črtic vstavi prave črke, da dobiš besede. Zadnji zlog ene besede je hkratu tudi prvi zlog naslednje besede.

Balon

Neki znanstvenik se je več let vozil z balonom. Svoj balon si je uredil že skoraj kot prijeten dom. Izprva je vzel s seboj majhen detektorski aparat, da bi poslušal z njim domača vremenska poročila, potem večji radijski aparat in nazadnje je sklenil vzeti s seboj še več pomožnih aparatov za določevanje in proučevanje vremena. Toda izkazalo se je, da ima njegov balon premajhno nosilnost. Zato je sklenil, da bo svojemu balonu, ki je normalno vseboval 1800 kub. m plina, dodal še petdeset odstotkov te količine.

Ali je potem lahko svoj balon bolj obtežil in ga višje dvignil?

Množenje s črkami

KLM LML
LNP NL
LPT PM
LNP NL
LSOSNRL

Namestu črk vzemi prave številke, da dobiš račun, ki se izide. Isto črka nadomešča vselej isto številko.

Svetlovidec?

On in ona sta šele nekaj dni poročena. Pred štirinajstimi dnevi sta se prvič videla in — če verjameš ali ne — pred tednom dni sta se vzele.

Ona: »Kdaj si pa prišel snoči domov, dragi?«

On: »O, ni bilo prav pozno, ljubica. Komaj deset minut potem, ko si ti zaspala.«

Ona: »No, potem je bila pa seja kratka. Veš, neprestano sem sanjala o tebi...«

Zdal pa vprašujemo mi: Ali je on lagal ali ne?

Posetnica

TINE PRŽNIK

Mostar

Gospod ima dosti dela na cesti. Kaj je po poklicu?

Dopolnilnica

EBOOVEAVOSRUD

AROASAALTABA
Vstavi v sredi prave črke, da dobiš v navpičnih vrstah besede, v srednji vodoravni pa ime in priimek slovenskega slikarja. Rešitve je treba poslati do četrtika na uredništvo »Jutra«, oddelek za uganke. Med reševalce bo stric Matic razdelil nekaj lepih knjižnih nagrad.

Strti orehi

Premikalnica: Kalahari, Saragosa, Manitoaba.

Tri števila: Števila, ki so zmnožek samih praštevil, so 1938, 1974 in 1995.

Dve palici: V sredini vsakega magneta, je porstori, ki ni namagnetnen. Če se z enim koncem namagnetne palice dotaknemo sredine magneta, ne opazimo nikakršnega privlačevanja. Če pa se z magnetom dotaknemo sredine namagnetne palice, ugotovimo privlačevanje.

Skrit pregovor: Kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja.

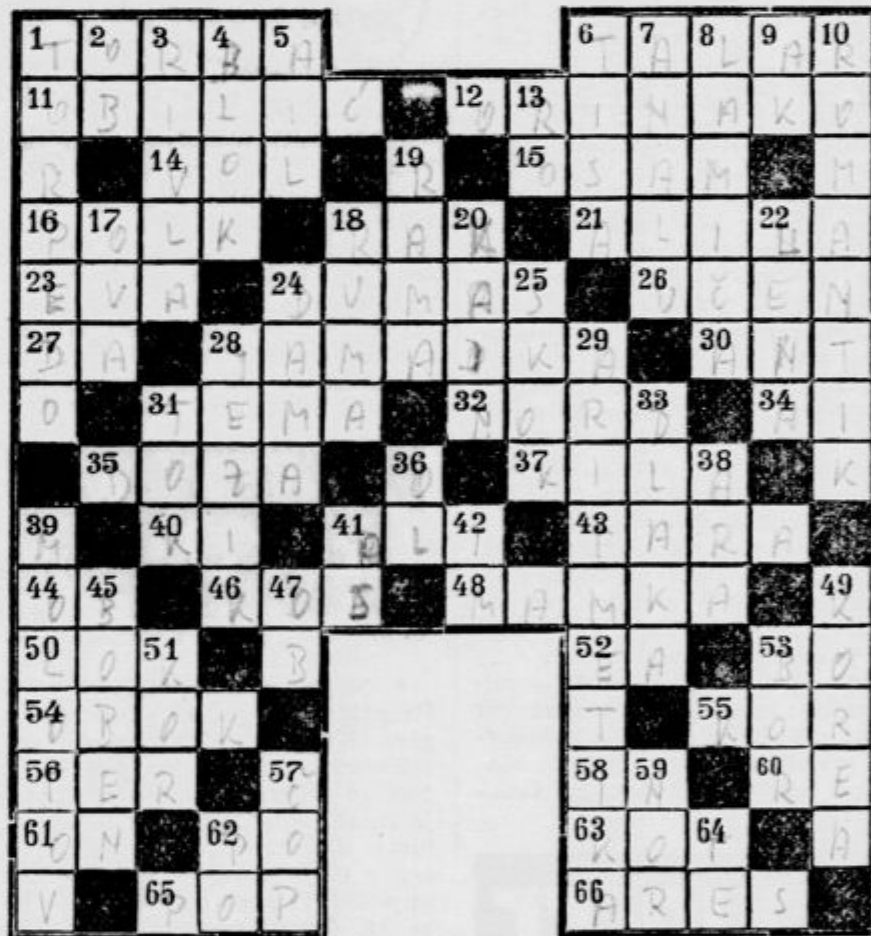
Deljenje s črkami: Število 1177164 delimo s 342 in dobimo 3442.

Ali pojde hitreje: Seveda pojde, ker vsak izmed bratov pol poti prevozi, pol pa prehodi. Nobeden izmed bratov nikoli n isto, ker stoji samo kolo.

Stric Matic je nagradil pet reševalcev. Po eno knjigo revije »Zivljenje in svet« dobe naslednji: France Špan, Orašič pri Metliki, Metod Bajec, Maribor. Slovenka ul. 13-I, Julij Kleinshtein, Ljubljana. Vodovodna 32, Helena Montel, Zagreb. Koranska ul. 24-I in Anton Pipan, Ljubljana. Moste. Bavdkova ul. 9.

Nagrajenca iz Ljubljane prosimo, da dvigneta nagradi osebno v upravi »Jutra«.

Križanka št. 44

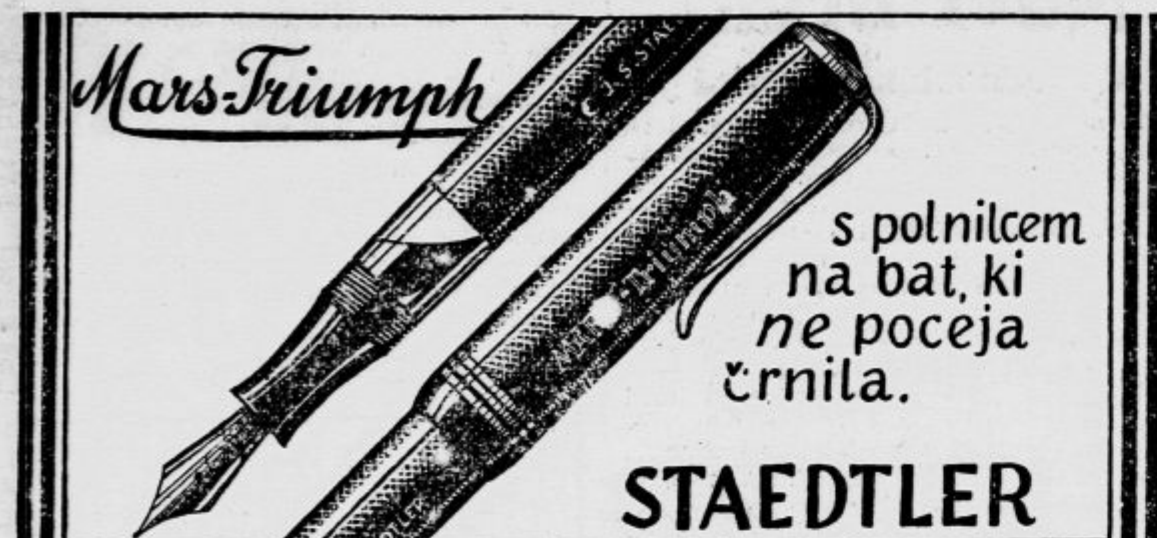
Vodoravno: 1. del lovske opreme; 6. halja duhovnika; 7. sodnika v Franciji in Angliji; 11. srbski narodni junak; 12. reka v Severni Ameriki; 14. domača žival; 15. osem v srbohrvaščini; 16. ednica v vojski; 18. vodna žival; 21. rokavica (turško); 23. Adamova žena; 24. francoski pisatelj; 26. moder; 27. pritrdilnica; 28. otok med Severno in Južno Ameriko; 30. pripadnik starih Slovanov; 31. mrak; 32. sever (nemško); 34. AI; 35. škrtla za cigarete; 37. vrsta bolezni; 40. oziralni zaimek; 41. kraj v Istri; 43. reka v Jugoslaviji; 44. ruska reka; 46. komad; 48. mati v otročjem govoru; 50. vrsta orožja; 52. EA; 53. oblika glagola biti; 54. del gradbe; 55. del cerkve; 56. sredstvo, ki služi proti gnitju lesa; 58. veznik; 60. izraz pri kartah; 61. osebni zaimek; 62. reka v Italiji; 63. stikalšče treh ploskev; 65. pravoslavni duhovnik; 66. grški bog vojne.

Navpično: 1. izstrelak podmornice; 2. ruska reka; 3. zapah; 4. zvezek (tudi skupina novih hiš); 5. nota; 6. reka v Jugoslaviji; 7. opis zgodov. dogodkov (sklon); 8. grmada za sežiganje čarovnic (srbohrv.); 9. pesniška oblika za oko; 10. vrsta pisatelja; 13. polumer; 19. nož (v sr. bohrv.); 17. ta (v srbohrv.); 18. kraj blizu Beograda; 20. svetopisemna oseba; 22. ruska reka; 24. drug izraz za gospo; 25. vrsta gibanja; 28. vsakemu narodu najdragocenejša stvar; 29. matematični izraz; 31. struja; 33. pokriva živali; 36. pijača starih Slovanov; 38. trgovski izraz; 39. ruski državnik; 41. izraz pri kartanju; 42. začetna črka našega dramatika; 45. glasbilo; 47. veznik; 49. kitajski otok; 51. del cerkve; 53. drevo; 57. pisatelj (tudi velik prijatelj Prešerna); 59. neumen; 62. reka v Italiji; 64. kazalni zaimek.

Rešitev križanke št. 43

Vodoravno: 1. Amsterdam, 8. pergament 15. NRB, 23. Atila, 14. maj, 25. pi 26. apo. 28. Ola, 30. ara, 31. Jud, 32. Rab, 33. repa, 34. Ela, 36. dar, 37. Zogu, 38. era 39. nji, 40. muzej, 43. bon, 44. lili, 46. Irtiš, 48. navada, 50. re, 51. komisar 52. RR, 54. lege, 56. Natan, 57. lbar, 60. ekonom, 62. del, 63. proteza, 65. Nataša, 66. Palič, 67. Aladin.

Navpično: 1. akvarel, 2. SS 3. trn, 4. Ebro, 5. da, 6. Ana, 7. meta 8. pola 9. ena 10. Ra, 11. Arad, 12. moj, 13. je 14. tribuna, 17. Mira, 20. iperit, 22. aleja, 24. muren, 25. pagoda, 27. opa 29. ali, 31. jaz, 32. roba, 35. avion, 36. Dušan, 39. Njegoš, 40. armada, 41. misli, 42. jarboi, 45. Irena, 47. Tital, 49. vrata, 53. Ren, 54. Lot, 55. Ema, 57. Ira, 58. rod, 59. dan, 61. ka, 64. Zi.

Domače vesti

* Novi pomočnik poštnega nadzornika g. Slavomir Kučera je v petek nastopil svojo novo službo. Doma je iz Osijeka, kjer se je rodil leta 1891. Pravno fakulteto je dovršil v Zagrebu. V poštno službo je stopil po prevratu in je služboval v Sarajevu in v Zagrebu. Letos v juniju je bil nastavljen za poštnega ravnatelja v Novem Sadu, od koder je zdaj prišel v Beograd.

* Občutnica smrti vzorne učiteljice, Danes poteče leto dni, odkar je v Ormožu umrla za vnetjem možganske mrene učiteljica gđ. Olga Šijančeva, stara šele 35 let. Pokojnica je bila iz ugledne učiteljske družine. Učiteljskemu poklicu se je posvetila z vso ljubeznijo in veliko sposobnostjo. Uspešno in obilno pa je bilo tudi njeno izvenšolsko delo. V Ormožu si skoraj ni bilo mogoče misliti družbene prireditve brez Olge. Požrtvovalno je sodelovala pri Sokolu, CMD, Čitalnici in gasilski četli. Bila je odlično nacionalna, značilna in srčno dobra, zato so jo cenili in spoštovali vsi, ki so jo imeli priložnost osebno poznati. Polna veselja do življenja in dela je mnogo prezgodaj omahnila v grob. Vsi številni prijatelji in znanci bodo ohranili Olgi Šijančevi lep in trajen spomin.

Specialiteti „NEPTUNA“ za Vas:

skuši fileti — sardine brez kosti
Gourmand — Touriste
proizvod največjih domačih tovarn sardin
„NEPTUN“ d. d. — Split

* Pogreb Ane Radičeve, vdove tragično premisljenega Pavla Radiča, je bil v petek v Zagrebu in se ga je udeležilo mnogo pogrebcev, na krsto pa so bili položeni lepi venc. Zlasli ženstvo je bilo častno zastopano in so bile med pogrebnimi govori Stevana Radiča z družino, soproga dr. Vladimira Mačka in žene nekaterih drugih politikov, pooblaščenec HSS inž. Avgust Koričič z glavnim tajnikom dr. Jurijem Križevcem in mnogo drugih.

* Zagrebško vseučilišče tretje zaprtje, v petek bi se bila morala na zagrebškem vseučilišču obnoviti predavanja, ker je potekel rok, do katerega je bilo vseučilišče drugič zaprto, da bi se duhovni med študenti pomirili. Toda rektor je v petek po sklepu akademskega senata tretje odgodil predavanja za tri dni. Po takem se bodo predavanja obnovila jutrišnji ponedeljek.

* Napredovanja pri pošti. Za inspektorje V. skupine so napredovali višji kontrolorji pri pošti Ljubljana I.: Lenard Amalija, pri pošti Ljubljana 2.: Vekoslav Božič in Kumer Jože, pri pošti Ljubljana 3.: Tomo Vidmar. Za računskega inspektorja V. skupine je napredoval višji kontrolor pri ljubljanski direkciji Leopold Sparhakel. Dalje so napredovali: za višje kontrolorje VI. skupine pri pošti Ljubljana 5.: Meta Gostinčar, za kontrolorje VII. skupine pri pošti Ljubljana 1.: Ljudmila Rupar, Josip Mežnik in Pavla Višnar, pri pošti Maribor I.: Danica Seražnik, pri pošti Ormož: Josip Zarič, pri pošti St. Ilj v Slov. goricah: Ana Kocič, pri pošti Križevci v Prekmurju: Geza Ber, pri pošti v Rog. Slatini: Marija Kurbus, pri pošti Rajhenburg: Anton Zagar.

FRANZ JOSEF GRENCICA

* Smrt zaveznega roparja. V potraevanju nad Kanalom je 3. t. m. umrl 63letni Peter Laščak, doma iz Roga. Pokojnik je bil skromen in tihe narave. Dasi slaboviden, vendar je bil prijatelj berila. Še v svoji bolezni ni opustil »Jutra«, ni ga zanimalo le vsakdanje delo in le bližnja okolica, bil je širšega obzora.

* Nič se ni podražilo. Prav dobro pivo plemenito se vedno nepodraženo, vse in povsod po starih cenah 4.50 do 5 din za vrček. Stalni pivopivci moramo javno izreči posebno priznanje solidnosti pivske industrije v Sloveniji. Pri ljubljanski pivovarstvu so nam odgovorili, da se pivo ne bo podražilo, dokler trajajo še stare zaloge in sirovine, kupljene po lanskoletnih cenah, vsi gostilničarji dobivajo pivo po starih cenah. Želimo, da stare zaloge še dolgo trajajo, ker je to menda edina pijača, ki se doslej še ni podražila. — Stalno omizje pivopivcev.

* Celjski grofje v Zagorju. Ko je stopil Sokol v Zagorju v novo petdesetletje, si je stavil za novo nalogo delo na prostovoljnem polju, predvsem po odsekih. Sokolci oder je bil star skoraj 30 let. Res se je po potrebi preurejal, toda prvotna slika je ostala. Prva igra, ki so jo v Sokolskem domu igrali leta 1912, je bila »Veronika Deseniška«. Zdajšnja sokolska igralska družina je stavila na svoj spored »Celjske grofe«, snov skoraj iste vsebine v novi

obliki. Na novem odru po načrtu g. Vala Bratine, znanega strokovnjaka in igralca ljubljanskega gledališča, je bila snodi odigrana prva predstava in se bo ponovila danes ob 16. uri. Oder je popolnoma prenovljen in nudi že sam lepo sliko. Posebno pa opozarjamo na novo scenografijo, ki je tudi načrt g. Bratine. Zagorsko občinstvo bo gotovo v velikem številu obiskovalo predstave in s tem dalo priznanje požrtvovalni igralski družini.

VENC, CVETJE v cvetličarnah v veliki izbiri in poceni „ROŽA“

* Novi grobovi. V škofji Loki je umrl bivši poslovodja šiškovce tovarne Ernest Paulin. Pokojnika prepeljejo danes v Ljubljano in bo njegov pogreb ob 16 iz kapele sv. Andreja k Sv. Križu. — Svoje drage je zapustila gospa Jospina Bojkova, soproga žel. uradnika v p. Pogreb bo v ponedeljek ob 14. iz šiške, Kettejeva ul. 3. na pokopališču k Sv. Križu. — Umrla je ga. Marija Schubertova roj. Rožanc, soproga železniškega upokojenca. Pogreb bo v ponedeljek ob 14.16. z žal-kapelica sv. Jakoba k Sv. Križu. — Nenadno je umrl g. Teodor Novotni, slaščičar. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 16. z žal-kapelice sv. Kristofa k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, preostalom naše iskreno sožalje.

* Nagrada 10.000 din za najboljši roman. Društvo prijateljev umetnosti v Beogradu »Cvijeta Zuzorić« je razpisalo natečaj za najboljši roman. Pravico do tekmovanja imajo književniki, ki so jugoslovenski državljani. Delo mora biti novo, doslej še neobjavljeno. Vpisati je treba pod šifro, pisateljevo ime pa mora biti naznačeno v posebni zapečateni kuverti. Rokopisi se naj vpošljejo do 1. decembra 1941. Nagrada za najboljši roman znaša 10.000 din.

* Štedljiv kвалитetni avto. »O. ŽUZEK« Ljubljana TAVCARJEVA 11.

Najnovejši modeli z pneumatiko na zalogi.

* Nagrade hišnim poslom-vlagateljem. Hranilnica dravske banovine Ljubljana, prej Kranjska hranilnica, bo tudi letos izdala za brčič več nagrad po din 200, 100 in 50 hišnim gospodinjstvom poslom (kuharicam, hišnam, služkinjam itd.). Ki imajo v imenovan hranilnici vsaj že 6 mesecev vlozene svoje prihranke na hranilno knjižico. Ti posli se vabijo, da se do vključno 19. decembra t. l. prijavijo pri blagajni hranilnice (Knafljeva ulica št. 9), med poslovnimi urami od 8 do 12. V izkaz je predložiti hranilno in poselsko knjižico. Kdor teh knjižic ne predloži, ne bo pripuščen k zbiranju nagrad. Zbiranje bo v petek 20. t. m. popoln. Gospodinj in gospodarji naj blagovolijo na to opozoriti svoje posle. (—)

* Tatvina dragocenega kipa na zagrebški razstavi. V Domu likovnih umetnikov v Zagrebu je že nekaj časa odprta razstava francoske umetnosti z nekaterimi prav dragocenimi umetninami. V petek popoldne okrog pol 17. ure se je zgodila senzalna tatvina. Ko je bil obisk največji, je neznan tat nenavadačno spretno izmaknil kipec slovečega francoskega kiparja Aristida Maillo'a, težak kakih 5 kg, visok 40 cm in vreden okrog 40.000 din. Kipec je sedel akt kopalke iz bron, ena izmed najlepših umetnin na razstavi. Tatu zaenkrat niso prijavili policiji, pač pa se bodo o njem podrobneje razpisali v listih, ako kipa ne vrne. Policija je vendarle takoj zvedela za tatvino in je zaprla izhode razstave. Vsi obiskovalci so dopustili, da jim je detektiv pregledal žepe, toda tat je bil medtem že izginil.

* Dve smrtni nesreči pod lokomotivo. Ko je v četrtek prišel na zagrebško postajo osebni vlak iz Osijeka, je po nesreči prišel pod lokomotivo 34letni Milan Raničević. Prišel si je sicer na kirurško kliniko, vendar so bile njegove poškodbe tako hude, da je kmalu izdihnil. Nadležje je postala žrtev železniške nesreče 40letna Marija Vrančičeva iz vasi Prikoza. Prišla je se je v Zagreb, pa je tako nerodno zastopila, da je padla pod kolesa. Tudi njo so prepeljali na kirurško kliniko, kjer pa je kmalu izdihnila.

* Izboljšano stanje postarjav. Kakor poročajo iz Beograda, je finančni minister pristal na novi pravilnik o razrednih po-

štah in so pravilnik že dali v tisk. Novi pravilnik je sestavljen po najmodernejših načelih. Z njim bo razveljavljen zastareli pravilnik o pogodbenih poštah in razni drugi zastareli predpisi. Naglašajo, da bo po novem pravilniku znatno izboljšano gnotno in socialno stanje postarjav.

* Kako je nastala Blaznikova faksimil-rana izjava Prešernovega cenzurnega roparja, o tem razpravlja slikar-grafik Eliko Justin v juturnem ponedeljskem »Jutru« na drobno po svojih lastnih ugotovitvah in je svoje dokaze po pri s prav posrečenim slikovnim gradivom. Ta razprava je načeljevanje pred tednom izšla, za laika kakor za raziskovalca zanimive študije, ki je upoštevanja vreden prispevek k našemu prenosu ovju. Vrsta teh razprav bo zaključena prihodnji ponedeljek. Gotovo ravnamo prav, če vse ljubitelje našega velikega pesnika opozorimo na te študije, ki so lep donosek k počastitvi dr. Franceta Prešerna ob 140letnici njegovega rojstva.

* Spremembe voznega reda na kamniški progi. S ponedeljkom 9. t. m. voz na kamniški progi potniška vlaka št. 8419 in 8420 zopet dnevno redno. Vlak 8419 odhaja iz Kamnika ob 14.49 in prihaja v Ljubljano ob 15.46. Vlak 8420 pa odhaja iz Ljubljane ob 16.10 in prihaja v Kamnik ob 17.01.

* Izleti SPD v letu 1941. V letu 1940 je Slovensko planinsko društvo, osrednje društvo v Ljubljani, prve dni v mesecu priredilo izlete večjih skupin planincev v naše gore. Izkazalo se je, da mnogo planincev išče družbo za svoje izlete, ki jih

Franciskanska 3, nasproti Uniona — in Gosposvetska 1, poleg »Figovca«.

sami ne bi napravili. Za leto 1941 ima Slovensko planinsko društvo na programu naslednje izlete planincev: 4. maja v koč v Jermanovih vratih, 7. in 8. junija na Komno, od 3. do 6. julija čez Kamniške planine, od 31. julija do 3. avgusta čez Triglavsko pogorje, 6. in 7. septembra na Vršič ter 5. oktobra na Kravec. Zaradi enostavne organizacije navedenih izletov, ki naj bodo cenjeni in vsled tega namenjeni v prvi vrsti manj imovitim slojem, je Slovensko planinsko društvo ustanovilo tako zvano »Izletniško blagajno SPD«, katere namen je usmerjati izlete v planine. »Izletniška blagajna SPD« nudi ugodnost, da plačuje član SPD stroške za vozno in mesečni h obrok ter ima s tem plačane izdatke za izbrane izlete. Točni prospekti »Izletniške blagajne SPD« so na razpolago v društveni pisarni SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-I. Izberite si izlete za leto 1941 ter se prijavite v društveni pisarni SPD najkasneje do konca januarja 1941. Čim prej se odločite in prijavite za izlete, tem lažje bo SPD pravočasno pripravila vse potrebno za izlete.

* Bolniška blagajna TBPD v Ljubljani razpisuje mesto zdravnika za splošno prakso v Trbovljah. Podrobne š pogoji so razvidni iz Službenega lista. (—)

* Bžičnih in novicnih razglednic ima Družba sv. Cirila in Metoda 8 vrst. Kupite in uporabljajte razglednice naše narodno-obrambne družbe!

* Dolina Triglavskih jezer ima svoje posebne čare tudi v zimnem času. Poleti kot kristal čista jezera so pozimi zamrznjena in zasnežena. Smuka je izborna od vznožja Hribaric proti koči pri Triglavskih jezerih. Božič v dolini Triglavskih jezer je posebno doživetje. Spokojno stoji koča SPD v sredini prekrasne zimske prirode na svetli večer začare lučke pri jaslicah v tolo kurjici jedilnici. Bžični dan v zgodnjih jutranjih urah zvab smučarje na snežne poglobine. Komur dopušča čas, naj se odloči za bivanje v koči pri Triglavskih jezerih ob božičnih praznikih.

* Postojanka SPD bo oskbovana. ako se najkasneje do 19. t. m. prihlavi deset turistov, ki se zavežejo da bodo prebili božične praznike od 23 do 26 decembra v koči pri Triglavskih jezerih. Le v tem primeru bo šla oskrbnica Ivanka v koč ter pripravila vse potrebno za prijetno bivanje. Prijave sprejme društvena pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/I.

Iz Ljubljane

u— Prof. Bergius v Ljubljani. Znameniti nemški kemik prof. Bergius je na povratku s predavalne turneje po Jugoslaviji došel v Ljubljano, vendar ne bo mogel zaradi zdravstvene indispozicije prirediti predavanja že tokrat, kakor je prvotno nameraval. Sloveči nemški učenjak bo spomladaj spet obiskal Jugoslavijo in bo ob tej priliki predaval tudi v Ljubljani kjer bi bilo mnogo zanimanja za njegovo predavanje.

u— V vrtnarskem tečaju za lastnike malih vrtnov se bodo nadaljevala predavanja o vzgoji posameznih vrst zelenjav v tork 10. t. m. ob 19. uri v kemijski dvorani I.

drž. realne gimnazije v Vegovi ulici. Predaval bo mestni knjižniški referent g. inž. Levstik Josip o zelenjavnih trajnicah (šparglju, ratarbari itd.) in o vrtnih dišavnicah. Vstop prost.

u— Izredni zbor ljubljanskega podod-bora Udruženja rezervnih oficirjev, bo v ponedeljek 23. t. m. ob 18. v društveni sobi, Kongresni trg 1/II. Na dnevnem redu bodo volitve delegatov za izredni zbor udruženja, ki bo 29. t. m. v Beogradu, in slučajnosti.

u— Rezervni podoficirji! 14. t. m. ob 20. bo predaval v salonu gostilne Mrak na Cesti 29. oktobra št. 4 šef centra Aeroputa dr. Stane Rape o temi »Sodobno letalstvo in odbrana«. Za člane je udeležba obvezna. — Obveščamo vse rezervne podoficirje, da je bilo s sklepom zadnje seje banovinskega odbora določeno, da je mesec december za tekočo poslovno dobo zadnji za vpisovanje novih članov, ker po novem letu do občnih zborov ne bomo sprejemali novih članov. Vsi rezervni podoficirji naj postanejo člani svoje stanovske organizacije, ker je to v interesu njih samih, kakor tudi razvoja organizacije. — Udruženje rezervnih podoficirjev, pododbor Ljubljane.

Za majave zobe, za prenežno dišno kakor za piškavost zob uporabljajte zdravilno PARADENTIN pasto, ki desinficira ustno duplino. — Dobiva se v drogeriji Gregorič, Ljubljana po din 16.—. Glavno skladišče: Laboratorij »Vis-Vit, Zagreb, Langdov trg 3.

u— Protipravnne sečnje. Mestno poglavarstvo opozarja posestnike gozdov v območju mestne občine ljubljanske, da je na podlagi zakona o gozdih vsak gošček čprav na manjši površini prepovedan brez dovoljenja upravne oblasti. Pretrgano izsekavanje gozdov ogroža njih trajno izkoriščanje ter tako tudi javne interese. Zato je treba natančno po zakonu o gozdih prijaviti kakršnokoli sečnjo upravnemu oblastvu, torej gospodarskemu uradu mestnega poglavarstva vsaj 4 mesece pred pričetkom sečnje. S sečnjo se nikakor ne sme pričeti, nredn prosilec nima pismenega dovoljenja pristojne oblasti.

Starinske predmete, pohištvo, porcelan, steklo, kipe, lustre, nakit itd stalno kupuje trg. Dorotheum, ing. Rovšek, Ljubljana, Miklošičeva 12. vls-a-vis hotela »Uniona«.

u— Za narodno zbirko Družbe sv. Cirila in Metoda je doslej nabrala šentpeterska moška in ženska podružnica že 25 tisočakov in s tem dosegla prvenstvo med vsemi podružnicami CMD v Sloveniji. Zdj pa se je lotila že novega dela in sicer bo 5. januarja priredila svoj drugi družabni večer v gornjih prostorih Kazine. Igral bo odlični jazz »Odeon«, pel bo kvartet, nastopil bo kemik, v celem bo to spet tako prijeten večer kakor lani. Opozarjamo že zdaj na to lepo družabno prireditev. Če se odbočniki ali odbornice šentpeterske CMD zglašijo pri vas, da v naprej kupite vstopnico, vam svetujemo, da to le storite, ker boste s tem v naprej pripomogli h kar najlepšemu uspehu družabnega večera katerega čisti dobiček bo seveda izključno namenjen proslu CMD.

REVMATIZEM

akuten takoisto kot kroničen, protin, ishias, kostne bolečine, otrplost vratu, nevralgijo in vse vrste trganja, ki so posledica prehlada, uspešno zdravi

RUSKI OBLIŽ

Dobiva se v lekarnah in to v originalnih zaprtih škaticah. — Po pošti razpošilja: dvorna lekarna BOGOJEVIČA — Skopje. Reg. B sr 20.112 od 19 sept. 1932.

u— Prirodoslovno društvo in Ljudska univerza priredita v sredo 11 t. m. ob 20. v realni predavalnici v Vegovi ulici predavanje prof. dr. Marija Rebecka o temi: »Katere snovi dobivamo iz acetalena«.

RAD'O KURTING BIRKE

Ljubljana Mestni trg 9 Tel. 24-56

u— Vodstvo na razstavi Božidara Jakca. Dopoldne ob 11 bo imel vodstvo na svoji razstavi slikar Božidar Jakac, ki bo posetnikom to-mačič številna razstavljena dela. Razstava je odprta od 9 do 18.

u— Zadnja ponovitev Senečeve igre »Nenavaden človek« bo v Sentjakobskem gledališču drevi ob 20.15. Skrbno pripravljeno in na novo opremljeno delo so gledalci sprejeli zelo toplo in nekaikrat pri odprti sceni prekinili igro z navdušenim aplavzom. Ker je to zadnja uprizoritev, naj nihče ne zamudi prilike, da s' ogleda to izvrstno odsko do. Predmordaia vstopnice danes od 10 do 12. od 15. do 17. ter eno uro pred začetkom.

u— Lufkovno gledališče Sokola I. na Taboru ponovi danes ob pol 16. prav srčkano igro: »Kaznovani mlinar«, ki jo je spisal Jože Štern. Prav mična in poučna igrlica nas bo vse razveselila. Preprodaja vstopnic od 11. do 12. ure. Tudi telefonično. Igra Jurčkov jazz. Vabljeni! (—)

u— Gledališče malih uprizoril v sredo 11. t. m. v Franci kanaki dvorani Leskovčeveo dramo Dva bregova. Delo režira Sinti Zvonimir. V glavnih vlogah pa nastopajo: gđ. T. Rainerjeva, F. Ponikvarjeva in gđ. Eugen Frelj, J. Češko, Fr. Stiglic. Zanimiva snov, ki jo je obdelal avtor, dobi tudi svojstven in zanimiv okvir. Predprodaja

vstopnic jutri 9 t. m. od 10. do pol 13. in od 15. do 18. pri blagajni v Franci kanaki pasazi.

u— Teden vzgojnih večerov za starše se prične v ponedeljek 9. t. m. ob 20. Spored je naslednji: 9. XII. dr. Franta Miš: »O slabotnem otroku«, 10. XII. prof. Černejeva: »Vzgoja v družini«, 11. XII. dr. Kr. Brenkova: »Časopisi, gledališče, kino in mladina«, 12. XII. prof. Kobilar: »Vzgojno sodelovanje šole in doma«, 13. XII. prof. Čopić: »Igra, sport in delo«, 14. XII. F. Brenk: »Pomoč otroku pri izbiri poklica«. Pre. avanja bodo v telovadnici Drž. učiteljske šole. Vstopnine ni.

u— Nova tehnična pisarna in posvetovalnica. Pooblaščen gradbeni inženjer g. Josip Otáhal, tehnični višji svetnik v p., je odprl v Ljubljani v Franci kanaki ulici 10 tehnično pisarno in posvetovalnico za projektiranje, pregled in presojo projektov, gradbenih pogodb in obračunov ter za cenitve, za gradbeno-administracijo in za vse gradbeno-upravne posle, ki jih področje pozna iz svoje dolgoletne prakse. Glej oglaš na 16. strani. (—)

u— Banovinski prehranjevalni zavod v Ljubljani javlja, da se je preselil v nove prostore v Gosposki ulici št. 12-I (Novinarski dom). Nova številka telefona je 47-76.

u— JNAD Jugoslavija. Danes ob 16. družabni sestanek z brucovskim izpiti.

Hočete za din 5 nov osebni avto, motorno kolo, radio ali dvokolo?

Preskrbite si takoj srečke velike efekte loterije prostovoljnih gasilcev v Ljubljani — Zbiranje bo 29. decembra 1940. v Ljubljani.

u— Institut za italijansko kulturo javlja, da bo otvorjen v ponedeljek nov tečaj za začelnice. Vršil se bo v ponedeljek, torkih in petkih od 19. do 20. ure. Predavala bo prof. Anna Losoni. Prijave se sprejemajo v pisarni instituta od 10. do 12. in od 15. do 19. ure.

u— Jadranska straža obvešča svoje članstvo, da priredi SPD v tork 10. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice predavanje g. prof. Viktorja Petkovška iz Maribora pod nazivom »Z jadranske obale na vrhove Durmitorja«. Predavatelj bo pokazal pri predavanju številne posnetke z barvnimi filmi z morja in višave Durmitorja in mnoge pokrajinske slike iz mest ob našem J. dranu. Jadranska straža vabi svoje članstvo in vse njene prijatelje, da se tega izredno zanimivega predavanja v čim večjem številu udeležijo.

Ljubiteljem FOTOGRAFIJE

Kadar so prazniki tu — ne sme manjkati fotoaparati. — Naši filmi, bliskovna luč, električni merilci Vam pripomorejo do krasnih posnetkov doma in v naravi — Priporočila iz velike zaloge spec. fototrgovina

JANKO POGAČNIK

Ljubljana — Tyrševa c. 20.

u— Koncert slovenskih pesmi bo v ljubljanskem radiu danes ob pol 20. in ga bo izvajala nadarjena pevka Ksenija Kuševca, ki bo pela skladbe Cvetka Dolinarja, Bravničarja, Lajovca, Leskovica, Sivica, Škerjanca in Tomca.

u— Trboveljski slavski in njihov koncertni spored za jutri ob 20. v veliki filharmonični dvorani. Z največjo ljubeznijo so se pripravili za svoj jubilejni koncert o 10letnici zborovnega dela. Jubilejni koncertni spored ima prav za prav tri dele. V prvem delu zapoje zbor naslednje skladbe: Ivan Gubeš iz staroslovenske mase; Gospodi pomirite, Jilava; Adamič: Pesem beračev; Lajovic: Veseli kolecniki; Cvetko: Glej, saj ne moreš več; Osterc: Štuparama; Škerjanec: Kralj Matjaž, s spremljevanjem klavirja (tudi Slava je s spremljevanjem in sicer har. onija, to spremljevanje je napisal skladatelj Matija Tomc). V drugem delu nastopi solistka Režika Koritnikova in bo zapela: Pavlič: Mehurčki, Verdi: Arja Glide iz opere Rigoletto, Offenbach: Spev Olimpie iz Hoffmannovih pripovedk. Vse s spremljevanjem klavirja, kar oskrbi pianist dr. Danilo Švara. Tretji del prinaša naslednje novosti za Ljubljano: Krejčić: Uspavanka. Pregled: Osmajeno domi zvonček (ruska narodna), Šin: Babka češki ples, šateček hanaški ples, Vrtna slovaški ples. Koncert zaključit Tomčevo kolo s spremljevanjem klavirja. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Glasbene Matice. Vabimo občinstvo, da ne zamudi izrednega užitka, ki ga bodo tudi to pot nudili naši sijajni pevci iz Trbovelj. (—)

u— Predavanje SPD bo v tork 10. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice pod nazivom »Z jadranske obale na vrhove Durmitorja«. Predavatelj g. prof. Viktor Petkovšek iz Maribora je na svojem potovanju z morja na Durmitor napravil nad tisoč posnetkov z barvnimi filmi ter bo na predavanju pokazal 140 najboljših posnetkov obmoških in planinskih krajin in planinskega cvetja. Vstopnice so v predprodaji v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4/I.

u— Vrsta nesreč. V bolnišnici so prepeljali 52letnega Josipa Dolenca, posestnika z Zmlica pri škofji Loku. Peljal je na voz, slabozrencia, pa se mu je tik pred vasjo konj spasil. Hoteč ga pomiriti, je stopil, blize k vozu, pa so ga napete vajeti vrgli pod kolo. Obležal je z zlomljeno levo nogo. — V službi je padel in si zlomil nogo kurjač državnih železnic Franc Mlekar iz Vodovodne ulice. — Jože Kolesšek, 53letnj delavec kemične tovarne v Hrastniku, je na povratku z dela padel na poleidici in si prav tako zlomil nogo. — Tessa France Mavec, zaposlen pri gradbenem podjetju Tönies, pa je večraj v šiški padel s stavbnega odra in si nalomil hrbtnice.

u— Ljudje, zakaj si ob teh težkih časih ne lajšate življenja? Knjiga, ki si jo izposodite v Gregorič-Grunfarjevi knjižnici, vam prežene vsako skrb in življenje vam je lažje. Priidite lahko vsak tork, četrtek ali soboto od 16. do 20. ali pa v nedeljo od 9. do 12. v knjižnico na Taboru, kjer vas bomo vpisali med redne odjemalce naših vsakvrsnih dobrih knjig. (—)

u— Drevi ob 20. bo plesna vaja plesne šole na Taboru. Vodi br. Trošt. (—)

ZIMSKA SEZONA

v ROGAŠKI SLATINI se ugodno razvija

Vse možnosti zdravljenja v najmodernejšem hotelu »Jugoslovanski Kralj«.

INDIKACIJE:

bolezni želodca, črevesja in jeter,
bolezni prebavnice (DIABETES),
bolezni krvnega obtoka, bolezni ledvic in mehurja,
bolezni perifernih žilcev itd.
Znana strogo dietna kuhinja.
Informacije daje brezplačno

zdravilišče ROGAŠKA SLATINA

u— Zaštoj v tramvajem prometu. Promet na električni cestni železnici je bil večer med 15. in 16. v celoti ustavljen. Čakajoča publika na raznih tramvajskih postajališčih je najprej zabavljala in obsojala nemogoče razmere, ki pa vladajo v prometu ljubljanskega tramvaja. Mislili so, da je ena običajnih zamud, ki se vrstijo iz dneva v dan — to pot pa večje obsega. Ko pa le ni hotelo biti od nikoder nobenega voza, je zveste tramvajске potnike le zaskrbelo, kaj se je zgodilo. Tisti pa, ki so sedeli v tramvajskih vozovih, ki so se kar nenadoma ustavili, ponekod tudi sredi proge, so vedeli, da je zmanjkalo električnega toka. V elektrarni se je namreč zgodila manjša okvara, ki pa so jo kmalu popravili in tramvajski vozovi so ponovno stekli po vseh progah.

celjska podružnica Zveze privatnih nameštencev v torek 10. t. m. ob 20. v restavraciji v Narodnem domu.

RADIO - APARATI

Radione — Telefonen — Blaupunkt, Orion — Pisalni stroji Adler, — Rheintal, Olympia (tudi na obroke) RADIO - TOPLAK - CELJE Prešernova 5/1. nadst. — tel. 134

— Podporno društvo za revne otroke v Gaberju priredi danes ob 15. v telovadnici II. deške narodne šole v Komenskega ulici Miklavžev obdaritev s predstavo malčkov iz otroškega vrta v Gaberju. Prijatelji revne mladine vabiljeni!

Drsalističe S. K. Ilirije je odprto

u— Beau Geste — Gary Cooper (Modra zvezda). Nekje v pustini leži trdnjava Zindneuf... Napadeno je... Major de Beaujela hiti z oddelkom tujske legije na pomoč. Ko pridejo do trdnjave, najdejo nikogar več živga. Mrtve naredniki drž v roki pismo, naslovljeno na Scotland Yard. V njem je priznanje ugrabitve največjega safira na svetu »modre zvezde«. V trdnjavi se je pripetila velika, tajinstvena tragedija... Tri brate Geste igrajo v tem filmu Paramountovi asi Gary Cooper, Ray Milland in Robert Preston. Prvi je dovršen kavalir, poštvovalen tovariš in brat, izmed ostalih dveh je eden izborni vojak, drugi je zaljubljen... Prva dva padeta, ko sta izpolnila veliko, plemenito dejanje, tretji dobi svojo ljubljeno deklico... Film si bodo ogledali zlasti mnogi oboževalci Gary Cooperja, ki je v Ameriki še vedno najpopularnejši filmski igralec in čigar igranje je svojstvo. Gary Cooper je pravi tik moškosti... (—)

u— Izgubljeni naočniki. Pri karambolu 5. t. m. nasproti policije med kolezarjem in avtomobilom je kolezar izgubil drage naočnike. Vljudo prositi poštena najditelja, naj jih izroči na upravi policije.

u— Drsalna sekčila SK. Ilirije kupi nekoliko rabljenih drsalnik in čevljev za umetno drsanje. Ponudbe sprejema blagajnik na drsalističu. (—)

u— V začetniški plesni tečaj Jenkove šole v Kuzini vsak ponedeljek ob 20. se sprejemajo novinci — dame in gospodje. Vsako nedeljo ob 16. popoldanska plesna vaje. Vsek terek in četrtek ob 20. nadaljevalna tečaja V petek začetniško-nadaljevalni tečaj. Posebne plesne ure in informacije vsak dan. Studenti-nje popust. (—)

u— Plesne vaje »Zarje« bodo danes v dvorani hotela Metropol. Za začetnike ob 13.45. Poučbuje plesni mojster G. Jenko.

u— Zensko vzgojno in podporno društvo »Mladika« v Ljubljani bo imelo občni zbor v ponedeljek 16. t. m. ob 17. v Cihli-Metodovi pisarni, Beethovnova ul. 2, pritiho. (—)

Pri hemoroidih (zlati žili), zapeki, vrtoglavosti, povzročeni po zaprtju, prinese uporaba naravne Franz-Josefove grenčice prijetno olajšanje.

Reg. S. br. 15485/35

u— Nadaljevalne plesne vaje SK. Grafike v Miklavževim sodelovanjem danes ob 15. v veliki dvorani Delavske zbornice. Začetnik ob 14.30. Daria se sprejemajo do 16. (—)

u— Po karambolu h Košniku. Ljubljana. Zibertova ul. Telefon ne več 41-33, ampak 30-75. (—)

u— 1.180 pršenj za premog. Premog revnim družinam za zimsko pomoč dele v skladišču stare cukrarne. Vso akcijo vodi izkušeni upravnik Rdečega križa g. Anton Jagodic s pomočjo tajnika g. Malnarča in drugega oseba Rdečega križa saj je mnogo dela, ker je treba razdeliti 18 vagonov premoga, ki sta ga revežem namenila ljubljanski pododbor Rdečega križa in mestna občina ljubljanska. Na poziv Rdečega križa je bilo vloženih 1.180 pršenj za brezplačen premog, ki so bile po večini upoštevane. Vsaka družina je dobila po številu rodbinskih članov primerno količino premoga ter je ves premog prosilec že dodeljen, zdaj pa prihajajo podpirane družine ponj. Nove prošnje za premog bi bile brez uspeha, ker za zdaj ni več razpoložljive zaloge.

Iz Celja

u— Združenje rezervnih podoficirjev, pododbor Celje, ima uradne ure vsak petek ob 17. do 19. v klubski sobi v »Celjskem domu«, kjer dobi članstvo potrebne informacije.

Dr. RUDOLF ROŽIC

ZOPET REDNO ORDINIRA
Celje, Kralja Petra cesta 31.

u— Predavanja. Na ljudskem vseučilišču bo predaval jutri ob 20. predsednik društva »Pravnik« univ. prof. dr. Metod Dolenc iz Ljubljane o temi »Naša narodna pesem in pravna zgodovina« — Potpisno predavanje »Z jadranske obale na vrhove Durmitorja« priredi Savinjska podružnica SPD v Celju v četrtek 12. t. m. ob 20. v risalnici meščanske šole Prof. Viktor Petkovšek iz Maribora bo predaval barvaste filmske posnetke »svojega letošnjega potovanja z morja do višin Durmitorja« Poleg pokrajinskih slik bo pokazal posnetke nekaterih redkih planinskih cvetic, ki jih je srečal na svojem potu — Predavanje o razvoju pokrajinskega zavarovanja v zvezi z najnovejšo zakonodajo priredi

PREDSTAVE DANES ob 15., 17., 19. in 21. uri
Nenadkriljivi filmski ljubljenelec GARY COOPER v PARAMOUNTOVEM filmskem veleledu

BEAU GESTE MODRA ZVEZDA

podaja biser igralske umetnosti.

KINO MATICA, tel. 22-41

POZOR! Danes dopoldne ob pol 11. in jutri ob 14.15 po znižanih cenah na splošno željo

SNEGULJČICA

DANES ob 10.30 POSLEDNJIČ
najlepsi glasbeni film

„Cvetje v maju“

(Beli jorgovan) po globoko znanih matinejskih cenah.

KINO SLOGA — Tel. 27-30

Ob 15., 17., 19. in 21. uri veliki Warner Bros. film:

Herojska kavalkada

Film smelih podvigov, neustrašenih borb, hladnokrvne osvete in vdane ljubezni... Nabavite vstopnice v predprodaji!

Iz Hrastnika

h— Miklavževanje za odrasle bo drevi ob pol 21. v sokolskem domu.

h— Rudarski praznik sv. Barbare. Običajno častio rudarji svojo zaščitnico sv. Barbaro v nedeljo po njenem godu (4. decembra). Zaradi obilnih naročil premoga na obratuje rudnik vsako drugo nedeljo. Ker se ni delalo preteklo nedeljo in na državni praznik bo rudnik danes obratoval. Zato bodo god svoje zaščitnice sv. Barbare rudarji obhajali naslednjo nedeljo 15. t. m. Takrat bodo tudi dležni tako zvanega Barbarinega denaria.

Kinematografija

Kr—j. Kino Narodni dom. Danes ob 16. pol 19. in pol 21. dvojni program: prekrasni francoski film »Safija« in »Pot v novo življenje« (—)

Jesenice. Zvočni Kino Radio predvaja danes ob 15. in ob 20. velfilm Forstove režije »Bel Ami« (Lepi striček) po znamenit Maupassantovem romanu. V glavnih vlogah Willy Forst, Olga Čehova in drugi. Med dodatki tudi vojni tehnik. Sledi »Nanette« (—)

Ogenj v Tschelligijevi pivovarni

Maribor, 7. decembra

V skladišču Tschelligijeve pivovarne pri Gambirnu v Gregorčičevi ulici je danes dopoldne nastal požar, ki bi bil kmalu spravljen v nevarnost eno izmed starinskih znamenitosti Maribora — stari mestni stolp.

V skladišču, ki se nahaja tik pod stolpom, tako da se z eno steno naslanja nani, kuhajo smolo za Tschelligijevo sodarno. V kotlu so imeli delavci pravkar okrog 300 kg smole, ko je okrog 11.30 ko-tel eksplodiral in je razen ostena skladišča začela s silnimi plameni goriti tudi vsa količina smole, ki jo hranijo v njem. Iznad skladišča se je začel valiti gost dim, ki je kmalu zajel ves stolp in vsa vsa poslopja pivovarne. Delavci so se z vsilo vrgli nad ogenj, ki so ga skušali ugasiti s peskom. Kmalu so bili na požarišču tudi mariborski gasilci, ki so z vsi naletno uspešno poseleli vmes. Ogenj je takrat že obijal streho skladišča, da je bil stolp v resni nevarnosti. Če ne bi bili gasilci preprečili požara, bi bili skladišču dosegli tudi velika Tschelligijeva skladišča, ki se nahajajo samo nekaj korakov stran in je v njih spravlenih na tisoče sodov.

Skoda je razmeroma majhna in znaša okrog 30.000 din.

Megla, mraz, soda

Ljubljana, 7. decembra

Bolj ko gremo v zimo, bolj so vremenske nagajivosti v skladu z letošnjim zmešanim vremenskim repertoarjem. Zjutraj nas zakriva gosta megla, da se soncu le redko kdaj posreči prodrati v ljubljanske ulice. Obenem je pa toliko mrzlo, da se izpod neba ne more vsuti sneg v gostih kosmih. Ali v nadomestilo nam nebo tu pa tam poje drobno sodro, ki se potem kmalu sprevrže v dež. Če vrhu tega proti večeru pritisne mrz, je na ulicah poleđica, da je kar nevarno za neokretne noge.

Led se dobro drži in je na drsališčih že prav veselo rajanje. Se prav posebno je razgiban na drsališču Ilirije pod Cekinim vrhom. Na Gorenjskem, kjer imajo dobra smučišča, bo to nedeljo prav gotovo veselji raj najbolj navdušenih dilcarjev. Pa tudi Dolenjci niso od muh in nam takole poročajo:

Zadnje dni je po vsem Dolenjskem nastopil za sedanjí čas prav občuten mrz. Saj kaže toplomer skoraj redno vsak dan po 11 do 14° pod ničlo. Ker je preteklo soboto padlo tudi precej snega, so ponekod že prav primerna smučišča. Tako se že pojavljajo smučji in se razvija zimski sport, zlasti po kočevskih smučiščih. Naša dolenska smučišča so sicer še malo znana. Ker pa imajo zelo primerno lego in morejo nuditi vse, kar zahteva zimski sport, bo treba privabiti smučarje tudi za našo lepo Dolenjsko. Zadnji čas je, da se Dolenjci sami zdravimo in pokažemo svetu tudi našo zimsko lepoto.

Gluhonemi spominu

dr. Pavla Krajca

Bridko novico o nenadni smrti dr. Pavla Krajca — nam pišejo — smo sprejeli v gluhonemni z globokim obžalovanjem. Bil je naš zavodni zdravnik, zelo spoštovan med učiteljstvom in uslužbenci, nad vse priljubljen med gojenci. Kdor je poznal njegovo blago srce in očetovski skrb, ki jo je imel do svojih bolnikov, se ne bo čudil, če je v srcu občutili sočustvo tudi do gluhonemne mladine. Čeravno njegov trud ni bil nikoli primerno nagrajen, je zdravil otroke vestno in dobrovoljno, zbiral jih je okrog sebe, se z njimi razgovarjal, jih tolažil in blažil njih bolečine. Dr. Krajec ni bil samo zdravnik, bil je oče in dobrotnik gluhonemih.

Službo zavodnega zdravnika je opravljal prvič po pokojnem dr. Zupancu od leta 1922. do 1928. Dne 1. septembra t. l. na je to službo ponovno prevzel in to je izvrševal sedaj komaj tri mesece. Mnogo prežgoda nas je zapustil, prežgoda so gojenci izgubili svojega blagega skrbnika. Gluhonemnica je imela izredno srečo, da je prid-bila v svoj domoljubni tako skrbnega zdravnika, kakršen je bil dr. Krajec.

Iz življenja na deželi

JEZICA. Trivečerni tečaj o gnojenju vrta, o vzgoji povrtnine za domačo rabo in o najprimernejših cvetlicah za naše vrte priredi tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva. Predavanja se začnejo v torek 10. t. m. ob 19. v kurjeni dvorani gasilskega doma na Jezici. Predaval bo g. inž. Gorjup o vrtni zemlji in o hlevskih in umetnih gnojilih. Naslednji večer bo predaval banovinski referent g. inž. Jeglič o povrtnini, a v četrtek bo tečaj zaključen s predavanjem o cvetlicah. Izvajanja bodo vedno spremljale lepe skioptične slike. Vstop vsem prost.

Iz Tržiča

č— V četrtek je priredilo Bralno društvo predavanje dr. Nika Zupaniča o Jugosl. odboru za časa svetov. vojne. Po uvodnem govoru g. V. Bučarja, je izreval besedo dr. Nika Zupanič, ki je bil toplo pozdravljen od poslušalcev. V začetku svojega govora je g. minister povedal prav bridko resnico, da pri nas vse premalo cenimo in spoštujemo zasluge, ki so za narod. Tako lepo po domače je povedal, kakšna je bila njegova pot, ko je moral zapustiti rojstni kraj in iti v neznanost. Sel je na trnjevo pot z vero na boljšo bodočnost. Preobščno bi bilo, da bi vsaj v kratkem opisali njegov govor. Rečemo samo eno, tako predavanje bi moral slišati sleherni izmed nas. Pri predavanju smo pogrešali precej uglednih Tržičanov, zlasti pa tudi takih, katerim bi bilo predavanje zelo potrebno že iz narodno vzgojnih razlogov.

Iz Prekmurja

pm— Telovadna akademija. Sokol v Murski Soboti je priredil na večer pred državnim praznikom tradicionalno telovadno akademijo, ki jo je poživljal nastop pevskega društva »Zarje« in društvenega salonskega orkestra. Razen tega pa še recitacijski zbor naraščajnikov. Občinstvu, ki je napolehno veliko dvorano, so najbolj uga-jale telovadne točke naraščajnikov in žens-ke dece.

pm— Spomenik prekmurških »njiljevnikov izročen občini. Dne 1. t. m. je ob navzočnosti številnega občinstva g. Franc Kerec, predsednik meddruštvenega odbora, s slovesnim nagovorom izročil že postavljeno spomenik prvim prekmurskim književnikom v last soboški občini, v katere imenu se mu je zahvalil župan g. Hartner.

pm— Ulice so pčimenovali. Pred dnevi je poseben odbor, ki mu načeluje ravatelj inž. Zobec, preimenoval in krstil mnoge soboške ulice. Murska Sobotka je tako dobila Cankarjevo, Prešernovo, Kulžmicevo, Ivančjevo ulico, Kocijev trg, Trubarjev drevored.

pm— Vški mazačci je zaupala svoje življenje neka 22letna žena v šalovski občini. V drugem mesecu nosečnosti se je zatekla k njej »za pomoč«, ki ji jo je ta izkazala z operacijo, za katero je imela kot edino orodje zakriviljeno otrok. Pri nesrečni ženi, ki je imela dva otroka, je plačala za »operacijo« 300 din, je nastopilo zastupljenje prvi. Prepeljali so jo v soboško bolnico, vendar pa je nje življenje še vedno na niti. Vsiha mazačca pride pred sodišče.

pm— Z rogom je sunila krava 64letnega posestnika Stefana Baluka iz Bakovec. Prizadejala mu je hude poškodbe v drobovju in stari mož je za posledicami umrl.

Iz Kranja

BOJBO SE SAMO V KRAJNJU, POLEG FARNE CERKVE!

Prvdecembrsko akademijo bo Sokolsko društvo Kranj ponovilo na splošno željo, danes ob 18. uri. Opozarjamo bližnjo in daljno okolico, da ne zamudi ugodne prilike in si ogleda to krasno prireditve.

Iz šoštanja

š— Predavanje filma »Sokolski zlet v Sofiji« z uvodnim predavanjem g. Bučarja, načelnika predavateljskega oddelka Zveze kulturnih društev v Ljubljani, bo v ponedeljek 9. t. m. ob 20. v kinematografski dvorani.

š— Jadralsko letalska skupina obnavlja svoje delovanje. Ustanovila bo tudi svoj krajevni odbor, ki bo omogočil skupini širše delovanje. Dne 11. t. m. bo občni zbor, na katerem bosta izvoljena krajevni odbor in odbor jadralske skupine.

Iz Gornje Radgone

gr— Pošnemana vredno. Sokolsko društvo Gornja Radgona je na praznik zedinjenja svečano proslavilo ta sokolski praznik. Zvečer je bil v gostini br. Augusta Berlanda družaben večer na katerem so zbrali za bitolske žrtve 50 d/n. za obdaritev revne sokolske dece na 247.50 din.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V ŠISKI. telefon 41-79

Grandiozni prizori iz preteklosti
Anglije

Kraljevič in prosjak

V glavni vlogi ERROL FLYNN

Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9. uri, jutri ob 7. in 9. uri.

Prihodnji spored (v soboto 14. XII.):

Ljubezen Tatjane Petrovne

KINO MOSTE

Danes ob 14.30, 17.30 in 20.30, jutri in v torek ob 20.

ROBIN HOOD

Errol Flynn — Olivia de Havilland
Najmonumentalnija epopeja viteškega junastva v naravnih barvah.

S. O. S. SAHARA

J. P. Aumont, Martha Labarr.

V sredo: KINA DOBIVA OROZJE

Dr. Krajec se je izredno zanimal za ves študij, ki je v zvezi s poukom gluhonemih. Poglobil se je v celotni sistem dela v gluhonemnici, zato ga je plovstvena oblast imenovala pred leti za člana izpitne komisije za strokovno učiteljstvo.

Drugi in blaži naš pokojnik! Ko sprejema slovenska zemlja v svoje objrle Tvoje blago srce, ki je delilo našim gojencem vso očetovsko ljubezen, ko sprejema v svoj mir Tvoje blage roke, ki so delile otrokom dobroto in božale njihova lica, ko polagalaš trudno glavo na zemeljsko blazino, se ob grobu v nami žalosti globoko sklonjeni poslavljamo od Tebe gojenci, učiteljstvo in uslužbenci gluhonemnice. Iz dna srca smo Ti hvalni za Tvoja tolažila in zdravniško pomoč. Del si velikodušno pomoč v mnohih primerih tudi brezplačno in s tem postal srčno bogatejši, deli si Hubezen gluhonemim, pa si postal plemenitejši. Brez moli zremo v Tvoje hladno lice, pa nam je hudo, ko Ti ni moremo pomagati in Ti vrniti, kar si dajal nam. Tvoj spomin bo ostal med nami časten in večni. Počivaj v miru! Slava Tebi, naš dobrotnik!

Naše gledališče

D R A M A

Nedelja, 8. ob 15.: Princiska in pastirček.

Mladinska predstava, združena z obiskom sv. Miklavža. Ob 20.: Lepa Vida. Izven.

Ponedeljek, 9.: zaprto.

Torek, 10.: Krog s kredom. Red torek.

Sreda, 11.: Kovarstvo in ljubezen. Red sreda.

Danes popoldne bodo uprizorili prvič v letošnji sezoni Golijovo mladinsko pravljico »Princiska in pastirček« z Levjarjevo in Simičičev v naslovnih vlogah. Opozarjamo, da bo letos pri tej predstavi nova glasba, ki jo je zložil dr. J. Čerin. Piese je nastudirala ga. Nada Golijeva. Otroke bo razveselil tudi prihod sv. Miklavža. Režiser prof. šest. Veljajo znižane cene.

Ferdia Kozakova sodbna drama »Lepa Vida« spada med tiste igre letošnje sezone, za katere kaže občinstvo nenavadno zanimanje. Mira Danilova bo igrala naslovno vlogo, glavne vloge treh bratov Grantov in Vidine matere pa Levjar, Kralj, Jan in Avgusta Danilova k. g. Delo je zrežiral dr. Bratko Kreft.

O P E R A

Nedelja, 8. ob 15.: Baletna predstava. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol. Ob 20.: Friderika. Izven.

Ponedeljek, 9.: Plesni večer Marte Paulinove. Izven.

Torek, 10.: zaprto.

Sreda, 11.: Carmen. Red B.

Med Leharjevimi operetami zavzema njegova spevoigra »Friderika« posebno mesto, ki ga zasluži po svojem zanimivem libretu. V naslovni partiji bo nastopila Sonja Ivančičeva, Gostič k. g. v partiji mladega Goetheja, Weylandu pa pel B. Sancin, Lenka m. Sancin, Salomeo Barbičeva, pastorja Zupan, njegovo ženo Poličevo, madame Hahnovo Rakarjeva in dr. Muzikalno vodstvo je v rokah dirigenta D. Zebreta. Spevoigro je zrežiral in insceniral Emil Frelih.

Na plesnem večeru Marte Paulinove bo izvajala plesalka tri plesne skladbe domačih skladateljev, P. Sivicevo »Nesposmatno devico« ter škerjančev »Marenkos« in »Nocturno«, poleg tega bo plesala ples »Norec« brez spremljave, ciklus Grečani-novih plesov »Otrokov dan«. Spremljal jo bo na klavirju prof. Marjan Lipovšek. Slovensko javnost opozarjamo na prvi samostojni nastop taletnirane mlade plesalke. Predprodaja vstopnic pri operni blagajni.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 8.: Nenavaden človek. Poslednjič.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 8. ob 15.: Plička in Tomček. Ob 20.: Na cesarčin ukaz.

Ponedeljek, 9.: zaprto.

Torek, 10.: Za narodov blagor. Red A.

ZNIŽALI SMO CENE

DA VKLJUB DRAGINJI, OMOGOCI MO NAKUP VSAKOMUR,
PRED NAKUPOM ZAHTEVAJTE NAŠO PONUDBO
OBRTNIKI, TRGOVCI IZREDEN POPUST!

ŽIME

POHITITE DOKLER TRAJA ZALOGA
NEVESTAM SAMO PRAKTIČNO DARILO!

„ŽIMA“, TYRŠEVA 37 LJUBLJANA

CENE MALIM OGLASOM

Če se prijavite za oglas, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka „Jutra“ odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pisno obremenjevalno računo, ali pa po poštni poizvedbi na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičejoča se malih oglasov, je nasiljavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

Kampalet

Beseda 1 Din, davka 3 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Gostilna Martine

Zg. Šiška
Tudi Vas bo danes obiskal Miklavž, priporočite se mu, se je čas!

32674-18

Gostilna Rahne

Moste — Ljubljana
Velika zabava, godba, fina in dobra redila. Vabimo na običajen obisk RAHNE.

32707-18

Kam pa danes

vsi v gostilno „Triglav“ pri Remizi, koncert s plesom izborna vina, priznana dobra kuhinja, domače kravice, vsi vabljeni.

32719-18

Pečen puran

kravice, Hamburger vino, cvrte piške v gostilni Lovin, Gradišče.

32625-18

V gostilni pri

„Jerica“ (Perles)
Prelečna, 9. se boste tudi danes izborni zabavali. — Koncert s plesom! Priznana dobra vina in kuhinja! Prepričajte se!

32745-18

Od zunaj je zima

od znotraj je mraz, pri nas pa je toplo fletno in špasi, toli se vince, žganje in pir, zato pri dte k nam tudi enkrat na teden, kravice, pečeno in druge tople reči vse to pri nas za mal denar se dobi, zato pridite še danes in se dobro zabavajte samo Večera ul. 19 k. Panja v gostilno. Se toplo priporočamo in vas vladno vabi Tone Huč.

32843-18

Obiščite danes

gostilno Mihalj, Glince, kjer bodo domače kolone, godba itd. Vljudo vabljamo!

32876-18

Pri Putrichu

Doma večera zabava s plesom. Vsi vabljeni.

32839-18

Ne pozabite

obiskati gostilno pri Miklavžu, Tržaška cesta 46. Se vedno vsa vina in jedila po stari ceni. Litter 12 din.

32787-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Kenc Alojzij

službičarski pomočnik, najavi svoj naslov na ogl. odd. Jutra pod »Službo in vseh poslovalnicah Jutra«.

32003-1

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih.

Ojoj, saj to res ni za smeh, Zdjaj pa kazalo ni drugače, teletbilni boter je po tleh, ko v dir pognati suhe krače.

A boter je še korenina — pognal se je nad fantalino. Kogor dobi, bo siv in črn... To bil je tek čez drn in strn.

Trgovska

pomočnica
verzirana v mešani stroki, želi premeniti službo. Gre kamorkoli, tudi na deželo. Nastop s 1. januarjem 1941 ali tudi pozneje. Cenjene ponudbe podružnici Jutra, Maribor pod »Marljiva«.

32573-1

Natakarico

20—30 let, za Goronjsko, sprejem, Predstaviti se v kavarni Vesel, Ljubljana, Miklavževa 10. t. m. dopolniti.

32678-1

Diplomirana

elektrotehnik
iše elektrarna d. d. za svoj obrat v elektrarni na Fali. Prednost imajo interese, ki imajo nekaj let prakse v kakšni elektrarni ali v električnem obratu in ki so poročeni. Nastop po možnosti že s 1. I. 1941. Ponudbe z navedbo imena in kraja, na kateri delate, na ogl. odd. Jutra pod »Elektrotehnika«.

32658-1

Samostojno moč

za vodstvo veleprodaje tobaka in soli sprejem s 1. januarjem 1941. Kvalificirani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dolenjska«.

32658-1

Za bombažno

tkalnico
se sprejmeta dve privlačni za osnovne valje, nadalje ena vdevalka in ena snovalka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«.

32660-1

Seferja

za tovarni in osebi avto z diržo prakso za stroji, sprejem proti dobri plači. Ponudbe z navedbo dohodne, službovne in vseh ostalih potrebnih podatkov na ogl. odd. Jutra pod »Seferja«.

32652-1

Dekle

14 do 16 let staro za nočevanje v stanovanju in bujnosti, sprejem. Pridati mora fotografijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dekle«.

32638-1

Frizerka

samo dobra moč dobi mesto s 17. decembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizerka«.

32610-1

Mlajšera uradnika

po možnosti prostovolja, sprejem, sprejem k eni osebi. Nislov: Rimska c. 1. m. karna.

32731-1

Lesni manipulant

dobro prevzemalce trdega lesa, sposoben zaposlitve tudi v skladišču izdelkov, naj odda pisarno ponudbo v uradni pisarni, St. Vid nad Ljubljano.

32721-1

Služkinjo

za gospodinjstvo in v hišo, sprejem k eni osebi. Nislov: Rimska c. 1. m. karna.

32731-1

Lesni manipulant

dobro prevzemalce trdega lesa, sposoben zaposlitve tudi v skladišču izdelkov, naj odda pisarno ponudbo v uradni pisarni, St. Vid nad Ljubljano.

32721-1

Dva čevljarska

pomočnika
sprejem takoj v stalno službo. Samo dobra delavca za fina dela. Podstensk Ivan, Cna.

32704-1

Sobarico

večjo pranja, likanja, kipa, serviranja in ostalih hišnih del, sprejem z vseh strani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovina«.

32659-1

Samostojno moč

za vodstvo veleprodaje tobaka in soli sprejem s 1. januarjem 1941. Kvalificirani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dolenjska«.

32658-1

Za bombažno

tkalnico
se sprejmeta dve privlačni za osnovne valje, nadalje ena vdevalka in ena snovalka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«.

32660-1

Seferja

za tovarni in osebi avto z diržo prakso za stroji, sprejem proti dobri plači. Ponudbe z navedbo dohodne, službovne in vseh ostalih potrebnih podatkov na ogl. odd. Jutra pod »Seferja«.

32652-1

Dekle

14 do 16 let staro za nočevanje v stanovanju in bujnosti, sprejem. Pridati mora fotografijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dekle«.

32638-1

Frizerka

samo dobra moč dobi mesto s 17. decembrom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizerka«.

32610-1

Mlajšera uradnika

po možnosti prostovolja, sprejem, sprejem k eni osebi. Nislov: Rimska c. 1. m. karna.

32731-1

Lesni manipulant

dobro prevzemalce trdega lesa, sposoben zaposlitve tudi v skladišču izdelkov, naj odda pisarno ponudbo v uradni pisarni, St. Vid nad Ljubljano.

32721-1

Služkinjo

za gospodinjstvo in v hišo, sprejem k eni osebi. Nislov: Rimska c. 1. m. karna.

32731-1

Lesni manipulant

dobro prevzemalce trdega lesa, sposoben zaposlitve tudi v skladišču izdelkov, naj odda pisarno ponudbo v uradni pisarni, St. Vid nad Ljubljano.

32721-1

Mlajšer kuharico

sprejem takoj a-l po znanju. Opravljati je tudi hišna dela. Imeti mora stanovanje. Oglasiti se Tržaška c. 16-II. levo. (nova hiša).

32906-1

Za damsko kapelo

ponudbo, sifro dve epi mladim mladenk. ki imata dober glas in posluš za petje in voljo učiti se glasbe, dobiro hrano, stanovanje in 7-10 din mesečne plače. Predstaviti se dnevno: Flori-nska ul. 13 III. nad, pri F. Findeisen. Niegovan Helena, Ljubljana. Pismene ponudbe s sliko.

32838-1

Uradnika

do 30 let, s prakso pri večjih skladiščih ter z znanjem nemškega jezika išče tovarna v Kranju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen uradnik«.

32807-1

Mesarski prekalj.

pomočnik
za vsa v stroko spadajoča dela z znanjem nemškega jezika. Nislov v vseh poslovalnicah Jutra.

32409-2

Uradnica

z večletno prakso, knjigovodkinja in perfektna nemška korespondenka, želi premeniti službo. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nemška korespondenka«.

32712-2

Absolventka

tre šole z malo maturo želi mesto v kakšni pisarni, začetnica za knjigovodkinjo, korespondentko ali kaj podobno. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in marljiva«.

32446-2

Iščem mesta

za svojo prodajalno, izvežbano v trgovini z mešanim blagom zaradi znanjavanja prometa. Na stop takoj ali po dogovoru, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za Ljubljano ali bližnjo okolico«.

32756-2

Frizerka

lobra moč, večša vseh damskih del, išče stalno mesto samo v boljšem salonu. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana 609«.

32740-2

Gospodična

z drž. trg. šolo, večša nemške stenografije, želi mesto v kakšni pisarni, začetnica za knjigovodkinjo, korespondentko ali kaj podobno. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in marljiva«.

32589-2

Uradnik

z malo maturo in z večletno prakso, verziran v vseh pisarniških poslih, išče namestitve. Ponudbe pod »Sposoben«.

32924-2

17 letno dekle

z malo maturo in z trgovskim tečajem išče kakršnokoli njej primerne zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljiva deklica«.

32844-2

Mlad fant

pošten, vaje, vsega dela, išče službo sluga ali kaj sličnega. Ponudbe pod »Trgovski sluga« na ogl. odd. Jutra.

31933-2

Kovaški

pomočnik
s podkovsko šolo, išče službo za takojšnjo nastop v vseh poslovalnicah Jutra.

32902-2

Bolniška strežnica

večja popolnoma nege bolnika in previjanja ran išče privatne zaposlitve. Nislov v vseh poslovalnicah Jutra.

32879-2

Vaienci (ke)

Učenca
poštenih staršev, močnega in pridnega sprejem takoj v trgovino z mešanim blagom. Vsa okraja v hiši. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovski učenci«.

32655-44

Vajenca

se sprejme v trgovino z mešanim blagom v Celju. Nislov v vseh posl. Jutra.

32633-44

17letno dekle

pridno in pošteno, vajeno gospodinjstvo, se želi izučiti za šiviljo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelimo postati dobra šivilja«.

32741-44

Vajenko

za čevljar obrt sprejem. Mokorel, Mirje 4.

32842-44

Vajenko

za štepatno sprejem takoj. Lova, Mule, Čevljarstvo, Ljubljana, Frančiškanska 8.

32841-44

Prodajnik

Beseda 1 Din, davka 3 Din za sifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Kraljica peči št. 3

nikjer več dobavljiva, se želi izučiti za šiviljo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelimo postati dobra šivilja«.

32741-44

Avtomatski bilijar

dobro ohranjen, poceni naprava. Nislov v vseh poslovalnicah Jutra.

32580-6

Antična perz.

preproga je naprava. Novi trg 4.

32470-6

Pročam

s kompletnim keram. dolži se 165 m. Nislov v vseh poslovalnicah Jutra.

32686-6

Več fotelj

postelje, stolci, prodaj. Tribuš, Sodarska 2, nad cerkvijo sv. Florijana.

32897-8

Uspešno

recepturizacija pomočnice, dobiva proti revninski pomoči, po možnosti, Zlato v Čisti-Metodici ul. 19, pri se Sušmel, od 14. dalje.

32835-6

Štajerske purane

čistene s toli 4-6 kg za po din 22. posilje ku ali manj lema ind lastnik Ivan Vehovar, Šteprnica pri Rajhenburgu.

31804-6

Šotor

zložljiv, po r. ne 2x2 m, višine 1,85 m, komplet, naprava. Ozled. Belveusova 3-I. levo od 14. do 16.

32429-6

Steklen lestence

antik, prodajalstvo PIR-NAT, Karlovska 11.

32672-6

Izpolnjenec, berunec

iz Francije, ki je tem vse izpolnil

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za štiri ali danje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Enosob. stanovanje oddam v bližini Stjepana vasi, Poreče, za Hrenova 17. Op. 32781-21

Več dvosobnih komf. stanovanj oddam za takoj ali pozneje v novogradnji, Kobariška ulica — Bežigrad — Informacije pri hišniku. 32675-21

Enosobno stanovanje se odda eni ali dvema osebam. Zg. Šiška. Pod hribom 5. 32794-21

Dvosob. stanovanje s kabineto, v vsemi prilikami, veliko svetlo kuhinjo, oddam takoj mirni strani — Nova stavba na vrhu gornjega, oddam takoj. Op. 32562-21

Dvosob. stanovanje oddam za januar. Podm. 32826-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico in pritiklani oddam 1. januarja 1941 in le redno v Ljubljani. oddam družinski člani. Bečevska ulica 23, v Ljubljani. 32834-21

Dvosob. stanovanje s kopalnico za din 600 in opremljeno ali prazno sobo oddam Vprašati Polc. Rakovska 7. 32784-21

Dvosobno stanovanje solončno, z vsemi komf. in ugodno oddam ponudbe na o. odd. Jutra pod št. 32900-21

Stanovanja Beseda 1 Din davek 3 Din za štiri ali danje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

100.000 din posodim onemu, ki mi da za obresti dvosobno stanovanje v Ljubljani. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Stanovanja za obresti«. 32585-21a

Dve osebi isčeta ma. solončno ceneno stanovanje — za stalno, kjerkoli — Glavni poverilci: ugodno. Jutra za obelastitev. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »To'na in mirna stranka«. 32704-21a

Enosob. stanovanje s kabineto, isčem za takoj ali pozneje tri mesece na pri. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Mina stranka«. 32724-21a

Pri D. M. v Polju isčem dvosobno stanovanje, eventualno tudi z eno večjo sobo, kuhinjo in pritiklani za takoj. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Ma. družina na o. odd. Jutra«. 32928-21a

Dvosob. stanovanje udobno, s kabineto, v centralni kuhinji, oddam mirni in čisti stranki. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Reden plačilo«. 32850-21a

Soba odda Beseda 1 Din davek 3 Din za štiri ali danje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Prazno sobo s posebnim vzhodom oddam. Podjunska 25. 32505-23

Onemljeno sobo oddam solončno sobo 2+3 dijakinam. Pomoč, nadzorstvo pri učeni. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Center«. 32898-23

Prazno sobo oddam takoj, Vprašati pri hišniku spodaj, Trdnova 7. 32884-23

Opremljeno parketirano sobo za eno sobo oddam. Kap. 3, Tanjko. 32768-23

Lepa čista soba in dobra dva a hrana se odda dvema osebam ali boljima sestanovalec cema pri Sv. Jožetu, Ciril Metod. ul. 19. v. 32896-23

Lepa, čista, mirna soba se odda s 15. m ali kasneje event. s kuhinjo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32729-23

Opremljeno sobo lepo s posebnim vzhodom, oddam takoj, solončno go. spodu. Vrhovčeva ul. 11. pritičje levo. 32734-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom z eno ali dvema postelja ma v novi hiši (Bežigrad) oddam Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32728-23

Soba za 2 osebi, lepo solončno s uporabo kopalnice v centru s celotno o. oddam s 1. januarjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32669-23

V novi vili

pod Rožnikom se odda prazna velika soba. Vhod strogo separiran. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32668-23

Dve prazni sobi eno mansardno, drugo dvon. oddam takoj ali s 1. januarjem mirna sam. oseba. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32696-23

Prazno sobo strogo separiran, oddam pri tromostovju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32691-23

Opremljeno sobo s kopalnico, oddam takoj ali kasneje na Mišičevi cesti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32690-23

Soba z ali brez opreme, se odda s 15. XII. Rožna dolina c. VIII. št. 26. 32703-23

Soba isto, solončno takoj oddam na Ježici Vaca Rudol. brivce, Mala vas št. 14. 32738-23

Soba oddam gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32753-23

Garsoniero oddam z najmodernejšim komfortom. 12 minut od mestnega centra, prosto od 20. decembra dalje. Ogled dnevo od 11.—12. in od 3.—5. ure. Tyrševa 47b, visokopritličje. 32693-23

Soba opremljena, strogo separiran vhod, se s 15. decembrom odda. Razp. na ul. 6 (Trnovo). 32764-23

Veliko prazno sobo s kopalnico, oddam v Streljici ulici. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32761-23

Soba eno ali dve, prazni, s posebnim vzhodom oddam. — Dravska ulica 1. 32887-23

Prazno sobico oddam takoj. Copova 10. 32825-23

Elegantno sobo s kopalnico in dvema oddam boljši osebi v hiši v centru. Ogled od 14. ure naprej. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32793-23

Soba v centru oddam s hrano ali brez gospodinj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32905-23

Čisto in suho sobo s posebnim vzhodom in so uporabo kopalnice oddam (lahko takoj) 1—2 min. od am. Kolodvorske 28/II. dno. 32865-23

Lepo sobo solončno, zračno, s krasnim razgledom in posebnim vzhodom oddam boljši osebi s prav dobro domačo hrano. Stari trg 28/III. št. 1. 32852-23

Onemljeno sobo v sredini mesta oddam za boljši stalni solončni naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32853-23

Boljšim gospodom oddam lepo solončno sobo, v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32845-23

Opremljeno sobo s tekočo vodo za eno ali dve osebi oddam za 15. decembra. Ogled od 10. ure naprej. Sv. Petra nasip 43. buffet. 32899-23

Dipl. učiteljica tujih jezikov odda takoj opremljeno sobo 2+3 dijakinam. Pomoč, nadzorstvo pri učeni. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Center«. 32898-23

Prazno sobo oddam takoj, Vprašati pri hišniku spodaj, Trdnova 7. 32884-23

Opremljeno parketirano sobo za eno sobo oddam. Kap. 3, Tanjko. 32768-23

Lepa čista soba in dobra dva a hrana se odda dvema osebam ali boljima sestanovalec cema pri Sv. Jožetu, Ciril Metod. ul. 19. v. 32896-23

Lepa, čista, mirna soba se odda s 15. m ali kasneje event. s kuhinjo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32729-23

Opremljeno sobo lepo s posebnim vzhodom, oddam takoj, solončno go. spodu. Vrhovčeva ul. 11. pritičje levo. 32734-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom z eno ali dvema postelja ma v novi hiši (Bežigrad) oddam Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32728-23

Soba za 2 osebi, lepo solončno s uporabo kopalnice v centru s celotno o. oddam s 1. januarjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32669-23

Opremljeno sobo mesečno, s perilom in posteljo, isče v centru mesta v novi hiši (Bežigrad) oddam Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32681-23a

Opremljeno sobo mesečno, s perilom in posteljo, isče v centru mesta v novi hiši (Bežigrad) oddam Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32681-23a

Opremljeno sobo mesečno, s perilom in posteljo, isče v centru mesta v novi hiši (Bežigrad) oddam Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32681-23a

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, čisto in zračno, na Mir. Ju ali blizu Bleiweisove ceste isčem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Profesora na o. odd. Jutra«. 32586-23a

Soba v Celju isčem za mesec dni. Grem tudi kot sostanovalec. Jutra posla na področje. Jutra pod »Tako«. 32700-23a

Opremljeno sobo strogo separiran, centru mesta, isčem za boljši počitnice. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32700-23a

Moderno opremljeno sobo solončno, z dvema postelja ma, s posebnim vzhodom in kopalnico, pri mirni družini v centru, isče m. j. zakonski par. Event. tudi s kopalnico kuhinje zvečer. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32882-23a

Prazno sobo z vzhodom, s posteljo, v centru ali neposredno blizu isčem za januar. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32795-23a

Opremljeno sobo strogo separiran v. dom isčem za takoj. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32938-23a

Opremljeno sobico event. kot sostanovalec celo oskrbo v bližini šentpeterskega okraja. Isčem. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32519-23a

Mlad gospod isče gospodinj. v svrhu skupnega smučanja. Dopise s sliko posla na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32664-24

Dopisovati želim srednjih let in postave z dobriimi dohodki, želi po. anstva prijetno oddam. dišne do 27 let s lastnim stanovanjem. Polna diskrecija. Dopise na o. odd. Jutra s sliko pod Resno poznanstvo. 32582-24

Mlad gospod isče gospodinj. v svrhu skupnega smučanja. Dopise s sliko posla na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32664-24

Dopisovati želim srednjih let in postave z dobriimi dohodki, želi po. anstva prijetno oddam. dišne do 27 let s lastnim stanovanjem. Polna diskrecija. Dopise na o. odd. Jutra s sliko pod Resno poznanstvo. 32582-24

Trgovski pomočnik 30 let želi spoznati gospodinj. trgovsko naobrazeno, želi po. anstva prijetno oddam. dišne do 27 let s lastnim stanovanjem. Polna diskrecija. Dopise na o. odd. Jutra s sliko pod Resno poznanstvo. 32582-24

Kranj K. imendana v. naobliše. Trije zadnji ogledi na istem mestu niso bili moji. Ogledi naprej pod »Kranj« deda Ded Ivanka. 32662-24

Avto 3128 C Sporoci nujno. če morete. 32642-24

Samostojno damo isče stariši gospod. Slika zaželjena. Ceni, dopise na področje Jutra Maribor pod »Zabava«. 32643-24

Značaj in usodo Vam povem, ako mi pošlete rokopi, ročni datum in 15. dec. v znakom. Fani Poljanec, Medno 44 p. št. Vid nad Ljubljano. 32663-24

Nesrečna gospa želi 40 do 50 let starega istostarega iskrenega prijatelja. Dopise na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32665-24

Vdova srednjih let isče ideal. »ra« tovariša v svrhu dejeljskih izletov in amu. 'anja' ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32770-24

Mladenič želi spoznati gospodinj. solončno, zračno, s kral. 15. dec. v znakom. Fani Poljanec, Medno 44 p. št. Vid nad Ljubljano. 32663-24

Dve gospodinj. želi dva ženska želez. ničarja od 35 do 45 letna, s sliko. Vdovi niso izključeni. Dopise na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32501-24

28 letna želi resnega znana s štirimi letni inteligentom. Ponudbe z naslovom na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32785-24

Hišno gasilstvo kot predpisan opremi. stavlja ročna brizgalica, parobna tudi z krompijem vrto. Komad din 620 Tovar. na Lutz. Rupena. Ljub. 32929-24

Uradnica rednih let želi poznan. stva z uradnikom ki b. i. nudil nemško kom. verzacijo. Prednost iz. Ljubljane. Ponudbe na o. odd. Jutra. Celje pod »Plemenita duša«. 32914-24

Živali Beseda 1 Din davek 3 Din za štiri ali danje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Ilirskega ovčarja dobrega čuvaja prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32547-24

Nemški psi bokserji Graščina Bliznjak po. ita Sv. Peter pod Gorami, ima napredni prvi nemški bokserje od premiranih starih (oče državni prvak). Vpraša se na gornji na. slov. 32517-24

Maltezarja

pešica, mladega, kupim. Če je izven Ljubljane, pridem osebno. Vida Flander, Ljubljana. Gosposka ul. 4. 32411-27

Kupim foksterierja lepega do enega leta staro. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32676-27

Zatekel se je ilirski ovčar, ali ali na ime Turko. Odda se: Zvezarska ulica 9. Kolesarja. 32592-27

Ločenka isče enako prizadete. Ponudbe je posla na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32912-25

Gospod 35 let star, s sigurno eks. steno želi poročiti dekle. »a« o. 30 let. Samo resne ponudbe s sliko na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32903-25

Samostojen mesar bi poročil pošteno in do. broščno 23—35 letno dekle s v. do 30 let. Samo resne ponudbe s sliko na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32903-25

Harmoniko Hohner, na gr. b. popolnoma novo prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32615-26

«Hohner» harmoniko luksuzna izdelava, »Tango IV« z 120 basi, je dobro ohranjeno. Proda M. E., Ljubljana. Starejša ulica 26. »Tango« Ogled vsak dan od pol 3. do 5. ure. 32673-26

Piano ali kratek klavir boljši znamke, rjav, am. dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cene na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32697-26

Kratek klavir moderen, skoraj nov, krasen glas, »Sieg« in 8. p. piano, moderen, svet. se znamke prodam zaradi selitve. Dobrič, Maribor. Askerčeva 16. 32630-26

Diatonično harmoniko popolnoma novo, 3 vrstno, 3 krat glasno s pol. t. novim glasom. Ugodno prodam. Maribor. Zvezna ul. 1. Mooste. 32774-26

Gramofon kovčeg, »His Master's voice«, skoraj nov in 64 plošč, pester vsebine prodam. Ljubljana. V. 32861-26

Informacije Beseda 1 Din davek 3 Din za štiri ali danje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Vse priče incidenta se se je pripetil v petek 29. nov. okrog 20.30 pred Siamčevim trgovino pred. pošto, ko sem bil od neke druge insulitran. z. prosim, da mi sporoče svoje navloge. Franc Jančigaj, direktor mestnih uradov, Maribor. 32579-31

Gornja Italija Potujem v Milano, Torino ter prevzamem uradno. »njih« noslov kakor tudi posredovanja, ponudbe na o. odd. Jutra pod »Komisija«. 32890-31

Postrežba, pomoč usluga solidno in diskretno, so vodile smerce postrež. »njih« pisane »Sv. Petra c. 27/1. Telefon 21-09. Pismenim naročilom priložite 10 din v znakom. 32904-31

Pridelki Beseda 1 Din davek 3 Din za štiri ali danje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din

Fige za hranjenje po najnižji ceni prodam. Tivka. Ivan. 32679-33

Orehe zaletno pod jamstvom v. renje Medar. Ljubljana. Zidovska ul. 32569-33

Platinski stroj 6, 6 do 60 cm naprej. kupim. Pavla Burja, Bled. 32568-29

Kupimo sledeče stroje v dobrem stanju: prešo, valjčno, na ročni pogon (Wais. preše), dolžina valjkov »a« 5 m. 32569-29

Stroj za izdelavo opetnikov Pressmaschine) stroj za sekanje krupnega (Stanmaschi. ne) in 32510-29

Kotel za vzdržanje (200 do 300 litrov). Ponudbe s ceno na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32510-29

Prodaj Pfaff šivalni stroj in veliko mizo, skoro novo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32752-29

Stroj za prajenje kavnih surugotov, kupim. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32637-29

Velika zaloga

šivalnih strojev vseh vrst in največjih modelov si ogledate pred nakupom ker prodajamo še po stari nizki ceni. — Triglav, Resljeva 16. 32805-29

Šivalni stroji Anker za gospodinj. šiv. krojače in čevljarje tudi cikcak z dvema iglama ter Centralbobbini, nove in rabljene, s 20 letnim sam. virjem Triglav in Podstenice. — Pojasnila, pogoj in tiskovine so na razpolago pri Šumski upravi razlaščenih go. z. v Kocjevu in pri gozdarjih v Podstenicah in na Travniku. 32591-32

Pisalni stroj dobro ohranjen in baterijski radijski aparat poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32743-29

Polnojarmenik in parni stroj 75—90 KS za zap. kupim. Kupimo kucere, ciklarske in transmisije. Ponudbe na L. Mekrovici, zastup. drva, Zagreb, Zrinjevac 15. 32661-29

Šivalni stroji znamke »Jax« so že skozi 60 let znani kot najboljši. Rabljeni stroji vedno na zalogi. Ivan Jax in sin, Tyrševa c. 36. 32747-29

Mizarsko stiskalnice (špone) kupim nove ali rabljene. Tržaška c. 17. 32777-29

Kupimo dobro ohranjen elektri. motor 1/2 do 1/2 ES. Ponudbe posla na per. me. Ljudvik, Cesta v Mest. ni log 15, Ljubljana. 32791-29

Lokomobila 25 HP, 10 atmosfer, prev. zama, stolarski stroj za okrogle droge in avto. matični stroj za brušenje travnice, žag. vse v brežbenem stanju, se prodajo. Ponudbe pod »Stroj« na o. odd. Jutra. 32811-29

Stružnica za železo s predležem dolžina stružnja 1500 mm, višina konic 180, višina konic v pregibu 280, ploščasta 310 2 železna stebra, dolžina 430 mm, v teži 565 kg. 1. poravnalno ploščo velikosti 600 X 600 mm v teži 100 kg ter litozelene radiatorje za paro prod. JUB. tovarna barv Dol. pri Ljubljani. 32594-29

Šivalni stroj odlično ohranjen prodam po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 32497-29

Šivalni stroj pogrešljiv, z okroglim žolčkom kupim. Ponudbe na o. odd. Jutra pod »Tako«. 32875-29

Šivalni stroji tudi krojaški, cikcak v veliki izbiri, Rabljeni zelo ugodno. Nova trgovina, Tyrševa c. 36, nasproti Gospodarske zveze. 32832-29

3 cilinder čevljarke stroje levorčne in druge prod. »Promete, Križanke. 32836-29

Stružnica rabljena, se ugodno prod. Jelenc in Tomažin. Celovška 49. 28930-29

INSERIRAJ JUTRU! Prazna svetlokalnica

Prodaj

se takoj koncesionirana družba z o. z. za prodajo orožja in streliva. Ponudbe na o. odd. »Jutra« pod »Brez inventarja 25.000«. 32500-29

Božiček bo letos obiskoval vse stanovalece mesta Maribora in okolice 100%, obdaril jih bo s zelo koristnimi darili, na primer: z dobro jedajočo in pristno plačo, z dišečimi cigareti, lepo obleko, toplimi čevlji, zabavnimi igračkami itd. Vse bo nakupil s lastnimi sredstvi, ki jih zmora vsakdo. Nasvet najdete v vseh naših časopisih pod oglaš. v sredo 11. t. m. pod značko: J. — Božiček mora biti letos v vsaki hiši! — G.

POZOR J. — Božiček mora biti letos v vsaki hiši! — G.

POKROMANJE poniklanje in splošne galvanizacije, kakor tudi brušenje specijalnih nožev in bolniških instrumentov ter drugih predmetov, prevzame in izvrši za takojšnjo dobavo prvi Jugoslovanski zavod za pokromanje in poniklanje

VID ABERŠEK — Krakovski nasip 26.

Naša dobra, preskrbna, zlata mamica, gospa Josipina Boljka soproga žel. uradnika v pokroju nas je danes, vdano pripravljena za večnost, v 53. letu življenja, za vedno zapustila. K večnemu počitku k Sv. Križu jo sprejmemo ponedeljek, dne 9. t. m. ob

Pri kašlju

REMEDIA

Guajacol
SIRUP

v tem originalnem zavitku
Dobiva se v vseh lekarnah.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
Apoteka Bahovec — Ljubljana.

REC. 4. 8. 1934. 18. 11. 1940

NAJLEPŠE ČTIVO

Ravljen: **Zgodbe brez groze**
Klabund: **Pjotr-Rasputin**
Ravljen: **Črna vojna**
Thompson: **Sivko**
Majerjeva: **Rudarska balada**

Broširana knjiga: din 10.—vezana knjiga: din 15.—

ZALOŽBA „CESTA“

LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ST. 5

JUGOŠKODA

A. D.

ZAGREB, Boškovičeva 32-1
Telefon 63-06

ima serijske izdelke kot so elektromotorji, Diesellovi in plinski motorji, črpalni in razsvetljevalni agregati, kolesa za ozkotirne železnice, matični ključ, nakovala, precizno orodje, posnemalniki itd.

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE
IN BREZOBVEZEN OBISK
INŽENIRJA!

V STALNI ZALOGI

PETROLEJ

NA VAGONE
se troši za hišno razsvetljavo.
Za naše „**HELIOS**“ svetiljke
VAM NI POTREBEN PETROLEJ
ker gori v njih navaden gorilni spirital (domači izdelek)
I LITER GORI OKOLI 30 UR.
CENA: DIN 280.—
PETROPLIN — Zagreb
MESNIŠKA ULICA 8. — Tel. 66-38.

Bolni na pljučih!

Tisoč želi ozdravljeno! — Zatevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti prehranjevanja, ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po poopnjenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej začnete z mojim načinom prehrane, tem bolje.

Popolnoma zastoj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker ima moj založnik samo

10.000 komadov za brezplačno razpošiljanje, pišite takoj, da se boste mogli tudi vi prištevati med one srečneže. Zbiralnice za pošto:

Pannonia-Apotheke, Budapest 72
Postfach 83. Abt. Z. 490

Salva *cosma*
VEDE TABILNO PARNO KUPANJE ZA LIČE
Dobiva se v vseh strokovnih trgovinah.

KUPIM CIRKA 500 kub. metrov
jelkovih in smrekovih desk
debeline 18 m/m I. IV. kl. za takojšnjo dobavo. — Ponudbe poslati na
»Bukovac« — Maribor, Kralja Petra trg 1.

Trgovci!

Dokler je še prilika, založite se s celimi
OREHI in MEDOM
dobite v
MEDARNI, Ljubljana,
Zidovska ul. 6.

VERITAS

Generalno zastopstvo
in skladišče
Anton Bremec,
CELJE
Iščete se zastopniku

Boljšje brije in dalje
traja ...

Alcose
533 BEST QUALITY
Made of finest Swedish Steel

010" m
008" m
006" m

ALCOSO

zatevajte svojo britvico

Njemački bombaš napada u niskom letu

Napadaj u niskom letu je jasan dokaz
napadačeve nadmoćnosti u zraku.
Mnoge senzacionalne snimke uspješnih
njemačkih napadaja u niskom letu nad
Engleskom donša najnoviji broj veli-
kog ilustriranog časopisa njemačkog
zrakoplovstva

Der Adler

Dobiva se svuda za 4 dinara. Informacije daje
Agencija Avala d. d. Beograd, Frankopanova 24

Uprava zavoda »Čačak«

sprejme takoj

- diplomiranega tehnika strojne stroke;
- večje število elektromehaničkov, strugarjev in preciznih mehanikov ključavničarjev.

Kandidat pod a) je moral dovršiti državno srednjetehnično ali njej enako šolo in mora prošnjo dostaviti z vsemi potrebnimi dokumenti upravi zavoda do 20. decembra tega leta.
Kandidati pod b) se sprejmejo na podlagi poskusnega dela in se jim dnevna mezd dodeli po doseženem rezultatu pri poskusnem delu od din 36 do din 120 za 8 delovnih ur.
V poštev pridejo kandidati z daljšo prakso in se morajo osebno predstaviti.

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE!

Najnovejši otroški in igračni vozički, dvokolesa, šivalni stroji, prevozniki, tričkli, pnevmatike — Ceniki franko!
TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska 4

ZOLČNI KAMENČKI

Znani SALVAT ČAJ proti
žolčnim kamenom in boleznim
žolčnega mehurja se
dobi pri glavnem zastopniku
Lekarna pri Sv. Ivanu, Za-
greb, Kaptol 17. — Zastoj
poslujemo prospekte o zdrav-
ljenju.
O. z. b. št. 27870-1936 Rn 5487

**IZDELO NAJE
HARMONIK**

**JOS. FLEISS
LJUBLJANA**
TYRŠEVA C. 35
ZAHTEVAJTE CENIK

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam kakorkoli izkazali svoje sočutje
ob smrti našega dragega, nepozabnega soproga, očeta,
brata, strica, svaka in tasta, gospoda

Moravska Karla

žel. čuvaja v pokoju
izrekamo svojo najlepšo zahvalo.
Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, železničarjem Sokolom, gasilcem, orožništvu ter vsem prijateljem in znancem za spremstvo na njegovi zadnji poti ter številnim darovalcem vencev in cvetja.
Rače pri Mariboru, dne 1. decembra 1940.

ZALUJOČI OSTALI

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

MOŠKI!
Pri spolni nesposobnosti, pri spolni slabosti, poskusite hormonske pilule
-HORMO-SEKS-
Dobivajo se v vseh lekarnah, 36 pilul 34 din, 100 pilul 217 din, 300 pilul 560 din. Zatevajte, same prave in originalne HORMO-SEKS pilule! Po pošti diskretno razpošilja
Lekarna Bahovec, Ljubljana.
Glavno skladišče Farm. kem. in boratorij »VIS-VISIT« Zagreb, Langov trg 3
Ogl. reg. S št. 5646-30

Nov tip
pisalnega stroja
Mercedes Selecta

Ročen in lahek, prikladen za nošenje v kovčku — poleg tega opremljen z vsemi modernimi napravami velikega pisarniškega stroja! To se je doseglo z principom dvojnih funkcij ročnikov: malo število vzvodov in gumbov opravlja dvojno delo. Selecta je mali mojs-terški stvar in plod več kot 30-letne izkušnje tvornice Mercedes.

Izvolite nam poslati dolnji odrezek.

J. Glad-Mercedes

Zagreb, Nikoličeva 14 / Pošt. predal 49

Želim spoznati brez stroškov in ne da bi bil primoran za nakup, Mercedes pisarniški stroj — Mercedes mali stroj. — Pošljite mi ponudbo — Predvedite mi enkrat stroj — Pošljite mi prospekt.

(Neželjeno črtati!)

Ime: _____

Naslov: _____

97108 8

Carinarnica I. reda na Rakeku

bo v ponedeljek, dne 9. decembra 1940 ob 9. uri dopoldne pred gostilno Hladnik javno prodajala

18 konjev

ki so bili zaplenjeni ob priliki poskusa tihotapstva po nepoznatih osebah.

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti naše blage mame, gospe

Ludovike Janžek

vdove po majorju

kakor za vse poklonjene vence in cvetje se najtopleje zahvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo č. g. dekanu, ki je opravil cerkvene obrede, gasilski četi, ki se je korporativno udeležila pogreba, pevcem za odpete žalostinke, kakor vsem prijateljem in znancem, ki so nepozabno pokojnico spremlili na zadnji poti.

IVANJKOVCI, dne 6. decembra 1940.

Rodbina
JOSIP JANZEK

ZAHVALA

Vsem, ki so spremlili našega nepozabnega pokojnika gospoda

arh. Ivana Mathiana

na njegovi zadnji poti, vsem, ki so darovali krasno cvetje, izrekli ustmeno ali pismeno tolažilno sožalje, naša najiskrenejša zahvala.

Ljubljana, 7. decembra 1940.

Globoko žalujoči ostali

Zahvala

Zahvaljujemo se za vse iskreno sočutje, ki smo ga prejeli pismeno ali ustno ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene hčerke oz. sestrice, gospodične

Eveline Batista

kakor tudi za vse poklonjene vence in šopke.

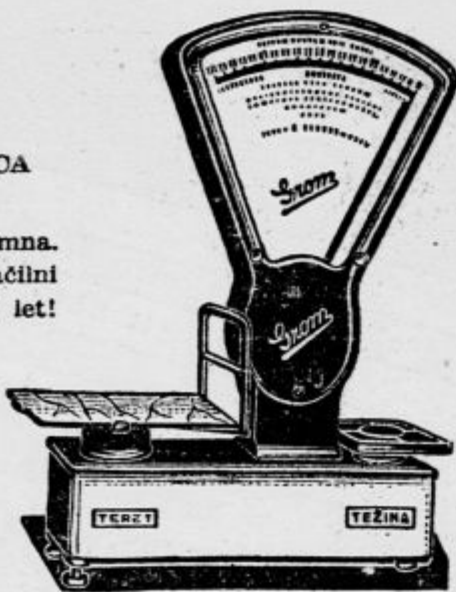
Posebno se zahvaljujemo gospodu dr. Miru Jamšku in gospe dr. Boži Merljakovi za veliko požrtvovalnost.

Nepozabno nam ostane v spominu tudi gdč. Malči Osredkar za pomoč v težkih urah, kakor tudi vsi prijatelji, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Sveta maša zadošnica bo v torek, dne 10. t. m. ob 1/2 7. uri v cerkvi sv. Franciška v Biški.

ZALUJOČI OSTALI

GROM

AVTOMATSKA TEHTNICA
Najdovršenejši izdelek.Z ležaji iz dragocenega kamna.
Najnižja cena! — Ugodni plačilni
pogoji! — Garancija 10 let!Tvorilca tehtnic
J. ŠEBEŠČEN
SUBOTICA
Zahtevajte ponudbe!Izžrebane številke loterije
kraj. šol. odbora v LOKAVCU

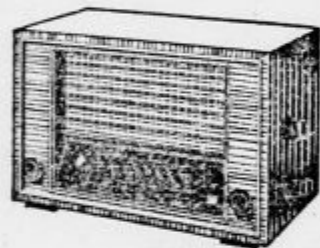
3708 2826 879 3213 2985 2558 2900 2242 4410 4770
2325 1137
2056 4724 3225 2992 3657 2093 0907 3053 3379 2086
3620 4759 0984 2839 2389 3003 4957 4703 1717 3022
1772 1078 1684 1978 0528 2479 3007 2497 1091 2209
2375 3912 2281 3691 1440 4802 1457 2633 1082 0863
3543 2137 4592 4242 3385 1693 4489 2428 1253 3004
3661 1155 3217 2878 2563 4575 4652 4256 0917 2127
3218 3348 2544 2025 4984 3312 3617 3882 4567 1256
0825 3900 1597 4953 4323 3474 1435 0998 1360 3980
3079 2243 3550 2908 4218 4698 1914 3861

Izžrebane predmete je dvigniti do 2. februarja 1941,
po tem datumu zapadejo v last kraj. šolskega odbora.

Lepe knjižne nagrade!

Vsakdo, ki kupi iz Cirilove knjižnice Karl Maya
in druge knjige, dobi za vsake polnih 50 din
kupon s številko, s katero se udeleži nagradnega
žrebanja z dobikali v vrednosti po 2000, 1000, 500
din in mnogimi drugimi nagradami. Pišite takoj
po seznam knjig in načrt nagradnega žrebanja.

Tiskarna sv. Cirila — Maribor

SABA RADIO

PRECIZNOST IN KVALITETA!
SODOBNI APARAT
Z NAJPOPOLNEJŠIM GLASOM!

Generalno zastopstvo in skladišče:

RADIO BREMEC — CELJE

Zastopniki:

I. C. Kotar, Ljubljana, Miklošičeva ul. 13,
Radio Luški, Maribor, Koroška 11,
Radio Zupan, Mojstrana,
Edward Fischbacher, Trbovlje.

„DRAVA“ je prava

ZAVAROVALNICA MALEGA ČLOVEKA

MARIBOR — SODNA ULICA 1 — v lastni palači

Kdor želi sebi in svojem dobro,
se zavaruje pri „Dravi“

Zahtevajte prospekte in obisk zastopnika!

Posteljno perje

po din 10.—, kemično očiščeno din 14.—, čehano in kemično
očiščeno din 29.—, 39.—, 60.—, Belo in sivo gosje perje in puh
dobite najugodnejše pri »LUNA« — MARIBOR, samo
Glavni trg 24-a. VZORCI BREZPLAČNO!Zamorete li podariti
sonce?To niso več zaželjene sanje, temveč je že davno
postalo stvarnost! Že od leta 1906. eksistira
»višinsko sonce« — original Hanau. Danes vemo,
da njegovi žarki, ki učinkujejo kot sonce, vse-
bujejo zdravje, varujejo nas bolezni in dajejo
koži lepo rjavo barvo.Z »višinskim soncem« pride v vaš dom tudi sončni
blesk ter vam prinaša srečo in življenjsko radost
sot znamenje sijajnega
zdravja. Vedno boste
dobro razpoloženi in
boste svoj vsakdanji
osel opravljali z večjo
lahkoto.»Višinsko sonce« —
original Hanau — je
božično darilo, ki daje
več nego radost, ker je
baš v zimskih mesecih
ko pogrešamo sonca.
blagoslov vse družineFormat II NOVO PROSULO
na 40 straneh?Ta vam prikazuje v 18
slikah v barvi vse mo-
dele »višinskega sonca«
in njihovo uporabo. —
Zahtevajte to brošuro
ori eni niže navedenih
tvrdk, dobili jo boste
takoj in brezplačno.Zahtevajte neobvezno predvajanje »višinskega
sonca« — original Hanau — pri:
Jugoslovensko Siemens a. d. — Beograd, Kralja
Aleksandra 8 — Zagreb, Bogovičeva ulica 1 —
Ljubljana, Tyrševa c. 1 a.Jugoslovensko AEG, Beograd, Branko-
va ul. 30.AEG Union, Jugoslovensko d. d., Zagreb,
Karadžićeva ulica 1; Ljubljana, Livar-
ska ulica 6.

Zahtevajte ponudbe in pogoje plačevanja

»Višinsko sonce« — Original Hanau —

rosim pošljite mi brezplačno Vašo prosuro številke 843/6

me:

Mesto:

Ulica:

668D

KO PRITISNE MRAZ-SE TOPLO OBUITE

25

2560—56

Kot pero takih čevljev za male punčke, iz-
delani iz klobučevine.Od številke 19 do 23 din 25.—
Od številke 23 do 26 din 29.—

45

7252—57

Visoke hišne copate za otroke, izdelane iz
toplega volnenega dubla.Od številke 27 do 30 din 39.—
Od številke 30,5 do 34 din 45.—

Z obširnim podplatom:

Od številke 27 do 30 din 45.—
Od številke 30,5 do 34 din 49.—

99

5461—44702

Otroški čevlji iz rjavega mehkega usnja,
široke in udobne oblike. Podplati so iz usnja.

Od številke 19 do 26 din 99.—

99

5461—64883

Zelo topli otroški čevlji izdelani iz te-
lečjega boksa, kombinirani s toplim suknom.

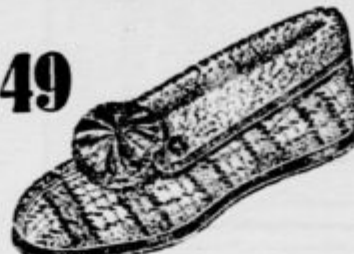
149

6604—41722

Trpežni čevlji za dečke iz telečjega
boksa, z usnjenimi podplati in petami.Od številke 27 do 30 din 149.—
Od številke 30,5 do 34 din 169.—
Od številke 34,5 do 39 din 199.—

49

7225—44

Tople ženske hišne copate iz mehkega karira-
nega dubla z usnjenimi podplati in notranjiko
iz klobučevine.

89

7155—49

Ženske visoke tople hišne copate iz karira-
nega dubla, z usnjenimi podplati.

129

2405—66115

Udobni ženski nizki čevlji iz črnega ali rja-
vega boksa s pentijo na nartu (ristu) iz
krokodilove kože.

199

2605—64207

Elegantni ženski odprti čevlji iz telečjega
boksa, kombinirani s kromom. Imajo usnjene
podplati in lesene pete preoblečene s kromom.

199

2625—64648

Praktični ženski nizki čevlji iz finega telečjega
boksa na zadrgo z usnjenimi podplati in pol-
visokimi petami. Izdelujemo jih v rjavi ali
črni barvi.

149

4065—66111

Udobni in topli ženski čevlji iz usnja, kom-
binirani s suknom in okrašen s kromom.
Imajo usnjene podplati in nizke pete. Zape-
tajo se na zaponko.

199

2265—6613

Topli ženski čevlji iz usnja, kombinirani s
suknom in okrašen s kromom. Znotraj so
podloženi s klobučevino. Imajo usnjene pod-
plati in polvisoke pete.

329

9629—64730

Elegantni moški nizki čevlji iz finega telečjega
boksa z usnjenimi na rom šivanimi podplati
in petami.

369

9679—64728

Moški visoki čevlji iz telečjega boksa, z
usnjenimi na rom šivanimi podplati in petami.

Rata

IŠČEMO

TRI MODELNE MIZARJE, PET NAVIJALCEV za izdelavo
elektromotorjev (mlajše moči), DVA KALILCA za kaljenje
vseh vrst orodja in matric,z daljo prakso. — Sprejemamo samo
prvovrstne moči. — Ponudbe poslati na
Publicitas d. d. — Zagreb, Illica 9 — pod
šifro »57605«.

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«!

Otomane

modroce vrhnje in spodnje — ima
najceneje na zalogi
SEVER, Marijin trg 2PROSTOVOLJNA DRAŽBA
NEPREMIČNINNa predlog dedičev Sikošek Jožeta in njegovega sina Sikošek
Jožeta v Kresnikah 19, je sodišče dovolilo prostovoljno JAVNO
DRAŽBO posestva vl. št. 22 k. o. Kresnik, to je hiše št. 19 v
Kresnikah (gostilna), gospodarskega poslopja in velikega vrta
sadosniska.DRAŽBA se bo vršila dne 20. decembra 1940 ob 9. uri
v pisarni BURGER FRANCETA, javnega notarja v Celju
in je tam dobiti vsa pojasnila.BURGER FRANCE, javni notar
kot sodni komisar.

IV O 624/40

Usoda ljudi!

Znameniti grafolog F. T. Karmah se je
odločil izdelati Vam horoskop. Njegova
priznana sposobnost videti prihodnost v
življenju drugih ljudi, meji na čudovitost.
Grafolog F. T. Karmah Vam pove po resnici
vso Vašo usodo, kdaj lahko dosežete uspeh
ali najdete srečo tako v pogledu ljubezni,
trgovine, loterije itd.Njegov popis minulih, sedanjih in bodo-
čih dogodkov vzbudi Vaše začudenje in
presenečenje. Ne bodite otožni, ne jadikujte,
kajti vse se o pravem času obrne na bolje.
Sporočite mi Vaš naslov in povem Vam
o Vaši bodočnosti, sedanjosti in preteklosti
več nego bi smatrali za zmožno. Kupci
knjige »Naš život in okultne tajne« dobijo
vse gori omenjeno brezplačno. Pošljite še
danes natančen naslov in rojstne podatke
ter v naprej 30.— din za knjigo »Naš život in okultne tajne« na
čekovni račun 17455, na točno in stalno addresso:

F. T. Karmah, Zalec